

**ЧЕРНІГІВСЬКА ДЕРЖАВНА ОБЛАСНА УНІВЕРСАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ІМ. В.Г.
КОРОЛЕНКА**

**ЛІТЕРАТУРА
ПРО ЧЕРНІГІВСЬКУ ОБЛАСТЬ
ЗА 2000 РІК**

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

Чернігів-2001

ББК 91.9
Л64

Для щорічника “Література про Чернігівську область за 2000 рік” здійснено бібліографічний опис книг і статей з різноманітних за змістом періодичних видань. Матеріал систематизований за розділами , які в комплексі відображають основні питання краєзнавства. Література згрупована згідно з рекомендаціями Державної історичної бібліотеки України.

Бібліографічний опис супроводжується короткими анотаціями. Довідковий апарат складається з алфавітного покажчика авторів і назв статей, іменного та географічного покажчиків.

Щорічник “Література про Чернігівську область за 2000 рік “ може бути корисним викладачам і студентам вузів, журналістам і літераторам, бібліотечним і музейним працівникам, всім, хто вивчає історію рідного краю.

Опис літератури здійснено у відповідності з ГОСТом 7.1.–84
“Библиографическое описание документа”.

Складачі: Гонза Н.Ф., Каганова І.Я., Солонікова В.І., Студьонова Л.В.
Відповідальний за випуск: Грищенко П.В.
Комп’ютерний набір: Рожкова Н.С.

Ризограф ОУНБ ім. В. Г. Короленка
Тираж 70 прим. 1.10. 2001

ОБЛАСТЬ В ЦІЛОМУ

1. **ГОРШНЯК В.**, Лавренко А. Чернігівщина: Україна в регіонах і постатях // Військо України.– 2000.–№ 5-6.–С. 21-23: кол. іл.
Історія і сьогодення.
2. **ДІТИ** Чернігівщини: Стат. зб. / Держкомстат України; Черніг. обл. упр. стат.–Чернігів, 2000.–75 с.
3. **ЗАКУСИЛО С.** В гостях у столиці – вся Чернігівщина: [Виставка-огляд «Чернігівщина – крок у третє тисячоліття»] // Уряд. кур'єр.–2000.–6 черв.–С.8.
4. **ЗАКУСИЛО С.** Чернігівський вівторок Прем'єра // Уряд. кур'єр.–2000.–3 серп.–С. 1-2.
Перебування Прем'єр-міністра України В. Ющенка на Чернігівщині.
5. **КОНТУРНІ** карти з географії Чернігівщини для 5 класу середньої школи.–Чернігів: РВК «Десн. правда», 2000.–12 с.
6. **НАСЕЛЕННЯ** Чернігівської області: 1999. Демогр. щорічн. / Держ. ком. статистики України. Черніг. обл. упр. статистики.–Чернігів, 2000.–145 с.
7. **РЕДЬКО О.**, Гонта О. Соціальні взаємодії прикордонних регіонів в умовах геополітичної трансформації // Сіверян. літопис.–2000.–№ 2.– С. 105-111.
Питання міжрегіон. відносин для Черніг. обл.
8. **САВЧЕНКО В.**, Чудновець І. Деякі регіональні аспекти рівня життя населення на Чернігівщині // Сіверян. літопис.–2000.–№ 4.–С. 203-208.
9. **САПОН В.** До духовних скарбів отчого краю: Перебування в обл. Президента України Л. Д. Кучми і Гол. Верх. Ради України І. С. Плюща // Десн. правда.–2000.–27 черв.
10. **ТКАЧЕНКО В.** «Гуртуйтесь, земляки!» / Зап. Ф. Жовтяк // Гарт.–2000.–21 квіт.–С. 13.
Історія створення та діяльність Чернігівського земляцтва в Києві.
11. **ХРИСТЕНКО О.**, Івашутіна В. Соціальні критерії ефективності розвитку Чернігівської області // Сіверян. літопис.–2000.–№ 2.–С. 192-193.
12. **ЧЕРНІГІВЩИНО**, земля моя: Календар 2001 р. / Упоряд. І. Корбач; Худ. оформ. М. Стратілат; Обробка біогр. даних чл. земляцтва М. Борщ, В. Устименко.–К.: Вид. т-ва «Черніг. земляцтво», 2000.–768 с.

ВИДАТНІ ДІЯЧІ І ОБЛАСТЬ. ЗНАТНІ УРОДЖЕНЦІ ОБЛАСТІ.

13. **АСТАФ'ЄВ О.** Українського цвіту – по всьому світу // Рідна шк.–2000.–№ 8.–С. 41-44.
Визначні діячі культури в зарубіжному світі, життям і діяльністю пов'язані з Ніжином: Ф. Вовк, В. Щербаківський, С. Довгань, О. Твердовський, П. Шандрук, Н. Дорошенко, В. Петр, В. Розов, Ф. Савченко, М. Юркевич, В. Дубровський, А. Калиновський, І. Кошелівець, П. Одарченко, О. Мак., Л. Полтава, Ф. Великохатко, І. Качуровський, Р. Бжезький, В. Доброліж, О. Бондаревський, К. Штепа, М. Малиш-Федорець, Л. Окіншевич, О. Канюка, А. Лисий. Діяльність центру гуманітарної співпраці з укр. діаспорою при НДПУ ім. М. Гоголя.
14. **БАТЬКІВСЬКИЙ** поріг / Упоряд. Гловко Д. А., Устименко В. Є.–К.: Укр. Центр духовної культури, 2000.–224 с.–8 вкл.
Стислі розповіді про членів т-ва «Чернігівське земляцтво» у Києві.
15. **ГЕРОЇ**, лауреати, заслужені працівники народного господарства й культури Чернігівської області.–Мена, 2000.–22 с.–(Менська районна Рада).
16. **НАЦІОНАЛЬНА** академія наук України оголошує конкурс на здобуття премій імені видатних учених України: Про конкурс на здобуття премій імені видатних вчених України у 2000 році // Дем. Україна.–2000.–25 лип.
Серед видатних вчених – наші земляки О. О. Богомолець (Ніжин), М. В. Птуха (Остер).

* * *

17. **ВИДОНЯК Н.** З когорти кирилومهфодіївців // Дивослово.–2000.–№ 10.–С. 21-23.
До 175-річчя В. М. Білозерського (1825-3.III.1899) – видавця «Основи», громад. діяч, уродженця Борзни. Похований у Мотронівці Борзнян. пов. Публ. його фото.

18. **НАСЕЛЕВЕЦЬ Н.**, Ісаєнко О. Редактор – брат редактора «Відомостей» //Черніг. відом.–2000.–10 берез.–С. 6.

До 125-річчя від дня народження В. М. Білозерського (1825-20.02(?).1899 р.) – укр. громад. діяча, педагога. Народ. на х. Мотронівка Борзнян. пов. (Тепер у складі с. Оленівка Борзнян. р-ну).

19. **ГРИНЬ М.** Президентська стипендія //Десн. правда.–2000.– 28 серп.

Народ. арт. України В. Бойку, уродженцю Прилук, солісту хору ім.Віршовки, присуджена довічна президент. стипендія. До 50- річчя від дня народження.

20. **БУЙМИСТЕР В.** Тридцять лет музики и света /Интерв'ю взяла Э. Басарія //Правда України.–2000.–4 фебр.–С. 12.

Нар. арт. України, лауреат Держ. премії ім. Т. Г. Шевченка, соліст націон. філармонії, уродженець Ічні – про свій шлях у мистецтво.

21. **СТУДЬОНОВА Л.** Михайло Булгаков: Чернігівські зв'язки //Черніг. відом.–2000.– 31 берез.–С. 6.

22. **ВДЕНСЬКИЙ Ю.** Глаголи долі Кузьми Веремієнка: Через війну до річки Шпрее //Ваше здоров'я.–2000.–5 лип.–С. 5.

К. М. Веремієнко – відомий укр. вчений-біохімік, професор. Народився в селі біля Остра у 1922 р.

23. **МЩЕНКО Г.** Часопростір Левка Воєдила //Укр. культура.–2000.–№2.–С. 20-21.

Творчий портр. укр. худож., уродженця с. Бихольцохівки Ріпкин. р-ну. Публ. репродукції з картин «Портрет О. Вересая» та ін.

24. **САМОЙЛЕНКО Г. В.** Михайло Глінка і Україна.–Ніжин: ТОВ «Наука-Сервіс», 2000.–72 с.: іл., фото.

25. **ІВАН СТЕПАНОВИЧ ГОРБАНЬ:** [Некролог. 7.X.1928–30.I.2000] //Вісн. НАН України.–2000.–№ 4.–С. 70.

Учений у галузі оптики твердого тіла і лазерної фізики, лауреат Держ. премії України у галузі науки і техніки, акад. НАН України. Уродженець Чернігівщини.

26. **МАТВІЄНКО А. А.** М. І. Драгомиров і Україна //Укр. істор. журн.–2000.–№ 2.–С. 112-126.

Істор. нарис про М. І. Драгомирова (9.XI.1830–15.X.1905) – бойового ген., військ. теоретика і педагога, реформатора і публіциста, уродженця Конотопа Черніг. губ. (нині Сум. обл.). Там і похований. Відвідував музей старожитностей В. В. Тарновського в Чернігові.

27. **ШЕВЧЕНКО В.** Чернігівські стежки Марії Заньковецької //Чернігів літ.–2000.–№ 15.–С. 108-117.

28. **ПИСАРЄВ В.,** Шандра В. Це – дивний спалах //Хроніка–2000.–2000.–№ 35-36.–С. 397-410.

Нарис про родину Кістяківських, яка дала блискучих вчених, дослідників, громад. діячів. Походять із сіл Стольне і Городище Менського р-ну.

29. **ТУКАЛЕНКО І.** «Homo viator» Б. Кістяківський //Хроніка–2000.–2000.–Вип. 37-38.–С. 699-702.

Б. О. Кістяківський (4.XI.1868–квіт. 1920) – філософ права, соціолог і викладач, чл. уряду УНР. Навчався у Черніг. гімназії 1884-1888 р.р.

30. **МАТВІЄНКО А.** Український етнограф Михайло Левченко: Із маловідомого //Пам'ять століть.–2000.–№ 6.–С. 135-144.

Левченко М. М. (1830-1892) – етнограф, лексикограф, автор рос.-укр. словника (1874). Уродженець м. Конотоп Черніг. губ. В своїх працях не раз згадує побут та звичаї селян Чернігівщини.

31. **ЛОПАТА В.** Десь на дні мого серця: Автобіогр. повість /Вступ. сл. І. Малишевського «Дебют через три десятиліття» //Вітчизна.–2000.–№ 1-2.–С. 68-134.

Авт. тв. відомий укр. худож., уродженець с. Нова Басань Бобровиц. р-ну, мешканець США. Повість написано 1998-1999 р.р. в с. Козари Носів. р-ну, Києві, Сан-Франциско.

32. **КРИВОШЕЯ І.** До родоводу М. О. Максимовича: жіночі гілки роду //Сіверянський літопис.–2000.–№ 2.–С. 54-62.

М. О. Максимович (15.IX.1804–22.II.1873) – видатний укр. вчений природознавець, історик, фольклорист, письменник, випускник Новгород-Сіверської гімназії.

33. **ПРО ОБРАННЯ** голови Верховної Ради України // Уряд. кур'єр.–2000.–4 лют.–С.2.
Плющ І. С. обраний Гол. Верх. Ради. Урожд. м. Борзна Черніг. обл. Дається коротка біограф. довідка.
34. **ПОЯРКОВ С.** “Для мене не проблема заробити на прожиття – хочеться робити глобальні проекти”/ Розмова В. Павліва з худож. // Політика і культура.–2000.– №27(серп.).–С. 38-39.
С. Поярков (8.X.1965) – один з найуспішніших мол. укр. худож. Народ. в Острі.
35. **ШУДРЯ М.** Забілили сніги... // Дем. Україна.–2000.–8 груд.–С. 6.
Про Г. А. Рачинського (1777-1843) уродж. Н.-Сіверського. Автор слів улюбленої пісні Т. Г. Шевченка “Забілили сніги...” В статті згадуються Ф. Лазаревський і Д. Каменецький – друзі Кобзаря.
36. **СОЛОМКО А.** Вранці радіо, ввечері – театр // Уряд. кур'єр.–2000.–5 серп.–С. 7.
Про Віталія Розстального, нар. артиста України. Народ. в с. Рейментарівка Корюків. р-ну.
37. **ЗАЙЧЕНКО В.** Твори О. Ф. Саєнка в музеях Чернігова // Сіверян. літопис.–2000.–№ 1.–С.166-169.
Нар. худож. України. Уродженець Борзни.
38. **СТУДЬОНОВА Л.** Чарівник, віртуоз: [До 125-річчя з дня народження О.І. Саца (1875-1912)] // Черніг. відом.–2000.–5 трав.–С. 5.
Видатний рос. композитор життям і діяльністю пов'язаний з Чернігівщиною. Навчався у Черніг. гімназії.
39. **ЮФЕРОВА З.** Як Козицький переміг Сеницю та Хоткевича // Музика.–2000.–№1-3.–С. 32-35.
Трагедія життя і творчості укр. композитора П. Сениці (1879-1960). 20-ті рр. ХХ ст. З 1891 по 1898 р. жив і працював на Чернігівщині. Публ. його портрет.
40. **ШИРЯЛІН А.** Под гитару певал вдиховенно // Встреча.–2000.–№5-6.–С. 55-56.
Композитор, гітарист М. А. Стахович (1819 - 20.X.1858). Мав дворян. родословні коріння в Черніг. обл. Народ і жив у м. Єлець Орлов. губ.
41. **СТРАТІЛАТ М.** Свята земля: Гравюри.–К.: Просвіта, 2000.–23 л.
Авт.– засл. худож. України. Народ в с. Макіївка Носів р-ну.
42. **СТЕПОВИК Д.** “Свята земля” очима Миколи Стратілата: Християнству – 2000 // Укр. культура.–2000.– №7-8.–С.22-23.
43. **ХОРУНЖИЙ Ю.** Рід Тарновських // Україна.–2000.–№2.–С.41-43.
44. **ЛАРІОНОВ П.** В нем много прекрасного // Зеркало недели.–2000.–26 февр.–С.19.
В. І. Туманський (28.II.1800-23.III.1860) – поет пушкінської пори. Народ. в с. Чарториги Глухівського повіту Черніг. губернії.
45. **ШИТІК Л.** Незрадлива українська душа // Черніг. відом.–2000.–22 груд.–С. 5.
Г. Честахівський (1820-1893) – художник, приятель Т. Г. Шевченка останніх років життя. Частий гість Тарновських у Качанівці. Похований тут же.
46. **РУДАКОВ М.** Живим голосом // Уряд. кур'єр.–2000.– 19 серп.–С. 6.
Про нар. арт. України Н. П. Шестак, родинне коріння якої у с. Стольне Менського р-ну.
47. **КОЧЕВИХ О.** Примирити косоварів – мріяв уже сторіччя тому дипломат-українець // Політика і культура.–2000.–№47(груд.).–С.31.
Г. Щербина (1868-1903) – дипломат. Був застрелений у Косовській Мітровиці. Народився у Чернігові, похований тут же.
48. **ПЛАТОНОВ В.** Сибіряк з душею запорожця // Хроніка-2000.–2000.–№35-36.–С. 558-571.
М. К. Янгель (25.10.1911-25.10.1971) – один із творців ракетно-космічної техніки, акад. Його коріння в с. Рижики Черніг. р-ну.
49. **ШЛАПАК Є.** “Пустун” Яковченко // Дем. Україна.–2000.–5 трав.
До 100-річчя від дня народження нар. арт. України М. Ф. Яковченка (1900-1974) уродж. Прилук. Працював у Чернігові (20-ті роки).

ПАМ'ЯТКИ ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ

50. **ЗАКОН** України “Про охорону культурної спадщини” 8 черв. 2000 р. //Пам’ятки України.–2000.–№1.–(Додаток).

Є список іст. населених місць Черніг. обл.

51. **ВЕЧЕРСЬКИЙ В.** Палацово-парковий ансамбль у Качанівці //Пам’ятки України.–2000.–№ 1.–С. 7-15.

52. **КАРНАБЕД А.** Джерела духовності і культури //Гарт.–2000.– 14 квіт.–С 13.
Пам’ятки історії та культури Чернігова.

53. **КРАВЧЕНКО Т.,** Ігнатенко І. М. До всесвітньої спадщини ЮНЕСКО //Десн. правда.–2000.– 18 квіт.

Про занесення черніг. пам’яток архітектури до списку ЮНЕСКО.

54. **ПЕТРЕНКО Г.** Качанівські студії //Пам’ятки України.–2000.–№ 1.–С. 21-40.

Власники. Гості. Будівлі. Слідами Качанівських скарбів.

55. **САПОН В.** Готель для... класиків: Черніг. старовина //Десн. правда.–2000.–12 лют.

Про готель «Царград». Нині на його місці – магазин «Янтар».

56. **ТАРАН Л.** Розсипане намисто Славутича //Укр. слово.–2000.–№ 50 (14-20 груд.)–С. 11.

Визначні місця Качанівки, Остра, Ніжина, Густинський монастир.

57. **УСТИНОВ В.** Зберегти для нащадків // Десн. правда.–2000.– 18 квіт.

Про пам’ятки історії та культури Чернігівщини.

ІСТОРІЯ ОБЛАСТІ. АРХЕОЛОГІЯ. ЕТНОГРАФІЯ.

АРХЕОЛОГІЯ

58. **ЛИТОВЧЕНКО В.,** Мамчур Д. Ключ до Подесення: Експедиція на Чернігівщині дозволяє по-новому оцінити роль варягів на Русі //Політика і культура.–2000.–№ 42.–С. 22-23.

Про археол. знахідки біля с. Шестовиця Черніг. р-ну.

59. **НЕКРОПОЛІ** Чернігівщини: (Тези доп. міжнар. наук. конф.) /Відп. за вип. А. Доценко, С. Черняков; ред. В. Чепурний.–Чернігів, 2000.–68 с.–(НАІЗ «Чернігів стародавній»).

Археол. дослідж. середньовічних некрополів, меморіальні поховання, могили рад. періоду, філософ.-соціол. погляди на проблеми смерті.

60. **ПАВЛЕНКО С.** Чернігівські гривни родом з Данії... //Голос України.–2000.–24 жовт.–С. 3.

Археологічна знахідка поблизу хутора Гребля Менського р-ну.

61. **РУДЕНОК В.** Пещери Черниговской земли //Пульс недели.–2000.–11 окт.–С. 14.

Печери і підземні ходи, що були знайдені на Чернігівщині.

62. **СИТИЙ І.** Таємниці Чернігівських печер //Десн. правда.–2000.–25 трав.

ЕТНОГРАФІЯ

63. **БАРАНОВА Н.** Історія одного обрядового символу на Придесенні //Сіверян. літопис.–2000.–№ 2.–С. 114-147.

Культ яйця (писанки).

64. **БАРАНОВА Н.** Філософські аспекти обрядів Полісся //Сіверян. літопис.–2000.–№ 4.–С. 181-186.

65. **БОРИСЕНКО В.** Традиції і життєдіяльність етносу: На матеріалах святково-обрядової культури українців: Навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. /Відп. ред. А. Г. Слюсаренко.–К.: Унісерв, 2000.–191 с.

С. 27-28: Пісня засівальників Чернігівщини.

Між с. 64-65: Фото: Плахта. Чернігівщина. Кінець XIX-поч. XX ст.

Фрагменти жіночої сорочки. Чернігівщина.

С. 67: Густин. літопис про свято на Івана Купала.

Між с. 96-97: Фото 1980 р. Приготування короваю, смт. Олишівка Черніг. р-ну. Діжу носять на руках... (Обряд при випіканні короваю), смт. Олишівка.

С. 159 -160: Обряд «покривання» молодої головою жіночим убором Черніг. обл.

66. **ДАНИЛЕВСЬКА Н.**, Ткач М. Перетик: Фолькл.-етногр. потр. укр. села.–К.: Укр. Центр духовної культури, 2000.–216 с.: іл.

У кн. подано численні узори вишивок, пісні, перекази, короткі легенди, прислів'я, приказки, що записані від мешканців с. Сахнівка (Ленінівка) Мен. р-ну.

67. **РАЙСЬКА Л.** Родовід твого прізвища //Гарт.–2000.–5 берез.– С. 12.
Походження деяких прізвищ Чернігівщини.

ДОПОМІЖНІ ІСТОРИЧНІ ДИСЦИПЛІНИ

68. **ГЕРБИ** Чернігова //Північ. військ. відом.–2000.–10-16 груд.–С. 11; 17-23 груд.–С. 11.

69. **ГРИНЬОВА О.** Двоголовий орел Чернігівщини //Гарт.–2000.–19 трав.–С. 4.
Символіка Черніг. обл.: прапор і герб.

70. **МИСНИК В.** Чернігівщина //Північ. військ. відом. – 2000.– 17-23 груд.–С. 11.
Герби деяких повітових міст з зображенням і описом.

71. **НАУМОВ О.** Мифические грифоны, отважные леопарды, загадочные нашлемники: (Геральдическая книга в дореволюционной России) //Библиофил. Люди, рукописи, книги. Тайны и открытия: М: 2000.–Сб. № 1.–С. 38-53.

Серед інших дається характеристика кн. В. К. Лукомського та В. Л. Модзалевського «Малоросійський гербовник» (1914).

72. **САПОН В.** Якій бути символіці Чернігівщини: Проекти //Десн. правда.–2000.–18 трав.

73. **ФОМІЧОВ А.** Над Десною шумлять віки //Гарт.–2000.–28 січ.–С. 12.
Про медалі та значки присвячені м. Чернігову.

ІСТОРІЯ

74. **БЛАНУЦА А.** Срібне //Сіверян. літопис.–2000.–№ 4.–С. 39-42.

75. **ГРЕКИ** в Ніжині: 3б. ст. і матеріалів.– Ніжин: НДПУ ім.М. В. Гоголя, 2000.–53 с.–(Серія: Ніжин. старовина. Вип. 1).

76. **ЗГАДАЙМО** чесно ті роки: Три десятиліття з історії Чернігівщини [1987-1989] /Підгот. В. Муха //Десн. правда.–2000.–13 січ., 25 січ., 8 лют.

77. **КУЖІЛЬНИЙ І.** Дзвонами віків озивається, або Звідки пішла назва села Звеничів //Сіверян. літопис.–2000.–№ 2.–С. 154-160.

Ріпкин. р-н.

78. **ЛАНОВИК Б.**, Матейко Р., Матисякевич З. Історія України: Навч. посібн.–3-є вид., випр. /За ред. проф. Б. Д. Лановика.–К.: Знання, 2000.–574 с.

Від первісної доби і перших цивілізацій на території України до наших днів, в т. ч. і на Чернігівщині.

79. **ЛІТЕРАТУРА** та культура Полісся: Вип. 13. 3б., присвячений пам'яті акад. Ф. С. Арвата /Редкол.: Г. В. Самойленко (відп. ред. і упоряд.), Н. М. Арват, М. К. Бойко та ін.–Ніжин: НДПУ, 2000.–275 с.

80. **ЛІТЕРАТУРА** та культура Полісся: Вип. 14. Полісся в істор. та культуролог. контексті: До 195-річчя заснування Ніжин. вищої шк. /Редкол.: Г. В. Самойленко (відп. ред. і упоряд.), Н. М. Арват, М. К. Бойко та ін.–Ніжин: НДПУ, 2000.–241 с.

81. **МАКАРЕНКО Н.** У Липовому цвітуть липи //Молодь України.–2000.–13 лип.

Історія с. Липове Талалаїв. р-ну, а також про О. І. Якубовича, учасн. руху декабристів, який народ. у Липовому.

82. **МІЙ РІДНИЙ** край, моя земля Прилуцька.–[Прилуки], [2000].–80 с.

83. **ПОГАР.** 1155-2000: Путь в восемь с половиной веков /Авт.-сост.: А. М. Луферов, С. Н. Бирюков.–Мн.: Минская ф-ка цветной печати, 2000.–64 с.: ил.

Місто Брян. обл. Колись належало Черніг. губ.

84. **САПОН В.** «Аз», «буки», «віди» роду Солонин //Десн. правда.–2000.–30 верес.

Дворянський род з Остра.

85. **ШКВАРЧУК В.** Отруйне [єврейське] питання.–Чернігів, 2000.–24 с

IX – XVII ст.

86. **БОДРУХИН В.** Боротьба Ольговичів за гегемонію в Південній Русі // Сіверян. літопис.–2000.– № 5.–С. 53-58.

Черніг. князівство кінця XII–першої пол. XIII ст.

87. **ВАСЮТА О.** «Реєстр Чернігівських границь» XVI століття як джерело з історії Сновської тисячі [– ранньофеод. військ.-адмін. одиниці Давньорус. держави] // Сіверян. літопис.–2000.–№ 3.–С.27-35.

88. **ЖИЛЕНКО І.** Михаїл, князь Чернігівський // Людина і світ.–2000.–№ 11-12.–С. 22-28.

89. **ЖУК В.** Шапка Мономаха // Історія України.–2000.–№ 23-24 (черв.).–С. 22.

Історія атрибуту. Про черніг. князя Мстислава.

90. **КОНДРАТЬЄВ І.** До питання про взаємини любецької шляхти і замкового міщанства: (Друга пол. XVI-XVII ст.) // Сіверян. літопис.–2000.–№ 3.–С. 26-33.

91. **ЛЕП'ЯВКО С.** Філон Кміта – Чорнобильський // Сіверян. літопис.–2000.–№ 1.–С. 137-138.

Постать військової історії України і Білорусії XVI ст. В істор. джерелах його ім'я з'являється у 1562 р. як державця остер. замку (управитель прикордонної з Московією території).

92. **ЛИТОВЧЕНКО В.** Дунін–Борковський як феномен українського упиризму // Політика і культура.–2000.–№ 24 (30 червня–6 липня).– С. 32-33.

Міф про чернігівського полковника Борковського.

93. **НАЗАРКО І.** Трагічна доля княжни Євпраксії Всеволодівни (1071-1109) // Хроніка-2000.–2000.–№ 35-36.–С. 84-89.

Нарис про дочку Черніг. князя Всеволода Ярославича (1030-1093).

94. **ПАВЛЕНКО С.** Не просто Марія // Гарт.–2000.–31 берез.–С. 13.

Доля черніг. княгині Марії Михайлівни. XIII ст.

95. **ПИРІГ П.** Шляхта Чернігівщини в другій половині XVII століття // Київ. старовина.–2000.– № 2.–С. 143-145.

96. **РУДЕНОК В.** Інок: Варіант політ. портр. // Черніг. відом.–2000.– 18 лют.–С. 6; 26 лют.–С. 6; 3 берез.–С. 6; 10 берез.–С. 6.

Любеч стародавній: преп. Антоній Печерський.

одавній: преп. Антоній Печерський.

97. **ФЕДАКА С.** Похід князя Ігоря на половців 1185 року у свідченнях джерел та реконструкціях істориків // Історія України.–2000.–№ 34 (верес.).–С. 1.

98. **ЯЦЕНКО Б.** Похід Ігоря Сіверського 1185-го року: політичні та літературні аспекти // Слово і час.–2000.–№ 6.–С. 24-30.

До 200-річчя першодруку «Слова о полку Ігоревім».

XVII-XVIII ст.

99. **БАРЛОВСЬКА А.** До питання про родинні пріоритети козацької старшини другої половини XVII-XVIII ст.: (За матеріалами духовних заповітів) // Сіверян. літопис.–2000.–№ 1.–С. 33-36.

На прикладі Черніг. родин І. Забіли, П. Бутовича, С. Бутовича, Я. Лизогуба, С. Миклашевського.

100. **ГОРОБЕЦЬ В.** Україна в роки реформ Петра I.–К.: 2000.–80 с.: іл.–(Додаток до газ. «Історія України» (2000.–№ 25-28 (лип.)).

Відтворено деякі стор. іст. Чернігівщини поч. XVIII ст., опозиційну діяльність П. Полуботка (др. пол. 1722-1723 р.), тощо.

101. **ГУРЖІЙ О.** Останні «лицарі свободи»: Україна крізь віки // Історія України.–2000.– № 15 (квіт).–С. 7-9.

Боротьба посполитих і козаків проти феодално-кріпосницького гніту на Чернігівщині у другій половині XVII-XVIII ст.

102. **ДОМАНОВА Г.** Чернігівський магістрат: генеза, структура, функції: (Друга пол. XVII-XVIII ст.) // Сіверян. літопис.–2000.–№ 2.– С. 34-41.

103. **КЛИМЕНКО О.** Діяльність Чернігівської друкарні як вагомого чинника становлення освіти в Україні // Сіверян. літопис.–2000.–№ 3.– С. 109-113.

XVII-XVIII ст.

104.**КОВАЛЕНКО О.**, Петреченко І. Невідома праця кінця XVIII ст. з історії Стародуба //Сіверян. літопис.–2000.–№ 3.–С. 160-166.

Публ. «Краткая история о городе Стародубе, сочиненная в 1785-м годе».

105.**МИКИТАСЬ В.** Вихованці КМА за межами України: (Відплив. розумів. Міжнар. зв'язки) //Хроніка-2000.–2000.–№ 35-36.–С. 126-138.

У ст. містяться відомості про випусників Києво-Могилян. Акад. у XVIII ст. вихідців з Чернігівщини.

106.**МИЦИК Ю.** Національно-визвольна війна українського народу 1648-1658 р.р. на Сіверщині очима полонених повстанців //Сіверян. літопис.–2000.–№ 3.–С. 3-26.

Публ. низка док.

107.**МИЦИК Ю.** Шість гетьманських універсалів XVII - XVIII ст. //Сіверян. літопис.–2000.–№ 1.–С. 88-92.

Публ. універсали – привілеї гетьманів України І. Виговського, І. Мазепи, І. Скоропадського, Д. Апостола, що стосуються Прилуччини (Охиньки, Переволочна). Док. написані у Батурині і Глухові.

108.**Пиріг П.** Чернігівщина у боротьбі з Річчю Посполитою в 1654-1655 р.р. //Сіверян. літопис.–2000.–№ 1.–С. 11-15.

109.**ПОПЕЛЬНИЦЬКА О.** Батурин //Жінка.–2000.–№ 12.–С. 8-9.

Колишня гетьманська резиденція на Чернігівщині.

110.**РЕПАН О.** Мобілізація козаків Гетьманщини для воєнних походів у 1735-1739 роках //Київ. старовина.–2000.–№ 1.–С. 18-30.

Йдеться також про Черніг., Стародуб., Прилуц. полки, а також Ніжин. полк.

111.**РИНСЕВИЧ В.** Розпорядчі документи сотників Гетьманщини другої половини XVII століття: (За колекцією О. Лазаревського) //Київ. старовина.–2000.–№ 1.–С. 30-35.

Док. кралецьких сотників Ніжин. полку, почеп. і топальськ. сотників Стародуб. полку, любец. сотника Черніг. полку.

112.**САВЧЕНКО О.** Економічний розвиток Новгород-Сіверського намісництва: (За даними Опису 1779-1781 р.р.) //Сіверян. літопис.–2000.–№ 6.–С. 62-70.

113.**СИТИЙ І.** Батурин доби Івана Мазепи //Сіверян. літопис.–2000.–№ 3.–С. 36-46.

114.**СИТИЙ І.** До історії українського війська: списки бунчукових товаришів та сотників 1733 р. //Сіверян. літопис.–2000.–№ 5.–С. 139-143.

Із зібрання В. В. Тарновського. Полки Ніжин., Прилуц., Стародуб., Черніг. та ін.

115.**ЧЕРНЯХОВСЬКА Г.** Внесок чернігівських полковників у розвиток української культури (друга пол. XVII–перша пол. XVIII ст.) //Пам'ять століть.–2000.–№ 6.–С. 28-42.

ПЕРСОНАЛІЇ

116.**ЛЯКІНА Р.** Солов'ї з XVIII століття //Укр. культура.–2000.–№ 3.–С. 28-29.

Чернігівщина: укр. співаки, музиканти, танцюристи, яких забирали на придворну службу. Це: С. В. Абрамовський – камер-музикант двору Єлизавети Петрівни з Березного; О. В. Беляцький – співак з с. Подолового Кралецьк. сотні Ніжин. полку та ін.

117.**ЛЕБЕДИНСЬКА Т.** Родовід та родинні зв'язки Апостолів //Укр. культура.–2000.–№ 2.–С. 32-33.

Є про зв'язки з Черніг. полком (гілка Ів. Матв. Апостола (1765-1851) – письменника і держ. діяча).

118.**СИДОРЕНКО Т.** Іван Величковський: поет, перекладач, новатор //Сіверян. літопис.–2000.–№ 1.–С. 93-96.

Народився, можливо, в трав. чи верес. 1640-х чи перших 1650-х р., найімовірніше на Чернігівщині. З поч. 1670-х р.р. перебуває в Чернігові.

119.**КОВАЛЕНКО О.** Іван Забіла та його Хроніка з історії України (друга пол. XVII-XVIII ст.) //Сіверян. літопис.–2000.–№ 2.–С. 148-153.

Зберігається у фондосховищі Черніг. істор. музею ім.М. Тарновського.

120.**МОРОЗОВА Г.** Героїчний син Чернігівської землі: (Нові факти до біографії ген.-лейт. В. І. Костенецького) //Сіверян. літопис.–2000.– №2.–С. 74-76.

Походив зі старовинного козацького роду з Конотопщини (нині Сум. обл.). XVIII ст.

121.**ВОЛЬТЕР.** Історія Карла XII: (Уривок) /Пер. з франц. і передм. Є. Гаран //Хроніка - 2000.–2000.–№ 35-36.–С. 185-199.

Аналізується постать Мазепи, йдеться про Батурин.

122.**СТРІЛКО А. А.** Франсіско де Міранда в Україні: Історія в особах //Укр. істор. журн.–2000.– № 2.–С. 102-112.

Істор. нарис про уродженця Венесуели Франсіско де Міранда (1750-1816) – одного з перших лідерів визвольного руху Латин. Америки проти іспан. колоніалізму. Мандрівник.

С. 111: Перебування Міранди на Чернігівщині (Козелець, Козари, Носівка, Остер, Ніжин, Батурин). Трав. 1787 р. Залишились його спогади.

123.**НЕБЕЛЮК М.** Григорій Орлик: (1702-1759) //Народна газ.–2000.–№ 44 (листоп).–С. 6.

Г. Орлик – син укр. гетьмана П. Орлика. Народився у Батурині.

124.**ЖУЛИНСЬКИЙ М.** Духовна епоха в історії України //Дивослово.–2000.–№ 8.–С. 15-20.

Про те, як в Петербурзі 1798 року завдяки ініціативі та зусиллям багатого поміщика з Конотопа М. Й. Парпури з'явилася друком «Енеїда» І. Котляревського.

125.**КОВАЛЕНКО О.** Гетьман Кирило Розумовський – знайомий і незнайомий //Дивосад (Чернігів).–2000.–№ 1.–С. 12-13.

126.**НИЖНИК Л.** Останній гетьман (К. Розумовський) і Чернігівщина //Черніг. відом.–2000.–14 січ.–С. 6.

127.**ПАНАШЕНКО В.** Кирило Розумовський //Історія України.–2000.–№ 23-24 (черв.).–С. 1-5.

Біографія з фотографіями гетьмана і його маєтку в Батурині.

128.**ЦАЛИК С.** Таємниця «Пікової дами»: Чи знала дочка гетьмана Розумовського «магію» трьох карт? //Політика і культура.–2000.–№ 6.–С. 32-33.

Прообразом старої графині відомої повісті О. Пушкіна стала старша дочка останнього укр. гетьмана К. Розумовського Н. К. Загряжська (уроджена графиня Розумовська). Публ. герб Розумовських.

129.**ЦАЛИК С.** Єлизавета II з роду Розумовських //Політика і культура.–2000.–№ 19.–С. 32-33.

Про дочку О. Розумовського, небогу гетьмана К. Розумовського та онуку Петра I, яка мала сісти на рос. престол.

130.**САПОН В.** Якось фельдмаршал Суворов прийшов пішки у Вишеньки... //Десн. правда.–2000.–29 січ.

Деякі сторінки з біографії Румянцева-Задунайського та його палац в с. Вишеньки Короп. р-ну. Про відвідування Вишеньок О. Суворовим.

131.**КОВАЛЕНКО О.** Невідома сторінка наукової діяльності Федора Туманського (бл. 1750-1810) //Сіверян. літопис.–2000.–№ 5.–С. 144-150.

Історик, етнограф і видавець. Публ. його листи до Черніг. єпископа Феофіла Ігнатовича, що містять програму історико-топогр. опису Черніг. єпархії, а також розкривають процес підготовки історико-топогр. опису території Стародуб. полку та ін.

132.**РОЖКО В.** Архиепископ Варлаам Шишацький – головний організатор українського церковного життя кінця XVIII-поч. XIX століття: (До 250-річчя від дня народження) //Визвольний шлях.–2000.–Кн. 11.–С. 23-30.

Народ. 1750 р. в с. Красилівці Козелець. р-ну. Помер 1821 р. у Єлецькому монастирі в Чернігові.

XIX – XX ст.

133.**БОЙКО В.** Реформа управління державними селянами другої половини XIX ст. в Лівобережній Україні //Сіверян. літопис.–2000.– № 5.–С. 117-121.

В т. ч. і на Чернігівщині.

134.**БОЙКО В.** Чисельність, розселення та соціально-правове становище державних селян Лівобережної України напередодні реформи 1866 р. //Сіверян. літопис.–2000.–№ 2.–С. 77-87.

135. **ГАНДИШ А.**, Пиріг П. Діяльність Чернігівського губернського земства по сприянню сільському господарству у другій половині XIX–на початку XX ст. //Сіверян. літопис. –2000.–№ 4.– С. 119-131; № 5. – С. 93-97.

136. **ДМИТРЕНКО О.** Розвиток кооперативного руху на Чернігівщині //Сіверян. літопис.–2000.–№ 3.–С. 101-108.

З другої пол. XIX ст. до 20-х р.р. XX ст.

137. **ДУБРОВСЬКИЙ В.** Різдво шістдесят років тому: (З I-го тому спогадів «Лісковиця») /Підгот. до друку та передм. Г. Кураса //Сіверян. літопис.–2000.–№ 1.–С. 162-165.

138. **ДУБРОВСЬКИЙ В.** Уривки зі споминів /Публ. і передм. Г. Кураса //Сіверян. літопис.–2000.–№ 6.–С. 145-150.

Укр. історик, громад. діяч (1897-1966). Народ. у передмісті Чернігова – Лісковиці. З 1943 р. в еміграції.

139. **ДЯЧОК В.** Устим Кармалюк і Сіверянський край //Сіверян. літопис.–2000.–№4.–С. 115-118. 30-ті роки XIX ст.

140. **КАТРЕНКО А.** Українські молодіжні гуртки і організації 80-90-х років XIX ст. //Історія України.–2000.–№23-24.(черв.)–С. 10-18.

Черніг. гурток. Діяльність громад. діячів пов'язаних з Чернігівщиною: О.Ф.Кістяківського, родини Ліндфорс і Русових. Друк фото І. Шрага і С.Русової.

141. **КУЗНЕЦОВА В.** Благотворительность еврейского купечества в Чернигове начала XX в. //История и культура евреев Левобережной Украины и Литвы. X-XX ст. (15-17 сент. 2000 г.): Семинар. Тезисы докл.–Чернигов, 2000.–С. 23-27.

142. **МЕКШУН Л.** Роль Чернігівської земської статистики кінця XIX– початку XX ст. у проведенні облікових досліджень в Чернігівській губернії //Сіверян. літопис.–2000.–№ 3.–С. 178-180.

143. **МОРОЗОВА А.** Єврейські навчальні заклади Лівобережної України у другій половині XIX–на початку XX ст. //История и культура евреев Левобережной Украины и Литвы. X-XX ст. (15-17 сент. 2000 г.): Семинар. Тезисы докл.–Чернигов, 2000.–С. 10-13.

На прикладі Черніг. губ.

144. **ОПАНАСЕНКО В.** Благодійні справи Чернігівського дворянства //Сіверян. літопис.–2000.–№ 4.–С.138-141.

145. **ПЛАВИЛИ МІДЬ** для статуї свободи /Підгот. В. Сапон //Десн. правда.–2000.–5 серп. Селяни Чернігівщини – на уральських мідноплавних заводах. 80-ті роки XIX ст.

146. **РУДЕНОК В.** Краткая летопись Чернигова XX столетия //Вал.–2000.–28 дек.

147. **РУДЕНОК В.** Черниговская почтовая станция //Вал.–2000.– 28 дек.–С. 7.

148. **САПОН В.** Колись було, літали НЛО.: Черніг. старовина //Десн. правда.–2000.–27 трав.

Перші автомобілі, велосипеди, аеростати на Чернігівщині. Кінець XIX–поч. XX ст.

149. **САПОН В.** “Селянин” із пасажу //Десн. правда.–2000.–15 квіт.

Історія журн. “Селянин”, який виходив у Чернігові у 1908 році.

150. **СИТИЙ І.** Перший пароплав на Десні: Черніг. старовина //Десн. правда.–2000.–20 трав.

1846 р.

151. **ШАРА Л.** Миське самоврядування на Чернігівщині: десять років діяльності (1871-1880 р.р.) //Сіверян. літопис.–2000.–№ 4.–С.31-38.

ПЕРСОНАЛІ

152. **ХОРУНЖИЙ Ю.** Григорій Галаган [1819-1888] //Уряд. кур'єр.–2000.–13 трав.–С. 6-7.

Меценат. Життям і діяльністю пов'язаний з сс. Дігтярі і Сокиринці Срібнян. р-ну, м. Прилуки.

153. **ПОЛОВНИКОВА С.** Останній декабрист Сибіру [І. І. Горбачевський] //Десн. правда.–2000.–5 жовт.

Уродженець Ніжин. повіту Черніг. губ. (22.09.1800–9.01.1869).

154. **САПОН В.** Як офіцер гвардії Наполеона пізнавав наші національні особливості // Десн. правда.–2000.–19 лют.

Делафліз-етнограф, фольклорист, художник, який працював на Чернігівщині.

155. **СТУДЬОНОВА Л.** Михайло Коцюбинський: «Немає великої надії на громадськість нашу...» // Просвіта.–2000.–24 лист.

Письменник-організатор і керівник Черніг. «Просвіти».

156. **РУДЕНОК В.** Григорій Милорадович // Вал.–2000.–17 авг.–С. 7.

Г. О. Милорадович (24.09.1839 - 13.08.1905). Історик, громадський діяч, меценат. Уродж. Чернігова.

157. **ЧЕРНЯКОВ С.** Як східнячка допомагала Галичині. // Просвіта.–2000.–11 лют.

Про Є. Милорадович (Скоропадську) (1.01.1832–?) – уродженку Качанівки Ічнян. р-ну. Просвітянка, громад. діячка.

158. **АКИМЕНКО І. М.** Громадська і політична діяльність І.І.Петрункевича (кін. ХІХ–поч. ХХ ст.) // Література та культура Полісся. Вип. 11. Творча спадщина письменників, діячів культури Поліського краю.–Ніжин, 1998.–С. 138-140.

Видний діяч Черніг. губ земства.

159. **ПАНЧЕНКО В.** Опальний князь // День.–2000.–10 берез.–С. 8.

Істор. нарис про М. Г. Репніна (1778-1845) – брата декабриста С.Г.Волконського. Коріння роду Репніних сягає св. Михайла, кн. Черніг.

160. **РАХНО О.** Олександр Русов у науковому і громадському житті Чернігівщини // Сіверян. літопис.–2000.–№ 6.–С. 49-61.

161. **НАСЕЛЕВЕЦЬ Н.** Один із пресвітлого роду... // Черніг. відом.–2000.–28 лип.–С. 4.

В. В. Тарновський (старший) (1810-1866) – громад. діяч, меценат, юрист. Народився в с. Рудівка Прилуц. повіту.

162. **ЛИХАЧОВА С.** Нащадки Тарновських на чернігівській землі // Черніг. відом.–2000.–4 серп.–С. 5.

163. **ПОЛОВЕЦЬ В.** Федір Михайлович Уманець: громадська та наукова діяльність (1841-1918 рр.) // Сіверян. літопис.–2000.–№ 1. – С. 97-121.

Спроба історіогр. аналізу творчості видатного черніг. земця, краєзнавця, історика.

164. **СПРАВА** академіка К. В. Харламповича / Публ. арх. док., передм. та комен. О. Морозова // Сіверян. літопис.–2000.–№ 1.–С. 71-87.

З приватного фонду видатного історика, проф. Казан. ун-ту, д-ра церковної історії Санкт-Петербурзької Духовної Акад., чл.-кор. РАН, дійсного чл. Всеукр. Акад. Наук К. В. Харламповича (1870-1932). Зберігається у Ніжин. філії Держ. арх. Черніг. обл. Док. розкривають драм. обставини перебування в Ніжині, стосунки з акад. М. С. Грушевським.

165. **ШЕВЕЛІВ Б.** Жандармська розвідка про О. О. та С. Ф. Русових та зібрані нею в 1913 р. матеріали про них: (До споминів) / Підгот. до друку і передм. О. Коваленка // Сіверян. літопис.–2000.–№ 1.–С. 145-155.

Публ. біографія Б. М. Шевеліва (1893-1938) – видного Черніг. історика та краєзнавця, 20-30-х рр. ХХ ст. Народ. у Чернігові. Закінчив тут гімназію в 1915р.

166. **КУДРЯВЦЕВА З.** Родина Шишацьких у контексті освітньо-культурного розвитку Чернігівщини ХІХ ст. // Сіверян. літопис.–2000.–№ 6.–С. 112-115.

167. **ОНЩЕНКО О.** Юридична діяльність Іллі Шрага [у Чернігові. 1875-1918] // Сіверян. літопис.–2000.–№ 6.–С. 76-79.

1917 – 1920 р. р.

168. **БОРОВИК А.** Проблеми становлення українознавства на сторінках «Черниговской земской газеты» (берез. 1917 р.–січень 1919 р.) // Сіверян. літопис.–2000.–№ 4.–С. 12-24.

чл.-кор. РАН, дійсного чл. Всеукр. Акад. Наук К. В. Харламповича (1870-1932). Зберігається у Ніжин. філії Держ. арх. Черніг. обл. Док. розкривають драм. обставини перебування в Ніжині, стосунки з акад. М. С. Грушевським.

165. **ШЕВЕЛІВ Б.** Жандармська розвідка про О. О. та С. Ф. Русових та зібрані нею в 1913 р. матеріали про них: (До споминів) / Підгот. до друку і передм. О. Коваленка // Сіверян. літопис.–2000.–№ 1.–С. 145-155.

Публ. біографія Б. М. Шевеліва (1893-1938) – видного Черніг. історика та краєзнавця, 20-30-х рр. ХХ ст. Народ. у Чернігові. Закінчив тут гімназію в 1915р.

166. **КУДРЯВЦЕВА З.** Родина Шишацьких у контексті освітньо-культурного розвитку Чернігівщини ХІХ ст. // Сіверян. літопис.–2000.–№ 6.–С. 112-115.

167. **ОНЩЕНКО О.** Юридична діяльність Іллі Шрага [у Чернігові. 1875-1918] // Сіверян. літопис.–2000.–№ 6.–С. 76-79.

1917 – 1920 р. р.

168. **БОРОВИК А.** Проблеми становлення українознавства на сторінках «Черниговской земской газеты» (берез. 1917 р.–січень 1919 р.) // Сіверян. літопис.–2000.–№ 4.–С. 12-24.

169. **БОРОВИК А.** Ставлення населення до українізації шкіл за часів виборювання державності в Україні (1917-1920 рр.) // Сіверян. літопис.–2000.–№ 6.–С. 18-26.

В т. ч. і на Чернігівщині.

170. **БРУНЬ С.** Крути – українські Тернопіли: (Стор. іст.) // Укр. слово.–2000.–27 січ.–С. 2.
До 82-ї річниці трагедії (1918) на ст. Крути Ніжин. р-ну.

171. **ГРЕЧЕНКО Г.** Справа білих офіцерів (1920 рік) // Просвіта.–2000.–30 черв.

Уродж. Чернігівщини, що служили в Білій Армії, були розстріляні за постановою надзвичайної трійки.

172. **ЛЮБОВЕЦЬ О.** Боротьбисти і більшовики: співпраця та протиборство // Історія України.–2000.–№ 40 (жовт).–С. 6.

Діяльність УКП (боротьбистів) зокрема і на Чернігівщині. 1919-1920 рр.

173. **МОРОЗОВА Г.** Єврейські погроми на Чернігівщині у 1918–1921 рр. // Сіверян. літопис.–2000.–№ 6.–С. 116-123.

Публ. добірка док.

174. **РЕЄНТ О.** Нариси з історії української революції.–[К., 2000].–80 с.: іл.–(Додаток до газ. «Історія України»).–2000.– № 29-32 (серп.).

1917-1920 рр. Відтворені й події, що відбувалися на Чернігівщині у той час. Є розд.– штрихи до портр. П. Скоропадського.

175. **РЕЄНТ О.** Початковий період діяльності Директорії [В тому числі і на Чернігівщині] // Історія України.–2000.–№ 19 (трав.)–С. 1-3.

1918-1919 рр.

176. **РОЖКОВА Л.** Здійснення політики українізації на Чернігівщині у 20-х роках ХХ століття // Сіверян. літопис.–2000.–№ 2.–С. 112-119.

* * *

177. **ЦАЛИК С.** Мисливець на людей: Зрікшись влади, Скоропадський урятував собі життя // Політика і культура.–2000.–№ 7.–С. 32-33.

Істор. нарис про чекіста Я. Блюмкіна (1900-1929), уродженця Сосниці, котрий на поч. листоп. 1918 р. одержав завдання ліквідувати гетьмана П. П. Скоропадського. Публ. фото обох.

178. **КОВАЛЬ Р.** Чернігівський Робін Гуд // Сіверян. літопис.–2000.–№ 6.–С. 102-111.

1919-1921 рр. Городнян. отаман Галака (І. О. Васильченко) – борець проти рад. влади.

179. **МЕДВІДЬ П.** Подвиг і трагедія Миколи Крапив'янського (1889-1948) // Уряд. кур'єр.–2000.–19 серп.–С. 4-5.

Герой громадян. війни на Чернігівщині. Уродженець с. Володькова Дівича (тепер с. Червоні Партизани Носів. р-ну).

180. **ВЕЧЕРСЬКИЙ В.** Трагедія під Крутами: Штрихи до біографії Віталія Примакова // Дем. Україна.–2000.–4 лют.

181. **ХОМЕНКО В.** Щорса застрелив червоний командир: СБУ розкриває таємниці // Робітн. газета.–2000.–2 лют.

1921 – 1941 р. р.

182. **ВЕСЕЛОВА О. М.**, Марочко В. І., Мовчан О. М. Голодомори в Україні. 1921-1923. 1932-1933. 1946-1947: Злочини проти народу /Асоціація дослідн. голодоморів в Україні; Ін-т історії України НАН України.–К., 2000.–265 с.

С. 19, 20, 64, 115, 124, 135, 171, 175, 220, 248: Черніг. обл.

183. **ГОЛЕЦЬ В.** Кооперативний рух на Північному Лівобережжі в період НЕПу (1921-1927 рр.): (До визначення проблеми) //Сіверян. літопис.–2000.–№ 2.–С. 93-98.

В т. ч. і на Чернігівщині.

184. **ЗЕЗУЛЬ С.** Мартиролог //Просвіта.–2000.–21 квіт.

Діячі УАПЦ на Чернігівщині, репресовані у 1928-1936 рр.

185. **ЗОЗУЛЯ С.** Ніжинське краєзнавче товариство 20-х рр. ХХ ст. //Сіверян. літопис.–2000.–№ 5.–С. 98-104.

186. **КОВАЛЕНКО О. Б.** Хранителі духовних оберегів /Розмову вів П.Куценко //Десн. правда.–2000.–13 січ.

Про першу губернську краєзнавчу конф. та про ін-т краєзнавства (ЧІК) розповідає декан іст. ф-ту Черніг. пед. ун-ту ім. Т. Г. Шевченка.

187. **ЛАЗАРЕНКО В. М.** Розвиток індивідуального селянського господарства Північного Лівобережжя України у 20-х–на початку 30-х рр. ХХ ст.: Автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. істор. наук.–Харків, 2000.–20 с.

188. **ЛАЗАРЕНКО В.** Забезпечення реманентом селянських господарств північного Лівобережжя України у 20-х на початку 30-х рр. ХХ ст. //Сіверян. літопис.–2000.–№ 3.–С. 81-90.

На прикладі Чернігівщини.

189. **ЛАЗАРЕНКО В.** Тракторний парк у сільському господарстві Чернігівщини: (20-і–поч. 30-х рр. ХХ ст.) //Сіверян. літопис.–2000.–№ 1.–С. 133-136.

190. **МАТЯШ І.** Вивчення історії архівної справи в Україні (1920-1930-ті роки) //Історія України.–2000.–№ 13 (квіт.).–С. 11-12; №14 (квіт.).–С.8-9.

Йдеться і про Чернігівщину, зокрема арх. діяльність В. Л. Модзалевського (1882-1920) (публ. його фото) і В. В. Дубровського (керівник історико-арх. гуртка студентів Черніг. ІНО).

191. **ОНИЩЕНКО Н.** Федір Коломийченко – редактор журналу «Шлях» //Сіверян. літопис.–2000.–№ 6.–С. 71-75.

Співачка Марія Шекун-Коломийченко і Федір Коломийченко – знищені укр. інтелігенти 1937 р. Життям пов'язані з Ніжином і с.Прохори Ніжин. пов.

1941 – 1945 Р. Р.

192. **БЕЗСМЕРТЯ:** Книга пам'яті України. 1941-1945 /Гол. редкол. (гол. І. О. Герасимов та ін.).–К.: Пошуково-видавн. агенство «Книга Пам'яті України», 2000.–944 с.: іл.

Багато сторінок завершального тому істор.-меморіального серіалу «Книга Пам'яті України» присвячено історії Чернігівщини 1941-1945 рр.

193. **БИКОВ К.** Таємниці окупаційних часів //Гарт.–2000.–7 квіт.– С. 12.

Окупаційний режим на Чернігівщині. Участь чернігівців в УПА.

194. **БУНЯК І.** Партизанська Носівщина.–[Ніжин], 2000.–112 с.

195. **НІМЕЦЬКО-**фашистський окупаційний режим на Чернігівщині: До 55-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні /Упоряд. Н.М.Полетун, Л. Ф. Сурабко.–Чернігів, 2000.–88 с.–(Держ. архів Черніг. обл.).

196. **ПАВЛЕНКО С.** Погляд зблизька //Голос України.–2000.–11 берез.

Життя придеснянських сіл у післявоєнний період. Факти з розсекречених справ Черніг. обкому КПУ.

197. **СОРОКИН В. А.** Чернигов в огне войны (1941-1943 гг.): (Докум. хроника-память): К 55-летию Победы над немецко-фашист. захватчиками.–Чернигов: РИК «Десн. правда», 2000.–200 с.

198. **ЩОДЕННИК** М. М. Попудренка (23 серп. 1941 р.–19 січ. 1943 р.) /Вступ. зауваги від упоряд. М. Бойка //Сіверян. літопис.–2000.–№ 3.– С. 47-76; № 4.–С. 65-105.

Публ. вперше.

ПЕРСОНАЛІЇ

199.**БРАТЧЕНКО І.** Росли два дубка в Альпах: Тепер один шелестит зеленою листвою на Черниговщині, другою на Національному кладбищі міста Вийербан //Правда України.–2000.–4 окт.

Доля ст. летананта Г. Вікторова з с. Смолянка Куликів. р-ну, що воював і загинув у Франції під час II світової війни.

200.**БРЕЗКУН М.** Від Десни до Ельби: До 55-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні //Десн. правда.–2000.–3 лют.

Про М. С. Ірха, жителя Чернігова, який був нагороджений відзнакою «Герой України» і орденом «Золота Зірка».

201.**МИКОЛАЄНКО В.** З ювілеєм, двічі Герою! //Десн. правда.–2000.–27 черв.

Про 80-річчя двічі Героя Рад. Союзу, Почесного громадянина Чернігова О. Г. Молодчого.

202.**САПОН В.** Попереду – Сагайдачний... //Десн. правда.–2000.– 13 трав.

Ю. М. Сагайдачний, Герой Рад. Союзу, м. Чернігів.

203.**ХОМЕНКО І.** Короткі рядки мого життя /Підгот. до друку, пер. з рос. і комент. Л. Студьонової //Сіверян. літопис.–2000.–№ 6.–С. 139-144.

Авт. спогадів – селянка з с.Звеничів Ріпкин. р-ну, яка зазнала репресій у 40-х рр. ХХ ст. Походить з так званої куркульської родини.

ОБЛАСТЬ У ПЕРІОД РОЗБУДОВИ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

204.**ПРО ЗМІНУ** меж міста Бобровиця Бобровицького району Чернігівської області: Постанова Верх. Ради України. 8 черв. 2000 р. //Відом. Верх. Ради України.–2000.–15 верес. (№ 37).–С. 727.

205.**ПРО ЗМІНУ** меж міста Прилуки Чернігівської області: Постанова Верх. Ради України. 22 черв. 2000 р. //Відом. Верх. Ради України.–2000.–22 верес. (№ 38).–С. 750.

206.**БОНДАРЕНКО В.** «А інші осіли по Десні і назвалися сіверянами» //Богомольця, 10.–2000.– 8 верес.–С. 8.

Відвідини Новгород-Сіверщини. Історія і сьогодення.

207.**ВІЗИТНА** картка. За новітніми технологіями. Телеміст Ніжин-Айова. При підтримці ООН: Чернігівщина на межі століть /Підгот. С. Гайдук //Уряд. кур'єр.–2000.–28 груд.–С. 4.

208.**ЗАКУСИЛО С.** Тут наша основа основ //Уряд. кур'єр.–2000.–1верес.–С. 5.

Історія і сьогодення Новгород-Сіверського. Райони-сусіди Новгород-Сіверський і Семенівський.

209.**ПАНЧЕКО І.** Як це було: (До 10-річчя «ковбасної революції» у Чернігові) //Сіверян. літопис.–2000.–№ 1.–С. 37-41.

Події січ. 1990 р.

210.**СПІВАК С.** Чернігів-Меммінген: за плідну співпрацю //Десн. правда.–2000.–7 жовт.

211.**ЧЕРНІГІВ** на порозі 2000-го року: (Кількість населення, пром-сть, культура, тощо: Стат. дані) /Підгот. Л. Потапенко, Н. Петровська //Черніг. відом.–2000.–1 січ.–С. 3.

ПРИРОДА І ПРИРОДНІ РЕСУРСИ ОБЛАСТІ

212.**АНАЛІЗ** надзвичайних ситуацій в області за 2000 рік /Черніг. облдержадміністрація; Упр. з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення.–Чернігів, 2000.–11 с.: 2 с. іл.

213.**ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНА** програма формування національної екологічної мережі України на 2000-2015 роки: Затв. Законом України від 21 верес. 2000 р. №1989-III //Голос України.– 2000.–14 листоп.

Є стат. дані з екології Черніг. обл.

214.**ПРО ПОРЯДОК** встановлення лімітів і порядок видачі дозволів на спец. використання природних рослинних ресурсів місцевого значення та перелік видів рослин, які не занесені до Червоної книги України: Рішення Черніг. облради від 20 січ. 2000 р. //Десн. правда.–2000.–27 січ.

* * *

215. **АКТУАЛЬНІ** проблеми ботаніки та екології: Матеріали конф. молодих вчених-ботаніків України (13-16 верес. 2000 р., Чернігів, Седнів).—К.: Центр еколог. освіти та інформ., 2000.—116 с.

216. **АНИЩЕНКО В.** Навколишнє середовище і здоров'я людини //Чернігів літ.—2000.—№ 14.—С. 113-118.

м. Чернігів і Черніг. обл.

217. **ВЕСНЯНА** повінь 2000 року: Аналіз, підсумки, висновки /Черніг. обл. держадміністрація; Упр. з питань надзвич. ситуацій та цивільного захисту населення.—(Чернігів), 2000.—6 с.

218. **ДОПОВІДЬ** про стан навколишнього природного середовища в Чернігівській області за 1999 рік /Держ. упр. еколог. безпеки в Черніг. обл.—Чернігів, 2000.—164 с.

219. **МИТЯЙ М.** Завтра починається сьогодні //Десн. правда.—2000.—1 черв.

Черніг. обл.: еколог. становище.

220. **ПОЖЕЖИ** у природних екосистемах області у 2000 році: Аналіз, підсумки, висновки /Черніг. обл. держадміністрація; Упр. з питань надзвич. ситуацій та цивільного захисту населення.—(Чернігів), 2000.—9 с.

221. **ФЛОРИСТИЧНИЙ** зошит: Список видів судинних рослин... /Уклад. Карпенко Ю. О.—Чернігів, 2000.—26 с.

НАРОДНЕ ГОСПОДАРСТВО. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕКОНОМІКИ

222. **БУТКО М.** Зовнішні економічні зв'язки Чернігівщини: проблеми і перспективи //Регіон. економіка.—2000.—№ 1.—С. 193-200.

223. **БУТКО М.** Розв'язання проблем регіонального розвитку //Економіка України.—2000.—№ 1.—С. 12-16.

Проблеми питання економіки північних районів Черніг. області.

224. **БУТКО М.** «Я буду додавати в роботі – встигайте за мною» /Зап. О. Гриньова //Гарт.—2000.—28 квіт.—С. 6.

Економіка обл. за I квартал 2000 р. Бесіда з гол. облдерж-адміністрації.

225. **ГРИНЬОВА О.,** Димич А. Програма розвитку і бюджет оптимістичні //Гарт.—2000.—22 груд.—С. 6.

Черніг. обл. у 2000 році.

226. **ЗАКУСИЛО С.** Чернігівщина //Уряд. кур'єр.—2000.—20 жовт.—С. 4.

Економіка обл.: тенденція зростання.

227. **ЗЕЛЕНСЬКА О.** Проблеми і перспективи розвитку продовольчого комплексу Чернігівської області //Сіверян. літопис.—2000.—№ 3.—С. 171-174.

228. **КОЛЕСНИК С.** Початки підприємництва на землях Сіверщини: Традиції національного бізнесу //100 тисяч.—2000.—№ 17 (жовт.).—С. 5-7.

29. **КОЛЕСНИК О.** Оплачувані громадські роботи. Чи стануть вони рятівною соломинкою для безробітних? //Десн. правда.—2000.—2 берез.

Стан справ на ринку праці у Черніг. обл.

230. **РУТА Л.** За страх чи за совість? //Дем. Україна.—2000.—7 лип.

Малий та середній бізнес Черніг. обл.

231. **САВЧЕНКО В.** Науково-методичні основи регулювання економічних процесів в регіоні.—Чернігів, 2000.—250 с.

На прикладі Черніг. обл.

232. **СЕРЕДНІ** ціни і тарифи на споживчі товари, платні послуги та їх індекси за 1999 рік: Стат. зб.—[Чернігів], 2000.—87 с.

233. **СЕРЕДНІ** ціни і тарифи на споживачі товари, платні послуги та їх індекси за 9 місяців 2000 року: Стат. бюлетень /Держстат України; Черніг. обл. упр. стат.—Чернігів, 2000.—70 с.

234. **СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ** стан області за 1999 рік //Десн. правда.—2000.—3 лют.

Повідомлення обл. статупр.

235. **СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ** становище Чернігівської області за 2000 рік /Держкомстат України; Черніг. обл. упр. стат.—Чернігів, 2000.—152 с.

236. **СПРАВОЧНИК** делового партнера: Одна тисяча виробителів товарів и услуг в Черниговской области.–Чернигов, 2000.–180 с.

ФІНАНСОВА І БАНКІВСЬКА СИСТЕМИ ОБЛАСТІ

237. **ЗАКУСИЛО С.** Бере на плечі й «Аваль» //Уряд. кур'єр.–2000.–21 лип.

Укладено угоду на співпрацю між поштово-пенсійним банком «Аваль» і Черніг. облдержадміністрацією.

238. **ІВЧЕНКО О.** Кредитна спілка «Чернігівська» – перша ластівка фінансової кооперації в області //Гарт.–2000.–28 січ.–С. 6.

239. **КАЧАЄВ Ю. Д.** Особливості територіального розвитку інвестиційного ринку України //Укр. геогр. журн.–2000.–№ 3.–С.31-40.

С. 33, 35, 36-37, 39; Черніг. обл.

240. **КРАВЧУК Г.** Рівновага між іноземними інвестиціями та економічною безпекою держави //Сіверян. літопис.–2000.–№ 3.– С. 184-187.

В т. ч. і на Чернігівщині.

241. **ПАВЛЕНКО С.** Кредити місту і селу: До десятиріччя Асоціації укр. банку: Чернігівщина //Голос України.–2000.–20 трав.

Діяльність АБ «Приватінвест» (до черв. 1999 «Чернігівбанк»).

242. **ПАВЛЕНКО С.** Ще рано спочивати на лаврах – таку стратегію обрав банк «Аваль» [у Чернігові] //Голос України.–2000.–19 лют.–С. 4.

243. **ПЕТРИК А. Ф.** Малий бізнес – велике діло /Розмову вів В. Немченко //Десн. правда.–2000.–8 черв.

Бесіда з нач. відділу структур. перетворень та ринкових відносин упр. економіки облдержадміністрації.

244. **СИЗЬОН М.** Від бізнес-ідеї до інвестицій //Черніг. відом.–2000.–3 листоп.–С. 1.

У Чернігові відбувся семінар «Розробка концепції інвестиційної програми сталого розвитку області на 2000-2010 рр. та інструменти її впровадження».

245. **СІВЕРСЬКА В.** Презентовано Центр жіночого бізнесу [в Чернігові] //Десн. правда.–2000.–29 лип.

246. **ТЕРЕЩЕНКО О.** «Бюджет 2000-го – складний, але реальний і обнадійливий» [Черніг. обл.] //Десн. правда.–2000.–30 берез.

Розшир. засід. колегії при голові Черніг. облдержадміністрації і президії Черніг. облради.

247. **ЧЕРНІГІВЩИНА** чекає інвестицій //Уряд. кур'єр.–2000.–31 серп.–С. 7.

Каб. Міністрів затв. порядок схвалення інвестиційних проектів у пріоритетних видах економ. діяльн. на територіях пріоритетного розв. Чернігівщини.

248. **УЛЯНЕНКО Ф. М.** Податкова політика: перспективні ініціативи /Бесіду вів О. Терещенко //Десн. правда.–2000.–28 берез.

Про роботу податківців Чернігівщини розповідає заст. голови ДПА в Черніг. обл.

ПРОМИСЛОВІСТЬ

249. **ЗОРОВА О.** Штрихи до портрета українського текстилю //Голос України.–2000.–10 черв.–С. 4.

На прикладі концерну «Чексіл».

250. **КАРПЕНКО Ю.** Оцінка конкурентної ситуації на ринку кондитерських виробів Чернігова //Сіверян. літопис.–2000.–№ 4.– С. 236-238.

251. **ЛИТВИНЕНКО Н.** Кисіль із чужого крохмалю //Сіл. вісті.–2000.–23 берез.–С. 3.

Крохмальні заводи на Чернігівщині та проблеми з їх сировиною (картоплею).

252. **ОГНІВЕЦЬ В.,** Старченко С. Аналіз економічного стану молокозаготівельної та переробної галузі в Чернігівській області //Сіверян. літопис.–2000.–№ 4.–С. 212-219.

253. **ПІДГРУШНИЙ Г. П.** Особливості, тенденції та перспективні напрями розвитку промисловості України та її регіонів //Укр. геогр. журн.–2000.– № 2.–С. 13-19.

Є і про Черніг. обл.

254.**ПОЛЬШАКОВ В.**, Старченко Г. Аналіз господарської діяльності на прикладі машинобудівних підприємств [Черніг. обл.] // Сіверян. літопис.–2000.–№ 4.–С. 239-243.

255.**ТЕРЕЩЕНКО О.** Біле золото Новгород-Сіверського // Десн. правда.–2000.–18 січ.
Стан справ крейдяної пром-сті у Черніг. обл.

256.**ТОРГОВЫЙ ДОМ** «Сиверщина» успешно развивает новые направления в деятельности отечественного ликеро-водочного производства /Подгот. П. Приходько, Л. Самойленко // Правда Украины.–2000.–5 апр.

Об-ня «Чернігівспиртторілка». Історія винокуріння на Чернігівщині.

БУДІВНИЦТВО

257.**КРЯЖ Н.** Будівельна галузь і бюджет: Держ. податкова адміністрація в обл. інформує // Десн. правда.–2000.–20 лип.

258.**РОГОВИЙ А.** «Я знаю, як це зробити...» /Зап. О. Гриньова // Гарт.–2000.–25 лют.–С. 6.

Бесіда із керівником ВАТ «Домобудівник». Проблема житла, молодіжні кредити на житло в Чернігові.

259.**ЯЦЮК С. В.** З'являться кошти – будівництво продовжимо /Розмову вів В. Немченко // Десн. правда.–2000.–4 квіт.

Про стан будівництва на Чернігівщині розповідає нач. упр. кап. буд-ва облдержадміністрації.

ТРАНСПОРТ

260.**ГАЙДУК С.** Підписано угоду [Про співробітництво між Півд.-Зах. з-цею та Черніг. облдержадміністрацією на 2000-й рік] // Десн. правда.–2000.–6 січ.

261.**ГРИНЬОВА О.** Via est vita // Гарт.–2000.–8 груд.–С. 3.

Стан та якість автошляхів в Черніг. обл.

262.**ПЕРВАКОВ В.** «Наш паровоз, вперед лети!» /Бесіду вів С. Павленко // Голос України.–2000.–20 трав.–С. 4.

Локомотивне депо «Щорс»: сьогодення і перспективи.

263.**ТОЦЬКИЙ В. М.** «Щоб утриматися на плаву, наш флот пішов на Дунай» /Розмову вів В. Немченко // Десн. правда.–2000.–22 лют.

Про стан справ портовиків розповідає голова правл. ВАТ «Чернігівський річковий порт».

ЗВ'ЯЗОК

264.**ГРИНЬОВА О.** У Варшаві туман, а львівський банкір має руде волосся // Гарт.–2000.–11 лют.–С. 1.

Черніг. телекомунікаційна компанія «УТЕЛ».

265.**ГРИНЬОВА О.** Телефон і радіо – селу // Гарт.–2000.–27 жовт.–С. 3.

Забезпечення послугами зв'язку сіл обл.

266.**ІСАЧЕНКО Н. В.** Українська пошта на шляху до європейського рівня /Розмову вів О. Парій // Північ. військ. відомості.–2000.–1-5 січ.–С. 4.

Черніг. підприємство поштового зв'язку «Українська пошта».

267.**КАПУСТЯН О. І.** Серед лауреатів – «Новий Чернігів» /Розмову вів О. Луценко // Десн. правда.–2000.–22 лют.

Телерадіокомпанія «Новий Чернігів» – лауреат Міжнар. фест. журналістики «Віра. Надія. Любов».

268.**КОХАН М.** «Обрій» – канал Бобровицький // Десн. правда.–2000.–22 серп.

Передачі Бобровицької телекомпанії дивляться глядачі Черніг. і Київ. обл.

269.**ПАВЛЕНКО С.** Не кричіть! Ми й так вас добре чуємо // Голос України.–2000.–21 квіт.–С. 3.

У Чернігові відкрито цифровий стандарт телефонного зв'язку.

270.**ПОШТА** на Чернігівщині: [історія] // Сиверщина.–2000.–17 листоп.–С. 5.

271.**ХОМЕНКО І.** Драма жанру: (Маловідомі стор. з історії радіомистецтва) // Сіверян. літопис.–2000.–№ 5.–С. 105-113.

Ця ст. присвячена драмі укр. оригінального радіомовлення, пролог якої відбувся в Чернігові на поч. 30-х рр. ХХ ст.

КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО

272.**ЗМІНИ** і доповнення, що вносяться до Постанови Кабінету Міністрів України від 10 липня 1998 р. № 1058 //Зб. поточ. законодавства, нормат. актів, арбітр. та судової практики.–2000.–№ 42 (жовт.).–С. 9.

Про передачу нерухомого майна творчим спілкам, в т. ч. в Черніг. обл.

273.**ПРО ПРОВЕДЕННЯ** в Чернігівській області економічного експерименту щодо удосконалення механізму надання населенню пільг та субсидій з оплати житлово-комунальних послуг: Постанова Каб.Міністрів України //Уряд, кур'єр.–2000.–21 жовт.–С.11.; Праця і зарплата.–2000.–№ 40 (жовт.).–С. 1.

* * *

274.**ЛІТВІНОВ М.** Експериментом – по боргах і обманщиках /Підгот. О. Гриньова //Гарт.–2000.–22 груд.–С. 4.

Нач. регіон. відділ. фонду держ. майна – про економ. експеримент з надання житлових субсидій в Черніг. обл.

275.**ЛУЦЕНКО О.** Холоди відступають – проблеми залишаються //Десн. правда.–2000.–18 берез.

Про проблеми житлово-комунального госп-ва Черніг. обл.

276.**ПАВЛЕНКО С.** Ініціатива чернігівців зацікавила уряд //Голос України.–2000.–16 серп.

На Чернігівщині почалася реалізація проекту, який стабілізує роботу комунальних служб.

ТОРГІВЛЯ

277.**ВАСИЛЬЧЕНКО В.** Зовнішня торгівля послугами: У дзеркалі статистики [Черніг. обл.] //Десн. правда.–2000.–11 берез.

278.**ВОЛОЩАК М.** «Орієнтація на людину. Підтримка і розвиток» //Десн. правда.–2000.–1 лип. Діяльність споживчої кооперації обл.

279.**ДЗЮБА С.** Чернігівщина суттєво збільшила експорт своїх товарів до Росії //Молодь України.–2000.–12 жовт.

280.**МАЗУР А.** Як не з ляхами, то з ким? //Черніг. відом.– 2000. – 15 груд.–С. 1.

ІІ Міжнар. конференція «Польща-Україна: торгівля і співробітництво» відбулась у Чернігові.

281.**САВЧЕНКО Р.** Ума палата. Торгово-промислова. /Зап. Олег Шпак //Гарт.–2000.–28 квіт.–С. 6.

Черніг. торгово-промислова палата. Бесіда з її керівником.

282.**ТЕРЕЩЕНКО О.** «Сіверські контракти» єднають підприємців //Діловий вісн.–2000.–№ 1.–С. 17.

Про оптовий ярмарок у Чернігові «Сіверські контракти – 99».

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

283.**ПРО ТИМЧАСОВЕ** використання коштів, передбачених у державному бюджеті, на проведення весняно-польових робіт у 2000 році: Постанова Каб. Міністрів України від 7 берез. 2000 р. № 450 //Зб. поточного законодавства, нормат. актів, арбітражної та судової практики.–2000.–№ 12.–С.7.

Серед обл., яким виділяються кошти з держ. бюджету – Черніг. обл.

284.**ПРОГРАМА** поглиблення ринкових перетворень і стабілізації роботи АПК Чернігівської області на 2000 - 2003 роки //Гарт.–2000.– 28 квіт.–С. 3-5.

* * *

285.**ГРАНЧАК Ю.** Хто підриває аграрні перетворення на селі: У складних умовах фін.-економ. кризи проходить реформа в аграрному секторі економіки країни. Чернігівщина – не виняток...

//Молодь України.–2000.–21 верес

286.**БУДЛЯНСЬКИЙ М.** Пальці на руці сильні в кулаці: Нотатки з обл. конф. спілки «Фермер» //Десн. правда.–2000.–1 лют.

287.**БУТКО М. П.** Проблеми реформування і розвитку аграрного сектора економіки Чернігівщини.–К.: РВПС України НАН України, 2000.–28 с.

288.**КОРОПАТНИК Т.** Інвестиційний потенціал АПК Чернігівської області //Сіверян. літопис.–2000.–№ 2.–С. 178-181.

289.**ЛУГОВСЬКИЙ В. В.** В інтересах реального власника /Розмову вів М. Горицвіт //Десн. правда.–2000.–10 лют.

Про реформи в Черніг. обл. розповідає нач. обл. упр. АПК з питань економіки.

290.**МУСІЄНКО О. М.** Комісія з реформування КСП: Її функції і завдання /Розмову вів М. Будлянський //Десн. правда.–2000.–11 січ.

291.**ОЛФІРЕНКО Л.,** Бондар В. Організаційно-економічні умови формування і розвитку фермерських господарств [на Чернігівщині] //Сіверян. літопис.–2000.–№ 11.–С. 186-189.

292.**СИДОРЕНКО І.,** Аніщенко В. До питання про моніторинг земель Чернігівської області //Сіверян. літопис.–2000.–№ 2.- С.220-221.

293.**СИТНИК В. П.,** Патики В. П. Наукове обґрунтування сталого розвитку агроекологічних систем Чернігівщини за ринкових умов і обмеженого ресурсного запозичення //Вісн. аграрної науки.–2000.– № 8.–С. 57-60.

Аналіз і шляхи розвитку с/г виробництва Чернігівщини в період переходу до ресурсного забезпечення.

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я. МЕДИЧНІ УСТАНОВИ

294.**БУДКО В.** Хворобам не накажеш зачекати: Із розширеного засідання колегії обл. упр. охорони здоров'я //Десн. правда.–2000.–3 серп.

Стан мед. допомоги в обл.

295.**ГАВРИЛОВ В.** Медичне обслуговування сільського населення Північного Лівобережжя у повоєнні роки //Сіверян. літопис.–2000.– № 3.–С. 91-100.

На прикладі Чернігівщини та Сумщини.

296.**КОВАЛЕЦЬ Я.,** Виноградов В. Довгожительці – жити: Найстарішій лікарні на Чернігівщині – понад два століття //Ваше здоров'я.–2000.–12 квт.–С. 2.

235 років тому у Чернігові було відкрито першу лікарню. Тепер це міська лікарня № 1.

297.**КРАВЧЕНКО Т.** Благословенна кожна мить //Десн. правда.–2000.–30 берез.

Про роботу Черніг. обл. геріатричного будинку-інтернату.

298.**КУЗНЕЦОВА В.** Старейшей Черниговской аптеке – более 100 лет //Пульс недели.–2000.–23 марта.–С. 14.

299.**МУХА Е.** Як лікує і як виживає медицина?: 3 розшир. засід. колегії [Черніг.] обл. упр. охорони здоров'я //Десн. правда.–2000.–2 берез.

300.**ШВИДЧЕНКО А. І.** Справи сердечні: Перше десятиріччя [Черніг.] обл. кардіоцентру /Розмову вела Е. Муха //Десн. правда.–2000.–16 берез.

Розповідає головний лікар обл. кардіоцентру.

301.**ПЛЮЩ В.** З історії української медицини XVIII ст. //Хроніка- 2000.–2000.– № 35-36.–С. 139-168.

С. 146-147: Денис Понирка (1746-1789) – лікар, уродженець с. Полошки Глухів. сотні Ніжин. полку.

С. 151-152: Юхим Білопольський (1753-?) – військовий лікар, випускник Черніг. колегіуму.

С. 152-153: Матвій Крутень (1737-1770) – військовий лікар, уродженець Чернігова.

С. 160-161: Яків Саполович (1766-14 серп.1830) – один з найвидатніших хірургів свого часу, проф. С.-Петербурзького медико-хірург. уч-ща. Уродженець Срібного.

С. 162-164: Григорій Соболевський (25 січ.1741- 4 січ. 1807) – проф. С.-Петербурзького медико-хірург. уч-ща (згодом академії). Народився в Глухові Черніг. губ.

С. 164-165: Опанас Шафонський (13 груд. 1740-27 берез 1811) – лікар, авт. «Опису Черніг. намісництва...», уродженець Сосниці.

С. 167: Хома Барсук-Мойсеев (Мойза) (1768-черв. 1811) – проф. медицини Москов. ун-ту, випускник Києво-Могилян. акад. Народився на Чернігівщині.

ФІЗКУЛЬТУРА І СПОРТ

302. **АЛТУСОВ Ф.** Відданість «королеві»: Зірки Черніг. спорту //Черніг. відом.–2000.–28 квіт.–С. 8.

Тренер з легкої атлетики В. Ф. Філіпов.

303. **АНДРІЄНКО М.** Кого слухається м'яч //Десн. правда.–2000.–10 берез.

Із звітно-виборчої конф. Черніг. регіональної орг. федерації футболу України.

304. **АНДРІЄНКО М.** Медалі світового гатунку //Десн. правда.–2000.–20 січ.

Черніг. біатлоністи Р. Лисенко, В. Деркач, Н.Терещенко та Н.Лемеш здобули срібні і бронзові медалі у розіграші Кубка світу з біатлону в Німеччині.

305. **ВИКТОРЧУК М.** Вони – з «України» // Десн. правда.–2000.–23 серп.

Кращі спортсмени обл. за роки незалежності України.

306. **ВИКТОРЧУК М.** Тільки чернігівки будуть представляти жіночу важку атлетику України на XXVII Олімпіаді //Десн. правда.–2000.–4 лип.

307. **ГАЙДУК С.** Кращий тренер України – Микола Зоц //Десн. правда.–2000.–28 берез.

Народ. у Прилуцькому р-ні. Тренер Черніг. СДЮШОР з лижного спорту.

308. **ДМИТРЕНКО С. М.** Туризм: Час задумів і сподівань //Інтерв'ю взяла В. Будко //Десн. правда.–2000.–30 трав.

Бесіда з директором підприємства «Чернігівтурист».

309. **КЛЮЙКО В...** І суперниця розгубилася //Десн. правда.–2000.–14 берез.

Перемога Черніг. біатлоністок Н. Лемеш і Н. Терещенко у Фінляндії.

310. **МУХА В.** «Десні»– 40. Та все лише розпочинається: Ювілей //Укр. футбол.–2000.–10 жовт.–С. 14.

311. **У ЧЕРНІГОВІ** – «Бал чемпіонів» //Уряд. кур'єр.–2000.–15 квіт.

Вшанування чемпіонів світу і Європи Г.Авраменка, В.Руденко, А.Дериземлі, М. Зоца, уродженців Чернігівщини.

СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНЕ ЖИТТЯ

312. **БОЙКО В.** В обіймах радянської парадигми: Підсумки президентських виборів 1999 р. на Чернігівщині //Сіверян. літопис.–2000.–№ 2.–С. 11-16.

313. **БУТКО М.** Чернігівщина виходить з «червоного поясу» //Бесіду вів М. Редько //Україна і світ сьогодні.–2000.–№ 36 (верес.).–С. 5.

314. **ДЗЮБА С.** Підтримують реформи, поважають губернатора і люблять пиво //Молодь України.–2000.–10 листоп.

Центром соц.-екон. і політичних досліджень «Регіон-Північ» було проведено соціологічні дослідження в Чернігові.

315. **ЗАКУСИЛО Т.** Державний переворот пішов за кордон //Україна молода.–2000.–30 верес.–С. 3.

21 верес. 2000 р.: Чернігів, затримання заколотників, слід депутата Держ. думи О. Козлобаєва (Росія).

316. **МАЗУР А.** Обручка Соломона, або Народ, який себе збір //Черніг. відом.–2000.–24 листоп.–С.4.

Черніг. міська єврейська громада провела День єврейської культури.

317. **ПОВІДОМЛЕННЯ** з місць: Чернігівщина //Уряд. кур'єр.–2000.–18квіт.–С. 2.

Підсумки референдуму на Чернігівщині.

318. **РИБАК В.** Святкування Дня матері у Чернігові //Шлях перемоги.–2000.–24 трав.–С. 8.

319. **СПІВАК С.** Чернігів–Меммінген: за плідну співпрацю //Гарт.–2000.–13 жовт.–С. 4.

Візит до міста Меммінгена делегації на чолі з гол. обл. держ. адмін. М.Бутком.

320. **ШУМИЛОВ О.** Громадське суспільство в Україні: Історія, сьогодення і перспективи //Сучасність.–2000.–№ 7.–С. 43-48.

В т. ч. і на Чернігівщині.

ДІЯЛЬНІСТЬ ПАРТІЙ ТА НЕФОРМАЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЧЕРНІГІВЩИНИ

321. **ДЗЮБА С.** Демократи об'єднують зусилля //Україна і світ сьогодні.–2000.–№ 45 (листоп.).–С. 5.

Співпраця правоцентристських об'єднань «Києве мій», «Демократична Київщина» та «Демократична Чернігівщина».

322.**ДЗЮБА С.** Найчарівніші, найкращі: Черніг. відділу Союзу українок– 10 років //Молодь України.–2000.–6 жовт.

323.**ДЗЮБА С.** Підручник з німецької //Молодь України.–2000.–7 лип.
Діяльність громад. орг. «Німецький культурний центр» у Чернігові.

324.**ДЗЮБА С.** Створено «Новий Чернігів» //Україна і світ сьогодні.–2000.–23-29 груд.–С. 11.
Нове об'єднання НДП у Чернігові.

325.**ЗАВАЛЬНИЙ Б** Чернігівські жінки на духовному та соціальному фронті //Товариш.–2000.–№ 41 (жовт.).

У Чернігові створено міську орг. Союзу жінок України «За майбутнє дітей».

326.**ЗАРЕЄСТРОВАНО** Рух Костенка: В облуправлінні юстиції //Десн. правда.–2000.–5 лют.

327.**КРИВОПУСК О.** Наша сила у єдності і взаємодопомозі //Вісн. Чорнобиля.–2000.–27 жовт.–С. 7.

Про свою діяльність розповідає гол. фонду інвалідів Черніг. обл. Спільки «Чорнобиль».

328.**КУЗУБ М.** Розквіт держави–провідна ідея козацтва /Зап. В. Мисник //Північ. військ. відом.–2000.–7-13 жовт.–С. 11.

Черніг. крайове козацьке т-во «Сіверський Кіш».

329.**ЛУЦЕНКО О.** «Дія» і... Надія //Десн. правда.–2000.–10 берез.
Всеукр. жіноче нар.-демократичне об-ня «Дія» на Чернігівщині.

330.«**МОЛОДАЯ УКРАИНА**» –деньги или идея ? //Вал.–2000.–6 янв.–С.2.
Черніг. обл. відділ. партії утворено влітку 1999 р.

331.**ПУТЕВОДИТЕЛЬ** по общественным организациям Черниговщины: новые ресурсы для решения проблем /Центр гуманист. технологий АХАЛАР.–Чернигов, 2000.–103 с.

332.**СОННИК Є.** У рамки лімітів хвороби не втиснеш //Вісн. Чорнобиля.–2000.–19 серп.

Діяльність Черніг. обл. відділення Укр. нац. фонду допомоги інвалідам Чорнобиля.

333.**ЧЕРНІГІВСЬКИЙ** інтелектуальний центр [Нова недержавна громад. орг.] //Літ. Україна.–2000.–9 берез.–С. 6.

334. **ЩЕ** і «Єдина родина»... //Десн. правда.–2000.–12 лют.

У Чернігові зареєстровано обл. орг. Всеукр. політичного об-ня «Єдина родина».

335.**ЩОБ** сприяти розбудові держави //Десн. правда.–2000.–13 січ.

У Чернігові зареєстровано обл. відділення Всеукраїнської громад. орг. «Руський Рух України».

ДЕРЖАВНА ВЛАДА І УПРАВЛІННЯ. ОБЛАСНА ТА РАЙОННІ ДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ. РАДИ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ

336.**ГОМІН О.** По-синівськи до рідного краю //Десн. правда.–2000.–10 лют.

Підписано протокол про співпрацю виконавчої влади та т-ва «Черніг. земляцтво».

337.**ЗАКУСИЛО С.** Щоб не спіткнутися //Уряд, кур'єр.–2000.–8 серп.–С. 8.

У Чернігові відкрито Центр соц. адаптації молоді.

ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЯ

338.**ПРО** вдосконалення системи головних розпорядників коштів державного бюджету: Постанова Каб. Міністрів України від 8 січ. 2000 р. № 13 //Зб. поточного законодавства, нормат. актів, арбітр. та суд. практики.–2000.–№ 5 (січ.).–С. 7-8.

Серед гол. розпорядників коштів держ. бюджету – Черніг. облдержадміністрація.

339.**ДЛЯ** поліпшення забезпечення продуктами харчування: В облдержадміністрації //Десн. правда.–2000.–25 січ.

Підписано розпорядження про створення в області оптових продовольчих ринків.

В облдержадміністрації //Десн. правда.–2000.–25 січ.

Підписано розпорядження про створення в області оптових продовольчих ринків.

340.**ЗАТВЕРДЖЕНО** програму («Багатодітні сім'ї Чернігівщини»): В облдержадміністрації //Десн. правда.–2000.–10 берез.

* * *

341.**БУТКО М.** Об'єднати зусилля на всіх рівнях влади //Уряд. кур'єр.–2000.–28 груд.–С. 4.

Про співпрацю Черніг. облдержадміністрації з органами місцевого самоврядування.

342.**БУТКО М. П.** Область нарешті «плюсує» /Бесіду вів С. Павленко //Голос України.–2000.–20 трав.–С.4.

Голова Черніг. обл. держадміністрації про область 2000-го р.

343.**БУТКО М. П.** Чернігівщина – крок у XXI-е століття: [Про зустріч з гол. Черніг. облдержадмін. в ред. газ. «Уряд. кур'єр» /Підгот. П. Медвідь] //Уряд. кур'єр.–2000.–5 серп.–С. 1, 4-5.

344.**ГАЙДУК С.** Поліське село: Рішуче освоювати ринкові відносини: З виїзного розшир. засід. колегії при голові облдержадміністрації [у Ріпках] //Десн. правда.–2000.–29 лют.

345.**ГАЙДУК С.** Час вимагає нового мислення, нестандартних підходів і рішучих дій: Із розшир.засід. колегії при голові облдержадміністрації //Десн. правда.–2000.–27 січ.

346.**ЛУЦЕНКО О.** Хто що винен – віддати повинен: Із розшир. засід. колегії упр. соц. захисту населення облдержадміністрації //Десн. правда.–2000.–10 берез.

Стан соц. захисту у Черніг. обл.

347.**ПАВЛЕНКО С.** Тільки по ділу //Голос України.–2000.–8 черв.–С. 3.

За ініціативою Черніг. облдержадміністрації в Чернігові розпочався конгрес ділових людей.

348.**ТЕРЕЩЕНКО О.** Шлях до успіху – відповідальна праця: Із розшир. засід. колегії при голові [Черніг.] облдержадміністрації //Десн. правда.–2000.–21 верес.

Розглянуто питання про хід виконання Указу Президента України «Про заходи щодо забезпечення формування та функціонування аграрного ринку» та ін.

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСНА РАДА НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ.

349.**ПРО** символіку області: Рішення Черніг. облради від 20 січ. 2000 р. //Десн. правда.–2000.–27 січ.–С. 2.

350.**СКЛАД** комісії по підготовці пропозицій щодо символіки Черніг. обл. //Десн. правда.–2000.–27 січ.

351.**ПРО** програму соціально-економічного розвитку області на 2000 рік: Рішення Черніг. облради від 20 січ. 2000 р. //Десн. правда.–2000.–10 лют.

352.**ПРО** обласний бюджет на 2000 рік: [Рішення XI-ї сесії Черніг. обл. ради 23-го скликання від 11 квіт. 2000 р.] //Гарт.–2000.–21 квіт.–С. 4.

353.**ПРОГРАМА** поглиблення ринкових перетворень і стабілізації роботи АПК Чернігівської області на 2000-2005 роки: [Прийнята Черніг. обл. Радою 11 квіт. 2000 р.] //Десн. правда.–2000.–25 квіт.

354.**ПРО** внесення змін і доповнень до рішення сесії обласної ради від 11 квітня 2000 року «Про обласний бюджет на 2000 рік»: Рішення Черніг. обл. ради від 11 лип. 2000 р. //Десн. правда.–2000.–18 лип.

* * *

355.**ШАПОВАЛ П. Д.** Роботи – багато, резервів – ще більше: Тези звіту перед обл. Радою //Десн. правда.–2000.–1 лип.

Голова облради – про її діяльність за останні роки.

356.**ШАПОВАЛ П.** Діяти по совісті і закону //Гарт.–2000.–14 лип.–С. 3, 6.

Звіт голови перед обл. Радою за роботу в період з квітня 1999 р. по червень 2000 р.

357.**ШАПОВАЛ П. Д.** Головне – наполеглива робота, віра у майбутнє держави //Десн. правда.–2000.–23 серп.

Органи місцевого самоврядування і здобутки Чернігівщини до дня незалежності України.

358.**ШАПОВАЛ П.Д.** Місцевим бюджетам – самостійність: Самоврядування [на Чернігівщині] //Голос України.–2000.–9 листоп.–С. 2.

359.**ШАПОВАЛ П.** Утвердження місцевого самоврядування – визначальна ознака демократичної, правової, соціальної держави //Сіверян. літопис.–2000.–№ 6.–С. 3-8.

360.**ГРИНЬОВА О.** Бюджет уточнений, філармонія реорганізована, а «Деснянка» змінила сімейний стан //Гарт.–2000.–3 листоп.–С. 3.

З XIII сесії облради.

361.**КАРАНДА О.,** Немченко В. Головний напрямок зусиль і турбот: Із сесії облради //Десн. правда.–2000.–25 січ.

Розглянуто питання «Про проект програми соц.-екон. розвитку області на 2000 рік».

362.**КАРАНДА О.,** Немченко В. Бюджет – 2000: в реаліях ринкових реформ: Із сесії [Черніг.] облради //Десн. правда.–2000.–13 квіт.

363.**КАРАНДА О.,** Тютюнник Є. Зосередити спільні зусилля на невідкладних проблемах виборців: Із XII сесії обл. ради //Десн. правда.–2000.–13 лип.

Обговорено звіт гол. обл. ради П. Д. Шаповала.

ЧЕРНІГІВСЬКА МІСЬКА РАДА НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ

364.**РЕАЛІСТИЧНО** і конструктивно: Із сесії міськ. ради //Черніг. відом.–2000.–1 січ.–С. 2.

Розглянуто питання: «Про основні показники економ. і соціал. розвитку міста на 2000 рік», «Про програми зайнятості населення м. Чернігова на 2000 рік», тощо.

365.**ПРО** введення в дію тарифів на житлово-комунальні послуги: [Рішення Черніг. міськради] //Черніг. відом.–2000.–9 черв.–С. 2.

366.**ПРО** міський бюджет на 2000 рік: Дванадцята сесія XXIII скликання [Черніг. міськради] //Черніг. відом.–2000.–14 лип.–С. 2-4.

367.**ПРО** внесення змін і доповнень до рішення [Черніг.] міської ради від 17 травня 2000 року «Про міський бюджет на 2000 рік» (12 сесія XXIII скликання): Рішення Черніг. міськради //Черніг. відом.–2000.– 28 лип.–С. 2.

368.**ЗВІТ** про виконання бюджету м. Чернігова за січень-червень 2000 року (тис. грн.): Додаток до рішення міської ради від 21 липня (13 сесія 23 скликання) //Черніг. відом.–2000.–18 серп.–С. 2-3.

369.**ПЕРЕДУСІМ** – інтереси чернігівців: На сесії міської Ради //Черніг. відом.–2000.–27 жовт.–С. 1.

Були розглянуті різні питання життя м. Чернігова.

* * *

370.**КОСИХ В.** Про невідкладні заходи щодо стабілізації становища в енергетичному комплексі міста //Черніг. відом.–2000.–4 лют.–С. 1.

371.**КОСИХ В.** Народна ініціатива втілиться у закон /Інтерв'ю міськ. гол. //Черніг. відом.–2000.–31 берез.–С. 1.

Як обл. центр готується до Всеукр. референдуму, який відбудеться 16 квіт. 2000 р.

372. **КОСИХ В.** Чернігівська перспектива //Черніг. відом.–2000.– 14 квіт.–С. 1-2.

Міський гол.– про завтрашній день обл. центру.

373.**РЕЗОНАНС** «гарячої» лінії //Черніг. відом.–2000.–21 квіт.–С. 2.

Публ. відповіді міськ. гол. В. Косих, які він давав на обл. TV в прямому ефірі.

374.**КОСИХ В.** Акценти: наповнення бюджету і проблеми Чернігова: Тез. звіту міськ. гол. про роботу виконавчих органів міськ. ради //Черніг. відом.–2000.–26 трав.–С. 1-4.

Бюджет. Торгівля. Транспорт і зв'язок. Житлово-комунальне гос-во. Охорона навколишнього середовища, тощо.

375.**КОСИХ В.** Про доцільність введення в дію нових тарифів на житлово-комунальні послуги у Чернігові: Виступ Черніг. міського голови на 14 сесії міськ. ради 1 серп. 2000 року //Черніг. відом.–2000.–4 серп.–С. 2.

376. **КОСИХ В.** Чим живе. Чернігів, що хвилює чернігівців? //Сіверщина.–2000.–15 верес.–С. 3-4.

Міський гол. про місцеве самоврядування.

377. **ДАНИЛЕНКО М.** Навколо землі /Інтерв'ю взяв М. Сизьон //Черніг. відом.–2000.–19 трав.–С. 3.

Розмова з нач. Черніг. міськ. упр. земельних ресурсів.

378. **ИЛЬИН А.** Пора начинать работать //Пульс недели.–2000.–10 авг.–С.4.

14 сесія Черніг. міськ. ради про комунальну службу міста Чернігова.

379. **КИРІСЕНКО В.** Є обнадійливі результати //Десн. правда.–2000.–22 серп.

Сесія Черніг. міськвиконкому: Про хід виконання основних показників соціал.-економ. розвитку м. Чернігова на 2000 рік.

380. **МАЗУР А.** Дебати бурхливі, але рішення не ухвалили: На [16-й] сесії Черніг. міської ради //Черніг. відом.–2000.–22 груд.–С.1-2.

Одне з основних питань, що виносились на розгляд сесії: «Про стан забезпечення комунальних підприємств та жителів міста енергоносіями та теплом в зимовий період 2000-2001 рр.»

381. **НСМЧЕНКО В.** Плата за землю: діяти в правовому полі: Із сесії Черніг. міськ. ради //Десн. правда.–2000.–17 лют.

382. **ПОТАПЕНКО С.** Земля дорога, але... /Фото Ю. Павленка //Черніг. відом.–2000.–18 лют.–С. 1.

З X-ї сесії Черніг. міськ. ради: Про надання пільг по оплаті податку на землю.

383. **ПОТАПЕНКО С.** Антикризова програма – на контролі //Черніг. відом.–2000.–19 трав.–С.1.

Із засідання виконкому Черніг. міськради.

384. **ПОТАПЕНКО С.** Рішення сесії в силі, але не всі: [Чергова сесія Черніг. міськради] //Черніг. відом.–2000.–28 лип.–С. 1.

Серед інших багатьох питань було розглянуто питання про підвищення тарифів на житлово-комунальні послуги в м. Чернігові.

385. **ПОТАПЕНКО С.** Пікетова сесія: Засідання сесії Чернігівської міськ. ради 1 серп. відбувалося, як і попереднє, з «участю» пікетувальників //Черніг. відом.–2000.–4 серп.–С.2.

386. **СИЗЬОН М.** Люди знають, чого хочуть /Фото Ю. Павленка

//Черніг. відом.–2000.–3 берез.–С. 1-2.

З XI-ї сесії міськ. ради: про міську комісію з всеукр. референдуму; про І. О. Вергелеса, різне.

387. **СИЗЬОН М.** Вісім мільйонів – підприємливим: У міській раді відбулася зустріч Черніг. міськ. голови В. Косих з керівниками підприємств малого бізнесу //Черніг. відом.–2000.–17 листоп.–С. 1.

388. **СТЕПАНОВ В.** Бюджет обласного центру затверджено. Попереду – напружена робота: Із сесії Черніг. міської ради //Десн. правда.–2000.–25 трав.

389. **СТЕПАНОВ В.** Є всі ознаки оздоровлення [економіки Чернігова]: Із розширеного засідання виконкому міської ради //Черніг. відом.–2000.–18 серп.–С.1-2.

ОХОРОНА ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ

390. **БУТКО М.** В органів виконавчої влади і прокуратури єдина позиція – державницька //Голос України.–2000.–8 верес.–С. 2.

Обговорення проекту закону України «Про внесення змін до Закону України «Про прокуратуру» на прикладі Черніг. обл.

391. **ВАВРИНЧУК М.** На варті безпеки Вітчизни: До 8-ї річниці СБУ //Десн. правда.–2000.–25 берез.

Автор – начальник УСБУ в Черніг. обл.

392. **КЛИМ Р.** Мікросвіт в'язниці: Жіноча доля із суворим режимом //Політика і культура.–2000.–№ 4.–С. 28-31: іл.

Установа ЧЕ-327/44 – жіноча виправно-трудова колонія. м. Чернігів.

393. **КОЛЕСНИК В.** Озирнись на шляху у безвихідь! //Гарт.–2000.–1груд.–С. 11.

Прокуратура м. Чернігова.

394. **МАНІН М.** Син древньої землі /Розмову вела Р.Дейкун //Міліція України.–2000.–№ 4.–С. 13.

М. Манін очолив УМВС України в Чернігівській області.

395. **НОВИКОВ Є. М.** Україна – не звалище /Зап. А. Димич //Гарт.–2000.–23 черв.–С. 11.
Нач. Черніг. митниці про роботу та проблеми.
396. **ОМЕЛЯНЕНКО Т. І.** Вирішує арбітражний суд /Зап. О. Конечна //Десн. правда.–2000.–29 лют.
Про підсумки роботи арбітражного суду Черніг. обл. розповідає його голова.
397. **ПАВЛЕНКО С.** Щоб не горіло і не падало //Голос України.–2000.–8 лют.–С. 8.
225 років тому у Чернігові створено першу в Україні пожежну команду.
398. **ФЕДОРОВ Ю. М.** Наодинці з вогнем /Розмову вела О. Конечна //Десн. правда.–2000.–29 січ.
Про пожежну охорону області розповідає начальник упр. пожежної охорони УМВС України в Черніг. обл.

ВІЙСЬКОВА СПРАВА

399. **ВІСНИК** № 3. Інформаційно-аналітичний огляд стану захисту населення та території Чернігівської області від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру у 1999 році в порівнянні з 1995-1998 роками /Черніг. облдержадміністрація; Управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення.–[Чернігів], 2000.–37 с.
400. **ГОМІН О.** Інформаційний простір прикордоння //Десн. правда.–2000.–7 берез.
Співробітництво прикордонних областей Росії, України та Білорусі.
401. **ЗАКУСИЛО С.** З сусідами по-сусідськи //Уряд. кур'єр.–2000.–1 лют.–С. 8.
Спільна угода про режим спрощеного переходу кордону між прикордонниками України і Республіки Білорусь.
402. **ЗАКУСИЛО С.** Ой, летіли лебеді...: [Бомбардувальники, що базувалися на Чернігівщині відлетіли в Росію] //Уряд. кур'єр.–2000.– 23 трав.–С. 8.
403. **КОСТИРЕВ А.** Деснянська база стає головною //Гарт.–2000.–17 берез.–С. 3.
Деснян. навчальн. центр з підготовки молодших спеціалістів сухопутних військ Збройних сил України.
404. **МИКОЛАЄНКО В.** Воїни з погонями «ВВ» //Десн. правда.–2000.–25 берез.
Про службу воїнів батальйону 1-ї Київської конвойної бригади, який дислокується в Чернігові.
405. **ПЕТРОВСЬКИЙ В.** Уславлений Чернігівський //Північ. військ. відом.–2000.–29 лип.–4 серп.–С. 4-5.
Черніг. навч. залізничн. полк.
406. **ПІВНІЧНЕ** оперативне командування /[Під. заг. ред. О.М.Шустенка; Скл.: А. Костирев, Р. Антонюк].–[Чернігів, 2000].–[15 с.: іл.].–(Буклет).
407. **ПОВАЖАЮЧИ** релігійні переконання: З офіц. джерел //Десн. правда.–2000.–11 січ.
Створена обл. коміс. у справах альтернативної (невійськової служби).
408. **РОМАНЧУК Л.** «Висота не росте, вона падає» //Гарт.–2000.–16 черв.–С. 1, 4.
Ніжин. спец. авіазагін Міністерства з НС.
409. **СТЕПАНОВ В.** Подарунки для корвету «Чернігів» //Десн. правда.–2000.–17 лют.
Шефські зв'язки Чернігова з екіпажем малого протичовнового корабля ВМС України.

НАУКА І ОСВІТА В ОБЛАСТІ

410. **ДЕНЬ** бджоляра //Уряд. кур'єр.–2000.–22 серп.–С. 1.
У Києві та Батурині відбулася Міжнародна науково-практична конф., присвячена 225-річчю з дня народження П. Прокоповича.
411. **ДЗЮБА С.** Збережемо наше багатство! //Україна і світ сьогодні.–2000.–№ 38 (верес.).–С. 12;
Молодь України.–2000.–5 жовт.
У Чернігові відбулася всеукр. конф. молодих вчених-ботаників.
412. **ЛУЩІЙ С.** Конференція молодих учених //Слово і час.–2000.–№ 9.–С. 93-94.
Відбулась в ін-ті літ. ім. Т. Г. Шевченка. Взяли участь науковці Ніжина, Чернігова.
413. **НАФТОГАЗОВА** геологія та геофізика України – погляд у нове тисячоліття: 3б. робіт конф. [мол. вчених та спец.].–Чернігів, 2000.–162 с.

Міжнар. наук. конф. відбулась 20-21 черв. 2000 р. у Чернігові.

ОСВІТА

414. **ВЧИТЕЛЮ**, Ви маєте право!—Чернігів: Просвіта, 2000.—91 с.
Проект обл. т-ва «Просвіта» з такою назвою, який реалізується за підтримкою Програми трансатлантичної ініціативи США—ЄС. Здійснення його на Чернігівщині.
415. **ГЛОТКА А.** Напередодні завершення навчального року: Освіта [Черніг. обл.] // Десн. правда.—2000.—16 трав.
416. **ГРИНЬ М.** Школі — 125 // Десн. правда.—2000.—6 січ.
Прилуцька СШ № 1, колиш. чоловіча класична гімназія.
417. **ЗІНЕВИЧ А.** У Бахмачі — новий навчальний заклад // Десн. правда.—2000.—31 серп.
Економіко-правовий технікум системи МАУП.
418. **КОВАЛЕЦЬ Я.** Учень? Ні. Студент! // Черніг. відом.—2000.—23 серп.—С. 4.
Черніг. колегіум, який створений на базі школи № 11 — навч. заклад нового типу.
419. **КУБРАК В.** Чернігівському юридичному коледжу — 30 років // Соц. захист.—2000.—№ 1.—С. 16-19.
420. **МАКАРЕНКО Н.** «Мальва» у Монастирищі: Вона така єдина на Чернігівщині, школа — родина. І одна з двадцяти по всій Україні // Мол. України.—2000.—10 серп.—С. 1, 2.
Ічнянський р-н.
421. **НИЖНИК Л. 1.** Давньоруське коріння // Черніг. відом.—2000.—8 верес.—С. 5.
Освіта у Чернігові IX-XIII ст.
422. **НИЖНИК Л. 2.** Витоки // Черніг. відом.—2000.—15 верес.—С. 5.
Шкільна освіта у XIV-XVII ст.
423. **ОЛЕНІВСЬКА Л.** Гімназія імені П. Куліша в Борзні // Уряд. кур'єр.—2000.—9 верес.—С. 12.
424. **ОСАДЧУК В.** Лісник чи регент? Вибір — за тобою // Гарт.—2000.—7 квіт.—С. 13; 14 квіт.—С. 13.
Перелік спеціальностей та список училищ Черніг. обл. (з адресами тел.).
425. **РУДИК М.** Що в імені твоїм мені? або Вищому с.-г. закладу в Ніжині, бути! // Освіта.—2000.—19-26 січ.—С. 2.
Ніжин. агротехн. коледжу буде надано статус вищого навч. закладу III рівня акредитації.
426. **СВИНАРЬОВ В. І.** Студентське життя юристів у погонах // Зап. О. Парій // Північ. військ. відом.—2000.—12-18 лист.—С. 10.
Нач. Черніг. юридичного училища про свій заклад.
427. **СІЛЬСЬКА** школа: проблеми, пошук, досвід // Підгот. Є. Коваленко, Н. Яковець // Рідна шк.—2000.—№ 8.—С. 26-31.
На прикладі Черніг. обл.— дискусія.
428. **ТИМОШКО Г.** Освіта на межі тисячоліть // Чернігів літ.—2000.—№ 14.—С. 103-107.
На прикладі Черніг. обл.
429. **ТРАВКІНА О. І.** Чернігівський колегіум (1700-1786): До 300-ліття заснування.—Чернігів: ДКП РВВ, 2000.—120 с.
430. **ШАРА Л.** Роль муніципальних органів у розвитку освіти на Чернігівщині (1870-1900 рр.) // Сіверян. літопис.—2000.—№ 5.—С. 59-64.

ВИЩА ОСВІТА

431. **ВІСНИК** Чернігівського державного технологічного університету: Сер. Техн. науки .№10.—Чернігів: ЧДТУ, 2000.—204 с.
432. **ВІСНИК** Чернігівського державного технологічного університету. Сер. «Економіка». № 11.—Чернігів, 2000.—208 с.
433. **ГОГОЛЕЗНАВЧІ** студії: До 180-річчя Ніжин. вищої шк. // НДПУ ім. М. Гоголя; Гоголівський наук.-метод. центр.—Ніжин, 2000.—243 с.

434. **КИРИЧОК І.** З історії Ніжинської вищої школи // Дивослово.–2000.–№ 8.–С. 25-28.
435. **КОВАЛЕНКО О.** Забута спадщина // День.–2000.–4 серп.–С. 8.
 Декан істор. ф-ту ЧДПУ ім. Т. Шевченка переконує, що витоки ун-ту – від Черніг. колегіуму, якому 300 років.
436. **КОВАЛЕЦЬ Я.** Свій аграрний факультет // Черніг. відом.–2000.–8 верес.–С. 4.
 У Черніг. держ. ін-ті економіки і управління відкрито новий факультет–аграрний.
437. **ЛУКАЧ В. С.** У ногу з часом / Зап. Л. Романчук // Гарт.–2000.–11 серп.–С. 5.
 На базі Ніжин. агротехнічного коледжу створено Ніжин. агротехнічн. інститут.
438. **МАТЕРІАЛ** науково-практичної конференції [в Черніг. держ. ін-ті економіки і управління. Груд. 1999р.] // Сіверян. літопис.–2000.–№ 1.–С.205-253; № 2.–С. 188-233.
439. **ОПАНАСЕНКО В.** Экономическое образование – в Нежине! // Вал.–2000.–7 сент.–С. 7.
 На базі с/ш № 17 почав працювати філіал Кременчуцького ін-туту економіки і нових технологій.
440. **ОСТРЯНКО А.** Ніжинська історична школа: Доба розквіту (20-і–початок 30-х рр. ХХ ст.) // Сіверян. літопис.–2000.–№ 5.–С. 31-38.
441. **ПНЧУК Т.** Мої чотири ректори / Відп. ред. С. І. Коваленко.–Ніжин, 2000.–42 с.: 1 л. портр.
 Йдеться про ректорів НДПУ ім. М. Гоголя М. І. Повода, В. М. Горбача, Ф. С. Арвата, В. П. Яковця.
442. **ПРОНІКОВ О.** Орієнтир – висококваліфікований фахівець // Голос України.–2000.–20 трав.–С. 4.
 Діяльність Черніг. філії Міжрегіональної академії управління персоналом (МАУП).
443. **САМОЙЛЕНКО Г. В.,** Самойленко О. Г. Ніжинська вища школа: від Гімназії вищих наук до університету.–Ніжин: НДПУ, 2000.–288 с.
444. **САМОЙЛЕНКО О.** Михайло Грушевський і Ніжинська вища школа // Рідна шк.–2000.–№ 8.–С. 46-48.
445. **У ЧЕРНІГОВІ** буде ще один ВУЗ: Новини освітні // Черніг. відом.–2000.–11 серп.–С. 5.
 Філіал Київ. гуманітарного ін-ту.
446. **ЯКОВЕЦЬ В. П.** Педагогічний університет як модель вищого навчального закладу нового типу / Інтерв'ю з ректором НДПУ ім. М. Гоголя зап. О. Сушко // Сіверян. літопис.–2000.–№ 5.–С. 7-13; Рідна шк.–2000.–№ 8.–С. 3-7.

КУЛЬТУРНЕ І МИСТЕЦЬКЕ ЖИТТЯ ОБЛАСТІ

447. **БІЛЯ** витоки і першоджерел: Триденне виїздне засід. провів на Чернігівщині Комітет з питань культури і духовності Верховної Ради України // Десн. правда.–2000.–10 жовт.
448. **БУТКО М.** Культурна скарбниця Сіверщини // Дивосад.–2000.–№ 1 (жовт.).–С. 4.
449. **ВАСЮТА О. П.,** Лаєвський С. Л. Національну культуру – на вищий рівень / Розмову вів П. Куценко // Десн. правда.–2000.–28 берез.
 Про Всеукр. збори працівників культури розповідають нач. упр. культури Черніг. облдержадміністрації та директор Черніг. істор. музею ім. В. В. Тарновського.
450. **ГУЦАЛ В.** Музи краю Сіверського // Культура і життя.–2000.– 11 листоп.
 Творчий звіт Чернігівщини на Всеукр. фестивалі майстрів мистецтв і художніх колективів, присвяч. 10-річчю Незалежності України.
451. **КОРИСЬКО А.** Пісню на завтра не відкладають / Розмову вів В. Заєць // Культура і життя.–2000.–18 листопад.
 Про звітні концерти областей у рамках 2-го Всеукр. огляду нар. творчості. У т. ч. Черніг. обл.
452. **КУЦЕНКО П.** Культура – душа народу, а душу треба берегти: Із обл. зборів працівників культури // Десн. правда.–2000.–3 лют.
453. **КУЦЕНКО П.** Підтримка культури – справа не тільки держави: З обл. звітно-виробної конф. профспілки працівників культури // Десн. правда.–2000.–22 лют.
454. **РЕП'ЯХ С.** Культурна панорама Сіверського краю // Уряд. кур'єр.–2000.–28 груд.–С. 4.
 Заходи, які відбулися на Чернігівщині напередодні Нового року.
455. **ФОМІЧОВ А.** Дзвони століть // Десн. правда.–2000.–14 берез.
 Чернігівщина у дзеркалі філателії.

456. **ЧЕПУРНИЙ В.** «Кому свіжий пучечок культури? Недорого!» або Як у Чернігові роздержавлюють культуру // Політика і культура.–2000.–№ 4.–С.47.

БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА

457. **ВЕРБИЦЬКИЙ А.** Широко раскрытые двери // Встреча.–2000.– № 10.–С. 38-40.
Про сучасний стан Черніг. обл. б-ки ім. В. Г. Короленка.
458. **ВЕЧОРЕНКО П.** На перехресті віків: Краєзнавство і наука // Десн. правда.–2000.–16 берез.
Про клуб «Краєзнавець», що діє при Черніг. ОУНБ ім.В. Г. Короленка.
459. **ВЕЧОРЕНКО П.** Періодики в бібліотеках поменшало, читачів–також // Десн. правда.–2000.–21 берез.
Нарада-семінар директорів бібл. систем Черніг. обл.
460. **»ВТОПИТИ»** людину у книгах // Гарт.–2000.–7 лип.–С. 2.
В Прилуках пройшла науково-практична конференція «Бібліотеки Чернігівщини на межі тисячоліть».
461. **ГРИЩЕНКО П.** Хай душі джереляться: 30 верес. – День бібліотек // Черніг. відом.–2000.–29 верес.–С. 1.
Директор Черніг. ОУНБ ім. В. Г. Короленка – про свою б-ку та її співробітників.
462. **ДЕРКАЧ В.** День юного краєзнавця [в обл. б-ці для дітей ім.М.Островського] // Черніг. відом.–2000.–21 квіт.–С. 5.
463. **ДМИТРИЄВА Р.** Стольненський бібліотеці – 100 // Наше слово.–2000.–29 січ.–С. 5.
Мен. р-н.
464. **ДОРОШЕНКО І.** Новосілля міської бібліотеки // Сіверщина.–2000.–11 серп.–С. 3.
м. Ніжин.
465. **ЄРМОЛЕНКО М.** Відзначили разом [Ювілей б-ки м. Климова колиш. Черніг. губернії] // Десн. правда.–2000.–6 січ.
Нині Брян. обл.
466. **КВИТНИЦЬКИЙ С.** Лучшая книга года // Вал.–2000.–27 апр.–С. 7.
В Черніг. міськ. б-ці і ім. М. Коцюбинського відбулось нагородження лауреатів кращої книги року–99.
467. **КОВАЛЕЦЬ Я.** Світильник церкви // Черніг. відом.–2000.–6 січ.–С.6.
Про засідання клубу «Краєзнавець» Черніг. ОУНБ ім.В. Г. Короленка, присвячене Черніг. архієпископу Філарету Гумілевському (II-а пол. XIX ст.).
468. **КОВАЛЕЦЬ Я.** Сліди на снігу. // Черніг. відом.–2000– 28 січ.– С. 6.
М. Коцюбинський і громад. б-ка (нині ОУНБ ім. В. Г. Короленка).
469. **КОЗЛЯНСКИЙ С.** Сходить в библиотеку стоит // Вал.–2000.–3 февр.–С.3.
ОУНБ ім. В. Г. Короленка.
470. **КОСТЕНКО І.** Вилучення «ідеологічно шкідливої літератури» та пограбування фондів фундаментальної бібліотки [Ніжин. педін-ту. 20-і–поч. 30-х рр. XX ст.] // Сіверян. літопис.–2000.–№ 5.–С. 39-42.
471. **КОХАН М.** У дарунок землякам // Десн. правда.–2000.–7 берез.
Укр. письменники подарували Надинівській сіл. б-ці Козелец. р-ну свої книги.
472. **ЛИТВИНЕНКО Л.** Наша бібліотекаб // Рідна шк.–2000.–№ 8.–С.50-53.
НДПУ ім. М. Гоголя.
473. **МЕДВЕДСЬКА Н. О.** Свято хранителів знань / Зап. Д. Дембіцький // Північ. військ. відом.–2000.–30 верес.–6 жовт.–С. 9.
Б-ка Деснян. гарнізону.
474. **МОЗГОВА В.** Фонди бібліотеки Ніжинського ліцею (1832-1875) // Бібліот. вісн.–2000.–№ 2.–С. 37-40.
475. **МОСТОВА М.** «Книги року» в Чернігові // Літ. Україна.–2000.–11 трав.–С. 6.
Черніг. міський конкурс «Краща книга року», організований міською б-кою ім. М. Коцюбинського.
476. **НАЗАРЕНКО Т. О.** Бібліотекарські паляниці / Зап. С. Павленко // Просвіта.–2000.–19 трав.

Б-ка с.Локнистого Мен. р-ну.

477.**НЕ ХЛЕБОМ** єдиним //Пульс недели.–2000.–20 янв.

Заходи до 2000-річчя Різдва Христового в Черніг. ОУНБ ім.В. Г. Короленка.

478.**ОВСІЄНКО М.** Даруєм людям мудрість книг //Новини Городнянщини.–2000.–7 жовт.–С. 3. Городнян. район. б-ка.

479.**ОЛІЙНИК О.** Книги із Великобританії отримали напередодні Різдва читачі Чернігівської обласної бібліотеки [ім. В. Г. Короленка] //Десн. правда.–2000.–6 січ.

480.**ПАВЛЕНКО С.** Три книги від депутата //Голос України.–2000.–1 квіт.

Презентація кн. «Наш край родной, Семеновщина» в ОУНБ ім.Короленка.

480а. **ПОДОРОЖУЄМО** бібліотеками України: Чернігівщина //Бібліот. планета.–2000.–№ 4.–С. 5-14.

Зміст: Феофілова Л. Бібліотеки Чернігівщини: Нові тенденції і традиційні цінності, с. 5-6. Лантух О. Велика справа у маленькому селі:[Діяльність Корюків. ЦБС], с. 6-7. Лантух О. Материнські обереги: [Б-ка-філіал с. Ладинка Черніг. р-ну], с. 7. Вересоцька В. Дім, де відігриваються серця: [Обл. дит. б-ка ім. Островського], с.8. Дрозд А.

Чверть віку із «Світом прекрасного»: [Клуб при відділі мистецтв ОУНБ ім. В. Короленка],с.9–10. Левченко Л. Бадьорий тонус в непогоду: [Прилуц. ЦБС], с.11. Ломако В. Книга об'єднує покоління [в Сосниц. ЦБС], с.11. Кусая Н. Моя доля – в моєму селі: [Б-ка с. Займище Щорського р-ну та її зав. О. Крумкач], с.12. Романчук Л. У ріднім батьківському краю...: [До 100-річчя б-ки с. Великий Листвен Городнян. р-ну], с.13. Лукаш О. Дитяча бібліотека – центр додаткової освіти [м. Прилуки], с.13. Туз С. Меценат-книголюб [А. Васін і б-ки Бахмаччини], с. 14.

481.**ПРАУТА М.** Є така професія //Північ. військ. відомості.–2000.–2-8берез.–С. 2.

Б-ка центр. військ. шпиталю Північ. опер. командування.

482.**РУДЕНКО М.** Съездить на стажировку в США? Можно попробовать... //Пульс недели.–2000.–24 февр.

В б-ці ім. Короленка відбулась прес-конференція по програмі «Громадські зв'язки-2000» з США.

483.**СИДОРОВА С.** Їжа для розуму і серця //Гарт.–2000.–12 трав.–С. 13.

Куточок православної літ. в ОУНБ ім. В. Короленка.

484.**СМАЛЬ Л.** 100 років Великолистенській книгозбірні //Новини Городнянщини.–2000.–5 лют.–С. 4.

485.**СОЛОНІКОВА В.** З дарчим написом Максима Рильського і.. //Черніг. відом.–2000.–7 лип.–С. 4.

Книги з автографами у фонді відділу краєзн. літ. ОУНБ ім.В. Г. Короленка.

486.**СОЛОНІКОВА В.** Заходьте //Черніг. відом.–2000.–10 берез.–С. 5.

Нові надходження до відділу краєзнавства Черніг. ОУНБ ім.В. Г. Короленка.

487.**СТЕЛЬМАХ А.** Книга – найдорожчий скарб //Північ. військ. відом.–2000.–30 верес.–6 жовт.–С. 9.

Б-ка Черніг. військ. ліцею.

488.**ХАЧАТУРЯН Р.** Життєдайні джерела: 30 верес.– Всеукр. день б-к //Вісті.–2000.–29 верес.–С. 5.

Ніжинська ЦБС.

489.**ШУМСКАЯ Т.** «Я грела ладони над огнем жизни» //Пульс недели.–2000.–10 февр.–С. 14.

Виставка дат. письмен. і. худож. К. Бліксен у б-ці ім. Короленка.

МУЗЕЙ. МУЗЕЙНА СПРАВА. АРХІВИ

490.**БІЛЯШВСЬКИЙ М.** Брама в країну майстрів //Укр. культура.–2000.–№ 2.–С. 26-27.

Колекція речей з укр. старовини В. Тарновського – основа Націон. музею в Києві поч. ХХ ст. Музей В. Тарновського в Чернігові.

491. **ВАСЮТА О.** Музеєві – заповіднику Пайлеймона Куліша – бути! //Уряд. кур'єр.–2000.–22 лип.

Таку мету поставив собі Міжнар. благодійний фонд П.Куліша. Автор– голова правл. Черніг. обл. від-ня цього фонду.

492. **ДЗЮБА С.** Коцюбинський, онук Коцюбинського //Політика і культура.–2000.–№ 25 (лип.).–С. 48: фото.

Коротко про життєвий шлях Ю. Р. Коцюбинського (1934-2000), директора музею свого діда у Чернігові.

493. **ІСАЄНКО О.**, Мудрицька В. Антимінси та «культи»: До 100-річчя Черніг. єпархіального давньосховища //Черніг. відом.–2000.–7 лип.–С. 4.

494. **КОНДРАТЕНКО Е.** Архитектурно-исторический заповедник: Проблемы и перспективы //Пульс недели.–2000.–8 марта.–С. 14.
М. Чернігів.

495. **КОРІНЬ Н.** Тут витає дух Гоголя //Рідна шк.–2000.–№ 8.–С. 31.
Музей НДПУ ім. М. Гоголя.

496. **КУРИЛЕНКО В.** Півтора археолога – вже музей //Голос України.–2000.–16 груд.–С. 8.
Мезинському археологіч. музею виповнилося 35 років.

497. **ЛАМАНОВА О.** «Анна, Роксолана, Марія...»//Культура і життя.–2000.–2 груд.

На виставці худож. творів в Укр. домі «експонувались портрети» з Черніг. худож. музею. Публ. їх фото.

498. **ЛЕНЧЕНКО Н.** Музей рідкісної книги [ім. Г. П. Васильківського НДПУ ім. М. Гоголя] //Рідна шк.–2000.–№ 8.–С. 54-56.

499. **ЛИНЮК Л.** Храм муз: [Черніг. обл. істор. музей ім.В. В. Тарновського] //Десн. правда.–2000.–18 трав.

500. **НАЩАДОК** сонцелюба: Світлій пам'яті Юлія Романовича Коцюбинського /Скл. А. Карнабед.–Чернігів, 2000.–13 с.

Директор Черніг. літ-меморіал. музею М. М. Коцюбинського.

501. **ОЛІЙНИК О.** Листи Грушевського з Ніжинського держархіву //Десн. правда.–2000.–5 серп.

502. **ПАВЛЕНКО С.** Тупикова ситуація //Голос України.–2000.– 14 черв.–С. 8.
Проблема художнього музею в Чернігові.

503. **ПЕРЕЛІК** музеїв, що зберігають рукописні матеріали //Архівні установи: Довідн.–К., 2000.–С. 203-218.

С. 217-218: Музеї Черніг. обл.

504. **ПЛЮЩ І. С.** «Ми всі разом беремо участь у суспільних процесах»: На зап. журн. «Віче» відповідає Голова Верх. Ради //Віче.–2000.–№ 12.–С. 3-12.

Серед інших відповідей І. С. Плющ розмірковує про долю П.Куліша та про меморіальний комплекс у с. Оленівка Борзн. р-ну.

505. **ПОЛОВНИКОВА С.** Евреи, их культура и религия: (по материалам Черниг. обл. истор. музея им. В. В. Тарновского) //История и культура евреев Левобережной Украины и Литвы X-XX ст. (15-17 сент. 2000 г.): Семинар. Тез. докл.–Чернигов, 2000.–С. 6-7.

506. **САПОН В.** «Біблія» як пам'ятка старовини //Десн. правда.–2000.–4 січ.

У Черніг. істор. музеї ім. В. В. Тарновського відкрито вист., на якій представлено раритетні видання Святого письма із музейних фондів.

507. **СЕРДЮК Л.** Біля джерел архівної справи на Придесенні //Сіверян. літопис.–2000.–№ 1.–С. 126-132.

508. **СИВОДІД Т. І.**, Сурабко Л. Ф. Державний архів Чернігівської області //Архівні установи України: Довідн.–К., 2000.–С. 143-147.

509. **СУГОНЯКО М.** Овіяне подихом століть //Уряд. кур'єр.–2000.–23верес.

Новгород-Сіверський іст.-культ. музей-заповідник «Слова о полку Ігоревім».

510. **ТЮТЮННИК А.** Вручено премію «Триумф» //Мол. України.–2000.–25 лип.

Міжнар. літ. премія «Триумф» за 1999-2000. Лауреатом (посмертно) став Ю. Р. Коцюбинський – директор Черніг. літ.-мемор. музею М.Коцюбинського.

511. **ЮЛІЙ РОМАНОВИЧ КОЦЮБІНСЬКИЙ:** [Некролог. 28.04.1934–15.05.2000] //Сіверян. літопис.–2000.–№ 4.–С. 270.

Директор літ.-мемор. музею М. Коцюбинського в Чернігові.

ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

512. **ВІДКРИЛАСЯ** журналістська домівка //Гарт–2000.–21квіт.–С. 6.
В Чернігові відкрито постійно діючий прес-клуб ринкових реформ за підтримки Агенції США з міжнародн. розвитку.
513. **ЛЕУС В.** Десять миттєвостей: «Черниг. неделе» – 10 років //Черніг. відом.–2000.–17 листоп.–С. 2.
514. **МАМЧУР Д.** Кто защитит украинскую книгу? //Вал.–2000.–20апр.–С.3.
Ред.-видавничий комплекс «Десна».
515. **МУЦЬКИЙ А.** Козацька тема в «Сіверянській думці» //Уряд. кур'єр.–2000.–11 трав.–С. 10.
Діяльність видавничого товариства «Сіверянська думка» у Чернігові.
516. **ПАВЛЕНКО С.** «Сіверянський літопис» і його життя /Розмовляв О. Ткаченко //Гарт.–2000.–18 лют.–С. 12.
Часопису виповнилося 5 років. Як все починалося розповідає гол. ред.
517. **РУДЕНКО М.** Иван Драч приезжал подышать черниговским воздухом //Пульс недели.–2000.–10 авг.–С.3.
Голова Держ. комітету інформації телебачення і радіо про роздержавлення засобів масової інформації. Перебування у Чернігові.
518. **СОЛОМАХА А.** На старый Новый год в Чернигове состоялась презентация газеты «Вал» //Вал.–2000.–20 янв.–С. 2.
519. **СТУС Д., Дзюба С.** На здобуття Міжнародної премії журналістів ім. В. Стуса //Літ. Україна.–2000.–17 лют.
Премію засновано в Чернігові.

РОЗВИТОК МИСТЕЦТВА В ОБЛАСТІ

520. **ДУДКО І.** Суцвіття талантів: Нариси різних років з історії розвитку самодіяльного мистецтва в с. Хоробичі Городнян. р-ну Черніг. обл.–Городня, 2000.–34 с.
521. **ЛИЧКОВАХ В.** Дім. Поле. Храм: Духовний простір мистецтва Чернігівщини //Дивосад.–2000.–№ 1 (жовт.).–С. 5-6.

АРХІТЕКТУРА

522. **КАРНАБЕД АНДРІЙ АНТОНОВИЧ** /Займищанська б-ка-філіал Щорської ЦБС.–Займище, 2000.–[6 с.].
Канд. архітектури, авт. кн. «Чернігів» та ін.
523. **КРАВЧУК Ф.** Рідне місто моє: (Конспект уроків на тему «Пейзаж зі стафажем») //Мистецтво та освіта.–2000.–№ 1.–С. 15-22.
Ст. викладач ЧДПУ ім. Т. Шевченка викладає урок «Архітектура стародавнього Чернігова».
524. **ЛЕБЕДЕСВ Г.** Український архітектурний стиль (середина ХІХ–80-і роки ХХ ст.) //Київ. старовина.–2000.–№ 3.–С. 81-100.
С. 82: Будинок Галагана в с. Лебединці Прилуц. пов. Полтавщини (тепер Срібнян. р-ну Черніг. губ.). Публ. його мал. 1854-1856 рр.
С. 90: Фото будинку Селекційної станції в Носівці 1911-1912. Архіт. Є.Сердюк.
525. **ОГЛОБИН О.** Максим Мосціпанов //Пам'ятки України.–2000.–№ 1.–С. 16-19.
Архітектор. Посідав поважне місце серед укр. сусп-ва Новгород-Сіверщини.
526. **ОМЕЛЬЧЕНКО Т.** Лірика архітектурного пейзажу //Десн. правда.–2000.–20 квіт.
У Чернігові відкрилася вист. «Наші пам'ятки та пам'ятні місця – очима художників».

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО. СКУЛЬПТУРА

527. **ГАВРИЛОВА С.** Що збережемо для нащадків? //Десн. правда.–2000.–20 лип.
Виставка живопису та графіки черніг. худож. у виставочному залі обл. осередку Націон. спілки худож. України.
528. **КОЗЛЯНСКИЙ С.** Впервые в Чернигове экспонировалось 60 оригиналов картин Николая Рериха //Вал.–2000.–27 апр.–С. 7.
В Черніг. колегіумі відкрилась виставка робіт великого рос. худож.
529. **ЛЬГОВИЧ Я.** Найдавніше мистецтво штурмує місто //Гарт.–2000.–3 берез.–С. 4.

В Чернігові відкрилася школа графіті.
530. **САПОН В.** Як чернігівці потрапили до «Запорожців» // Десн. правда.–2000.–11 берез.
Прообразами героїв картини І. Рєпіна «Запорожці пишуть листа турецькому султану» були чернігівці.

ПЕРСОНАЛІЇ

531. **ВАСИЛЕВСЬКИЙ В. Г.** Цей лет душі – високий і легкий /Розмову вів П. Куценко // Десн. правда.–2000.–8 лют.
Розмова з відомим художником-графіком і вітражистом з нагоди 50-річчя. В. Г. Василевський мешкає у Чернігові.
532. **СПІВЗВУЧНІСТЬ** // Гарт.–2000.–3 берез.–С. 12.
Персональна виставка художниці О. Вербицької в Черніг. колегіумі.
533. **ДАНИЛЕВСЬКА Л.,** Рогоза А. Доля скульптора [з Чернігова В. С. Дубового] // Черніг. відом.–2000.–3 листоп.–С. 5.
534. **ГРИНЬ М.** П'ятдесят картин у переддень свого п'ятдесятиріччя представив на персональній виставці прилуцький художник Микола Кочубей // Десн. правда.–2000.–27 лип.
535. **ЗАЩЕРИНСЬКА Н.** Цілісність мистецької натури // Київ.–2000.–№ 7-8.–С. 185-186: іл.
Творчість Черніг. худож. Миколи Макаренка. Викладач ЧДПУ ім.Т.Шевченка.
536. **ЄРМОЛЕНКО М.** Серел богів Олімпу // Десн. правда.–2000.– 21 берез.
Ірина Михалькевич – художниця з Городні.
537. **СВІТ КАРТИН** Семена Недашковського // Сіверщина.–2000.–12 трав.
В ОУНБ ім. В. Г. Короленка відкрита виставка худож.-аматора.
538. **СЛОВО** прощання [з М. Небилицею (1944-2000)]–чл. Спільки худож. України. М. Чернігів] // Гарт.–2000.–1 груд.–С. 3.
539. **КУЦЕНКО П.** Світ повинен бути добрим і красивим: Петру Пікулю – 50 // Десн. правда.–2000.–20 січ.
Скульптор П. Пікуль мешкає у Чернігові.
540. **КРЮКОВА М.** Художник, пензля якого торкнувся ангел // Робітн. газета.–2000.–20 січ.
В. Поліщук – художник-реставратор деякий час був провідним реставратором Спасо-Преображенського собору у Чернігові.
541. **ГРИНЬ М.** Час збирати плоди... // Десн. правда.–2000.–22 січ.
Художник І.М. Тринчук-Задорожний. Мешкає у Прилуках.
542. **ВІТАЄМО!**: [До 75-річчя засл. худож. України А. Н. Шкурка. М. Чернігів] // Чернігів літ.–2000.–№ 14.–С. 47.
543. **ЛИЧКОВАХ В.** Василь Юдін: Від естетики повсякденного до естетики сакрального // Дивосад.–2000.–№ 1 (жовт.).–С. 15.
Творчість черніг. художника-графіка В. Юдіна.

МУЗИЧНЕ ЖИТТЯ

544. **БЕЛЬМАН С.** Його слухала Європа: Чарівна мить, чарівна– мідь // Черніг. відом.–2000.–29 верес.–С. 4.
7-й військовий оркестр штабу Північного операт. командування.
545. **БОДНАРУК Л.** По ним судят об Україне / Зап. Г. Раков // Пульс недели.–2000.–25 мая.–С. 14.
Міжнародн. фестиваль «Кармина-2000» у Польщі, на якому Україну представляв хор ім. Бортнянського з Чернігова.
546. **ДЗЮБА С.** Золото за ... співи // Україна і світ сьогодні.–2000.–№ 38 (верес.).–С. 14.
Хор «Світич» із Ніжина здобув золоту медаль на Всесвітній хор. олімпіаді в Австрії.
547. **КОЗАЧЕНКО М.** Співали ангели у залі // Десн. правда.–2000.– 22 січ.
У Прилуках вперше за післяреволюційну історію міста відбувся концерт православної духовної музики та піснеспіву.
548. **СИДОРОВА В.** Новий керівник – нове звучання! // Гарт.–2000.–9 черв.–С. 12.

Концерт Народ. хору Черніг. обл. філармонії.

549. **СУХОВЕРСЬКИЙ В. М.** Хай музика підносить наші душі /Розмову вів П. Куценко //Десн. правда.–2000.–28 верес.

Про розвиток муз. культури на Чернігівщині.

* * *

550. **НЕЧЕПА В.** Пісня, що стала долею /Зап. О. Васюта //Літ. Україна.–2000.–7 груд.–С. 7.

Зі спогадів кобзаря-лірника В. Нечепи з Чернігова, засл. арт. України.

551. **ЮВІЛЕЙ** Василя Нечепи [Засл. арт. України, кобзаря-лірника з Чернігова, якому виповнилося 50 років] //Уряд. кур'єр.–2000.–5 верес.–С. 7.

552. **РОГОВЕЦЬ Л.** «Мафія на Сицилії співаків не чіпала» /Зап. В. Сидорова //Гарт.–2000.–16 черв.–С. 13.

Засл. арт. України з Чернігова розповідає про свою участь у міжнар. конкурсі оперних вокалістів в Італії, де стала лауреатом.

ТЕАТР. КІНОМИСТЕЦТВО

553. **ГРИПІЧ В. Г.** Невмируща душа театру /Розмову вела Зеленська //Десн. правда.– 2000.– 23 берез.

Про фестиваль «Слов'янські театральні зустрічі» і про життя театру розповідає художній керівник Черніг. облмуздрам. театру.

554. **ГРИПІЧ В.** Грані таланту [Засл. арт. України В. Судака. Черніг. муздрамтеатр] //Черніг. відом.–2000.–2 черв.–С. 5.

555. **ДЕРКАЧ А.** Хлестаков – ножниці в руках судьби: 2 мая молодежному театру исполнилось 15 лет //Вал.–2000.–11 мая.–С. 7.

м. Чернігів.

556. **КОЗЛЯНСКИЙ С.** Времена, когда кинопрокат занимал второе место по прибыли после водки, прошли. мБезвозвратно? //Вал.–2000.–7 сент.–С. 3.

Кіномережа обл. і підприємство «Чернігівкіно».

557. **ЛЯДИЖЕЦЬ Г.** У високості //Черніг. відом.–2000.–14 січ.–С. 6.

Творчий портр. засл. арт. України П. Мороза. Черніг. обл. муз.-драм. театр ім. Т. Шевченка.

558. **ПАВЛЕНКО С.** Як цар вішав Мазепу //Голос України.–2000.–16 листоп.–С. 8.

У Вишеньках Короп. р-ну знімається фільм з робочою назвою “Мазепа”. Режисер – Ю. Ілленко.

559. **ПЕТРОВСКАЯ В.** Чернигов//Киев. ведом.–2000.–10 марта.–С. 6.

Черніг. обл. драм. театр ім. Т. Шевченка – до Міжнар. дня театру.

560. **ПЕТРОВСКАЯ В.** Чернигов: (Театр моды «Триумф» дебютировал в обл. центре) //Киев. ведом.–2000.–14 июня.–С. 5.

561. **ПЕТРОВСЬКИЙ В.** Його величність Чернігівський музично-драматичний //Північ. військ. відом.–2000.–16-22 берез.–С. 10.

Історія та сучасність.

562. **РУДЕНОК В.** Первый Черниговский театр //Вал.–2000.–16 нояб.–С. 7.

НАРОДНА ТВОРЧІСТЬ. ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО

563. **АДРУГ А.** Жінка, яка творить красу //Чернігів літ.–2000.– №14 .–С. 100-102.

Вишивальниця з Чернігова Г. І. Григоренко, чл. Націон. Спілки худож. України.

564. **БОРЗЕНЕЦЬ В.** Коли дерева були малими... //Робітн. газ.–2000.–1 лют.–С. 8.

Нарис про майстра різьби по дереву М. Євлаха з Ніжина.

565. **БРУСЛИНОВСЬКИЙ Є.** Народний мастер Антон Штепа: «Кажуть, немає вічних двигунів. А я не вірю» //День.–2000.–8 верес.– С. 18.

Творчий портр. 95-річного митця з с. Сваричівка Ічнян. р-ну.

566. **ВАСЮТА О.** До питання дослідження кобзарства та лірництва на Чернігівщині //Сіверян. літопис.–2000.–№ 2.–С. 88-92.

567. **ВАСЮТА О.** Нашій духовності – кобзарську силу //Уряд. кур'єр.–2000.–11 трав.–С. 10; Дивосад.–2000.–№ 1 (жовт.).–С. 23-24.

10-ти річчя з часу створення ансамблю хлопців-бандуристів «Соколики» у Чернігові. Розвиток кобзарства на Чернігівщині.

568.**ЗУБ П. Г.** Золота спадщина.–Чернігів: РВК «Десн. правда», 2000.–152 с.

Про життєвий та творч. шлях фольклориста Чернігівщини В. І. Полевика.

569.**КУДРЯВЦЕВА З.** З фольклористичного доробку Олександра Шишацького-Ілліча: деякі спостереження над історичними переказами та піснями //Сіверян. літопис.–2000.–№ 4.–С. 142-148.

Видатний дослідник Чернігівщини ХІХ ст.

570.**КУЦЕНКО П.** Небесна таїна – в людському серці //Десн. правда.–2000.–12 лют.

Про А. Д. Ляшенко, вишивальницю ікон з Чернігова.

571.**МИКОЛАСНКО В.** Диво-храми у міській квартирі //Десн. правда.–2000.–19 лют.

Нар. майстер з Чернігова Анатолій Букатий.

572.**СКІПОЧКА В.** Різьбяр: Нерозгадане плетиво мрій та дивовижної гармонії у дерев'яних витворах Миколи Панька [з Чернігова] //Вісн. Чорнобиля.–2000.–4 листоп.–С. 8.

573.**ШТАНКІНА І.** Ода гончареві //Десн. правда.–2000.–10 берез.

Художник – кераміст Г.П. Денисенко. Народився в Олешні Ріпки. р-ну.

ЛІТЕРАТУРНА ЧЕРНІГІВЩИНА

574.**СИРОТЕНКО В.** «Кохайте щиро правдоньку...» //Наука і сусп.во.–2000.–№ 5-6.–С. 38-43; № 7-8.–С. 38-44.

Істор. нарис про укр. байкаря Л. Глібова (1827-1893) – життям і діяльністю пов'язаний з Черніговом і Ніжином.

575.**РЕП'ЯХ С.** Мій друг Євген [Гуцало]. Уривок з книги спогадів //Літ. Україна.–2000.–29 черв.–С. 7.

Є. Гуцало – випускник Ніжин. педін-ту ім. М. Гоголя.

576.**ДОВГИЙ О.** Михайлові Ігнатенку – 80 //Літ. Україна.–2000.–3лют.–С.4.

Відомий видавець. Юність і дитинство пройшли на Чернігівщині. Працював в Черніг. учительському ін-туті. Керував обл. літ. об'єднанням. Поет.

577.**ДЕМЧЕНКО Т.,** Кулінська С. «Надзвичайно характерна постать» на тлі «досвітньої доби»: (Штрихи до життєпису О. Кониського) [18.VIII.1836 – 29.XI (ст. ст.) 1900] //Сіверян. літопис. – 2000.– № 6.– С. 93-101.

Укр. письменник, уродженець с. Переходівка Ніжин. пов.

578.**КАГАНОВА І.** Згадаймо автора «Гологофи» //Гарт.–2000.–31 берез.–С. 12.

Про письменника О. Д. Королевича (1900-1958). Відомий як Л. Гомін. Працював заступ. ректора Ніжин. пед. ін-ту.

579.**СИЗОНЕНКО А.** Говори. Говори... //Зеркало недели.–2000.– 19 февр.–С. 17.

Про твори М. Коцюбинського, написані на почат. ХХ ст. в. Чернігові.

580.**ЗЕЛЕНСЬКА Л.** Спогади про родину Коцюбинських в листах сучасників //История и культура евреев Левобережной Украины и Литвы. Х-ХХ. (15-17 сент. 2000 г.): Семинар. Тез. докл. – Чернигов, 2000.–С. 27-30.

581.**КРИВЕНКО С.** Поезія Михайла Могилянського [1873-1942] //Сіверян. літопис.–2000.– № 2.–С. 130-135.

Життям і творчістю пов'язаний з Черніговом.

582.**ЧЕРЕДНИЧЕНКО Д.** Провісник незалежності //Україна.–2000.–№ 7-8.–С. 48-49.

Творчий портр. Л. Полтави (Пархомовича) (24.08.1921 - 1990) – укр. поета, випускника Любецької серед. шк. Ріпки. р-ну (1938) і Ніжин. учит. ін-ту (1940). Помер у США.

583.**БОБИР О.** Шлях на Батьківщину триває //Гарт.–2000.–26 трав.–С. 12.

До 105-ї річниці від дня народження П. М. Савицького (1895-1968) – мистецтвознавця і поета, уродженця Чернігова. Помер у Празі.

584.**ДОБРОБОЖЕНКО О.** Мішші Сеспель – перед вічністю //Вітчизна.–2000.–№ 5/6.–С. 136-141.

Життя і творчість чувас. поета, пов'язані з Остром Козелец. р-ну.

585.**СТУДЬОНОВА Л.** Тепла осінь шістдесят четвертого... Багато імен, які сьогодні «не бажані» в пресі //Чернігів літ. – 2000.– № 15.– С. 118-122.

- Спогади, пов'язані з іменами П. Тичини і літературознавця В. Мельника (м. Ніжин).
586. **ЮЩЕНКО О.** Автографи Івана Цинковського //Літ. Україна.–2000.–9 берез.–С. 7.
Поет І. І. Цинковський (30.06.1919 - 8.05.1987). Народився в с.Парафіївці Ічнян. р-ну.
587. **СОЛОМАХА В.** Посол китайської літератури //Вал. – 2000. – 30 марта.–С.7.
Творчий портр. І. Чирка (1922) –перекладача, авт. робіт про Китай для УРЕ. Народився в Носівці.
588. **ДУДКО І.** Слідами Василя Чумака: До сторіччя від дня народження поета.–Городня, 2000.–31 с.
589. **ЛЕМКО І.** Над «Кобзарем» з калькулятором в руках: (До 186-річчя Тараса Шевченка) //Політика і культура.–2000.–№ 8.–С. 45-46.
Йдеться про те, що населені пункти Черніг. обл. згадуються в творах поета п'ять разів.
590. **ШЕВЧЕНКО О.** Як звали княгиню Кейкуатову?: Іст. атрибутування одного портр. //Київ.–2000.–№ 7-8.–С. 179-182.
Портр. княгині Кейкуатової (поміщиця с. Бігач Мен. р-ну) – останній твір Т. Шевченка.
591. **ПРОСЯНИК Н.** Ремствувать дарма і сумувати //Дем. Україна.–2000.–4 серп.
О. Ющенко – укр. письменник, навчався в Ніжин. педін-ті ім.М.Гоголя. До війни працював журналістом у Чернігові.

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСНА ПИСЬМЕННИЦЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ

592. **ВРУЧЕНІ** літературні премії імені Михайла Коцюбинського //Уряд. кур'єр.–2000.–19 верес.
Лауреатами стали П. Руденко, Б. Степанюк, М. Борщ, І. Корбач, П. Медвідь, С. Павленко, М. Стратілат, В. Ткаченко, В. Устименко.
593. **КАГАНОВА І.** Видання 1998-1999 рр.: Коротко про кн. чернігівців //Чернігів літ.–2000.–№ 14.–С. 128-132.
Йдеться про тв. С. Дзюби, Ю. Крисанова, Л. Мельника, В.Пилипця, В.Громової, П. Руденка, зб. поезій «Пастухи квітів».
594. **КОРОНАЦІЯ** слова: [Конкурс романів та кіносценаріїв] //Укр. слово.–2000.–Ч. 52 (груд.)–С. 14.
Серед інших лауреатом у жанрі роману став Віктор Абузяров з Ніжина. Диплом у жанрі кіносценарію отримала Маріанна Бреус з с. Монастирище Ічнян. р-ну.
595. **МИКОЛАЄНКО В.** «Свою Україну співучу у серці юнацькім несучу» //Десн. правда.–2000.–13 черв.
Підсумки обл. літ. конкурсу серед учнів шк. упр. освіти облдержадміністрації.
596. **РУЖЕНЦЕВА Є.** Нагороди – літераторам ХХІ століття //Літ. Україна.–2001.–11 січ.–С. 1.
Серед інших лауреатами Міжнар. конкурсу «Гранослов» визнано: В. Ковалюк, А. Захарченка, В. Божка з Чернігова. Дипломом конкурсу нагородили: О. Білоцвіт (м. Прилуки Черніг. обл.).
597. **САПОН В.** На літературному обрії – нові імена //Десн. правда.–2000.–12 лют.
Визначено переможців другого обл. літ. конкурсу для дітей та молоді Чернігівщини.
598. **СЕРЕДА П.** Серед переможців – чотири наші земляки //Десн. правда.–2000.–9 верес.
Творчий конкурс Київ. вид-ва «Бібліотека українця». Серед переможців: О. Добриця, Ю. Кудряшов, В. Шкварчук, П. Медвідь.
599. **ТЮТЮННИК А.** Вручено премію «Тріумф» [у Києві та Чернігові] //Літ. Україна.–2000.–9 листоп.–С. 9.
Лауреатами за 1999 р. стали упоряд. та видавці антології тв. інтимної лірики черніг. поетів «Пастухи квітів»; за 2000 р.– Ю. Коцюбинський (посмертно) – колишній директор Черніг. літ.-меморіал. музею ім.М.Коцюбинського в Чернігові.
600. **ЦИБА О.** Нові книги, нові імена //Літ. Україна.–2000.–27січ.–С. 2.
Звітно-виборчі збори Черніг. орг. СПУ.

ТВОРИ ЛІТЕРАТОРІВ ЧЕРНІГІВЩИНИ

601. **АБУЗЯРОВ В.** Апология страсти: Рассказы о любви и войне.–К., 2000.–146 с.
Авт. живе у Ніжині.
602. **АБУЗЯРОВ В. Х.** Пахари праха: Роман.–К., 2000.–227 с.
603. **БІЛОЦВІТ О.** Скрипка часу: Поезії.–Чернігів: ДКП РВВ, 2000.–30 с.

- Автор, О. М. Білоцвіт (Ткаченко) народилась 26.02.1980 р. в м. Прилуки, де і живе.
- 604.**БОНДАРЕВИЧ Л.** Жінка, яка дещо знає: (Оповідання) /Вступ. ст. і пер. з білорус. С. Дзюби.–Чернігів: ДКП «РВВ», 2000.–152 с. 1 л. портр.
За свою літ. діяльність авт. була визнана у Чернігові «Жінкою року– 1999».
- 605.**БРИК О. Г.** Диво-жінка: Житейські історії /Ред. С. П. Реп'ях.–Чернігів: РВК «Десн. правда», 2000.–208 с.: 1 л. портр.
Авт. прозової зб. працює викладачем Черніг. колегіуму і технолог. ун-ту. За фахом філолог і психолог.
- 606.**БУДЕННИЙ В.** Шлях до осяяння: Поет. зб.–Чернігів: ДКП РВВ, 2000.–272 с.
Авт. викладає у Черніг. педун-ті ім. Т. Шевченка.
- 607.**ВЛАСЕНКО Г.,** Адаменко М. Двокрилля: Вірші, проза /Ред. упоряд. і передне сл. С. Реп'яха.–Чернігів: РВК «Десн. правда», 2000.–416 с.
Перший авт., Г. З. Власенко, нар. 27 жовт. 1931 р. у с. Червоні Партизани Носів. р-ну. Другий – М. О. Адаменко (5.12.1937–1990), уродженець Березанки поблизу Ніжина.
- 608.**ДЗЮБА Т.** Акомодация до часу: [Поезія].–К.: Ярославів Вал, 2000.–48 с.: 4с. обкл. портр.
Авт. викладає у Черніг. пед. ун-ті ім. Т. Шевченка.
- 609.**ЗАЄЦЬ М. Р.** Жарко бувало і в зорянім небі: До 55-річчя Перемоги у Вел. Вітчизнян.війні.–Чернігів: РВК «Десн. правда», 2000.–384 с.
Спогади чернігівця – учасника Параду Перемоги в Москві 24 черв. 1945. До кн. увійшли його прозові тв.
- 610.**ЗАСПІВ:** Поет. антологія літ. студії НДПУ ім. М. Гоголя: До 195-річчя з дня заснування Ніжин. вищої шк. /Упоряд. О. Забарний, О. Гадзінський.–Ніжин: РВВ НДПУ, 2000.–269 с.
- 611.**КОЦЮБИНСЬКИЙ Ю.** Чорний яр: (Уривок із докум. повісті «Шрами на серці») /Передм. М. Ткача «Життя прожити – не поле перейти» //Чернігів літ.–2000.–№ 15.–С. 81-89.
- 612.**ЛАПА М.** Життя любить не перестану: Поезії, пісні.–/Займищан. б-ка-філіал Щорської ЦБС.–Займище, 2000.–16 с.: 1 л. портр.
Скл. О. Є. Крумкач.
- 613.**ЛАПА М.** Поцілуйте мене сьогодні: Поезії, пісні.–/Займищан. бібліотека-філіал Щорської ЦБС.–Займище, 2000.–16 с.
- 614.**ЛЕУС В.** Вікно у травневий сад: Оповідання, казки /Для старшого дошк. та молодш. шк. віку; Худож. Л. Бойко, Є. Зотова.–К.: Приват. вид-во, 1999.–24 с.: іл.
Прозаїк живе і працює в Чернігові.
- 615.**МИХАЙЛЕНКО В.** Осінній стриптиз: Поезія. Проза. Переклади. Краєзнавство.–Короп, 2000.–80 с.
Автор, за фахом бібліотекар, працює на Коропському районному радіомовленні.
- 616.**ОСТАШКО О.** Жага глибинних проростань: Вірші.–Чернігів, 2000.–68 с.
Автор – журналіст. Народився у с. Вертіївка Ніжин. р-ну.
- 617.**ПУСЬ О.** Я на ключ любов закрию: [Поезії] /Займищанська б-ка - філіал Щорської ЦБС.–Займище, 2000.–24 с.
- 618.**ФЕДЧЕНКО Р.** Все, що найкраще в мене є...: Поезії, пісні /Займищанська б-ка-філіал Щорської ЦБС.–Займище, 2000.–40 с.
- 619.**ЧЕРНЬШИ Г.** Зачарований путник: Стихи.–К.: Знання, 2000.–78 с.
Авт. живе в Чернігові.

ПЕРСОНАЛІ

- 620.**РОМАНІКА М.** Велесова премія //Сіл.вісті.–2000.–21 січ.
Про черніг. поетесу Н. Галковську.
- 621.**ВІРНІ** українству: Нову лауреати премії імені Дмитра Нитченка //Дем. Україна.–2000.–24 листоп.
Серед інших лауреатів черніг. поет С. Дзюба.
- 622.**ГОРДОН О.** Українська поезія з відстані третього тисячоліття: (Роздуми над кн. Тетяни Дзюби «Акомодация до часу») //Сіверян.

літопис.–2000.–№ 5.–С.151-153.

Поетеса мешкає в Чернігові.

623.**РЕБЕНОК М.** Штрихи до портрета [прозаїка В. Кезлі] //Чернігів літ.–2000.–№ 14.–С. 136-137.

с.Сибереж Ріпкин. р-ну.

624.**СТЕШЕНКОВА Т.** У Національній Спілці письменників України //Літ. Україна.–2000.–15 черв.–С. 1.

Повідомляється про прийняття =до Спілки С. Коноваленка – молодого поета з Чернігова.

625.**МАЗУР А.** Серце, як дощ: Осінні зустрічі //Черніг. відом.–2000.–20жовт.–С. 4.

Творчий вечір черніг. поета Ю. Крисанова в ОУНБ ім.В. Г. Короленка.

626.**ЛАРІОНОВ П.** «Буття невловна мить...» //Десн. правда.–2000.–23 верес.

Книга віршів поета із Козельця Івана Марченка.

627.**ДОРОШ К.** Поетичним рядком і прозою: І. П. Остапенку – 75 //Десн. правда.–2000.–27 січ.

Поет мешкає у Чернігові.

628.**ДМИТРЕНКО О.** «Моя душа – це грузинська мова» //Шлях перемоги.–2000.–29 листоп.

У Києві відбувся творч. вечір грузин. письм. Г. Петріашвілі, який мешкає у Чернігові.

629.**КРАВЧЕНКО Т.** Памяти Станислава Рыбалкина //Пульс недели.–2000.–16 авг.–С. 14.

Поет жив і працював у Чернігові.

630.**КУЦЕНКО П.** Зцілення любов'ю: Михайлу Руденку–60 //Десн. правда.–2000.–4 січ.

Лікар, письменник мешкає у Чернігові.

631.**БУДЕННИЙ В.** Щедрий ужинок //Гарт.–2000.–7 січ.–С. 2.

Про П. Руденка – поета, прозаїка. Проф. ЧДІЕУ.

632.**ДОРОШ К.** Сімейне соло... На три голоси //Десн. правда.–2000.–14берез.

Сімейне поетич. соло Ткаченків із Прилук.

633.**МАРЧЕНКО І.** Вітчизна визнає «формаліста» //Молодь України.–2000.–28 січ.–С. 2.

Творчий портр. М. Холодного.

634.**ЛАУРЕАТИ** міжнародної премії журналістів ім. В. Стуса за 1999 рік //Літ. Україна.–2000.–2 берез.–С. 2.

Серед лауреатів черніг. журналіст, письменник В. Шкварчук.

РЕЛІГІЯ. ДІЯЛЬНІСТЬ РЕЛІГІЙНИХ КОНФЕСІЙ

635.**КОВАЛЬЧУК А. С.** Релігійно-географічне районування: Критерії і показники //Укр. геогр. журн.–2000.–№ 3.–С. 40-43.

Є і про Черніг. обл.

636.**МАЩЕНКО С.** Старообрядці на Придесенні: (Історико-релігієзнавчий нарис) //Сіверян. літопис.–2000.–№ 5.–С. 82-92.

637.**МОРОЗОВ О.** Ніжинський протопоп Максим Филимонович /НДПУ ім. М. Гоголя; Центр гуманітарної співпраці з укр. діаспорою; Духовно-просвіт. центр «Відродження».–Ніжин, 2000.–148 с.

638.**САПОН В.** Подія, що стала символом вічності: 2000-ліття Різдва Христового //Десн. правда.–2000.–13 січ.

Урочистий вечір відбувся в обл. муз.-драм. театрі ім. Т. Г. Шевченка.

639.**СИМОНЕНКО В.** УАПЦ на Ніжинщині [20 - 30-х рр. ХХ ст.] //Сіверян. літопис.–2000.–№ 1.–С. 173-178.

640.**ЮРАШ А.** Протестантів в Україні стає більше. Вони можуть наздогнати православних //Політика і культура.–2000.–№ 16.–С.24-27.

С. 27: К-сть баптистів, п'ятидесятників, харизматів, адвентистів, свідків Єгови, лютеранів, тощо в Черніг. обл.

ЦЕРКВИ. МОНАСТИРІ. СОБОРИ

641.**АДРУГ А.** Архітектор Йоганн-Баттист Зауер і Україна //Київ. старовина.–2000.–№ 1.–С. 87-93.

Авт. Троїцького собору в Чернігові (1679-1695).

642. **АКИМЕНКО І.** Чернігівський Свято -Троїцько-Іллінський монастир (XVII-XX ст.): Історія, господарська та культурна діяльність: (До визначення проблеми) //Сіверян. літопис.-2000.-№ 2.-С. 49-53.

643. **ДОРОШЕНКО І.** За монастирськими мурами //Сіверщина.-2000.-4 серп.-С. 5.

Ніжин. жіночий монастир заснований у XVII ст. діє і сьогодні.

644. **ДРОЗДЕНКО В.** Господарська діяльність Густинського Свято-Троїцького монастиря у XVII-XVIII ст.: (Огляд джерел) //Сіверян. літопис.-2000.-№ 4.-С. 43-49.

645. **З ІСТОРІЇ** церкви Різдва Богородиці (м. Мена) /Публ. док. та коментар Н. Полетун //Сіверян. літопис.-2000.-№ 1.-С. 42-44.

Знищення храму у 1935 р.

646. **ЗАКУСИЛО С.** Біля першоджерел //Уряд. кур'єр.-2000.-25 січ.-С. 8.

Наукові читання у нац. арх.-істор. заповіднику «Чернігів стародавній», присвячені історії Троїцько-Іллінського монастиря в Чернігові.

647. **МАХІНА Л.** Дарунок російських сестер //Десн. правда.-2000.-28 берез.

Ігуменя Толгського Свято-Введенського жіночого монастиря подарувала чудотворну древню Толгську ікону Божої Матері Ніжинському Свято-Введенському монастирю.

648. **РУДЕНОК В.** Благовещенський храм в Чернигове //Вал.-2000.-19 окт.-С. 7.

Не зберігся.

649. **САВЧЕНКО І.** Чудеса від ікони Божої матері Іллінської у літературній обробці Дмитрія Ростовського (Туптала) //Сіверян. літопис.-2000.-№ 2.-С. 42-48.

650. **СТЕПАНОВА Е.,** Травкина О. Возрождение на пороге 200-летия //Пульс недели.-2000.-6 апр.-С. 14.

Історія реставрації іконостасу Спаського Собору в Чернігові.

651. **ФОМЕНКО В.,** Хоменко И. До первых петухов //Зеркало недели.-2000.-19 февр.-С. 14.

Про занедбаний стан Георгіївської церкви у смт. Седнів.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСІБНИКИ

652. **БІБЛІОТЕКИ** Чернігівщини на сторінках преси: Бібліогр. покажчик публ. за 1999 рік /Скл. Т. Г. Осадча, Л. В. Феофілова; відп. за вип. Л. В. Феофілова. – Чернігів, 2000.– 48 с.– (Черніг. ОУНБ ім. В. Г. Короленка. Ризограф).

653. **ВИКЛАДАЧІ** Ніжинської Вищої школи. Ч. 2. 1920 - 1940; Ч. 3. 1940-1970: Біобібліогр. покажч. /Укл.: Гранатович Л. В., Скатерна Т. П.; НДПУ ім. М. В. Гоголя.–Ніжин, 2000.–248 с.

654. **ГРАНАТОВИЧ Л.** Місто Ніжин з найдавніших часів до 1917 року: Бібліогр. покажч.–Ніжин, 2000.–228 с.

655. **ДЕКАБРИСТИ** і Чернігівщина: (Рек. бібліогр. покажч.) /Підгот.: І. Я. Каганова, С. О. Половникова (істор. музей), Л. В. Студьонова.–Чернігів, 2000.– 39 с.: іл.– (Черніг. ОУНБ ім. В. Г. Короленка; Черніг. обл. істор. музей ім. В. В. Тарновського. Ризограф).

656. **ЕТНІЧНІ** спільноти України: Етногр. особливості: Рек. бібліогр. покажч. \ Авт.-укл. С. М. Остапенко; Відп. ред. В. О. Конопенко.–К., 2000.–79 с. – (М-во культури і мистецтв України. Націон. парламент. б-ка України. Культ. Центр НДП «Україна духовна». Вип. 3. Культура і побут народу України).

657. **ЗНАМЕННІ** і пам'ятні дати по Чернігівській області на 2000 рік /Скл.: Л. В. Студьонова, І. Я. Каганова; відп. за вип. П. В. Грищенко.–Чернігів, 2000.–37 с.–(Черніг. ОУНБ ім. В. Г. Короленка. Ризограф).

658. **ЗНАМЕННІ** і пам'ятні дати по Чернігівській області на 2001 рік /Скл.: Л. В. Студьонова, Н. Ф. Гонза, І. Я. Каганова; Відп. за вип.: П. В. Грищенко.–Чернігів, 2000.–44 с.–(Черніг. ОУНБ ім. В. Г. Короленка. Ризограф).

659. **І ВІДГУКНЕТЬСЯ** «Слово...» в нас: (Метод.-бібліогр. матеріали до проведення свята кн.) /Підгот. О. Рижасва; Відп. за вип. Д. Набок; Графіка худож. В. Леоненка.– Чернігів, 2000.– 16 с.– (Черніг. ОУНБ ім. В. Г. Короленка. Ризограф).

660. **ЛІТЕРАТУРА** про Чернігівську область за 1997 рік: (Бібліогр. покажч.) /Скл.: І. Я. Каганова, В. І. Солонікова, Л. В. Студьонова; Відп. за вип.: П. В. Грищенко; Черніг. ОУНБ ім. В. Г. Короленка.–Чернігів, 2000.–131 с.–(Ризограф).

661.**ЛІТЕРАТУРА** про Чернігівську область за 1998 рік: (Бібліогр. покажч.) /Скл.: Каганова І. Я.; Солонікова В. І., Студьонова Л. В.; Відп. за вип.: Грищенко П. В.; Черніг. ОУНБ ім. В. Г. Короленка.– Чернігів, 2000.–84 с.–(Ризограф).

662.**ЛІТЕРАТУРНО–НАУКОВИЙ** вістник: Покажч. змісту. Т. 1-109 (1898-1932) /Укл. Б. Ясінський; Відп. за вип. Р. Харчук.–К.–Нью-Йорк: Смолоскип, 2000.–544.

Посібн. містить матеріали про письменників, ін. осіб, котрі життям і діяльністю пов'язані з Чернігівщиною.

663.**СТЕПАН ДАНИЛОВИЧ НІС**: (Рек. бібліогр. покажч.) /Скл.: Г. Середенко, П. Грищенко; Відп. за вип. П. Грищенко.– Чернігів, 2000.– 7 с.: 1л. портр.–(Черніг. ОУНБ ім. В. Короленка).

ДОПОМІЖНІ ПОКАЖЧИКИ

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК АВТОРІВ І НАЗВ КНИГ СТАТЕЙ

А

- Абузяров В. Апологія страсти 601
Абузяров В. Х. Пахари праха 602
Адруг А. Архітектор Йоганн-Баптист Зауер і Україна 641
Адруг А. Жінка, яка творить красу 563
Акименко І. М. Громадська і політична діяльність І. І. Петрункевича 158
Акименко І. Чернігівський Свято-Троїцько-Іллінський монастир... 642
Актуальні проблеми ботаніки та екології 215
Алтусов Ф. Відданість «королеві» 302
Аналіз надзвичайних ситуацій в області за 2000 рік 212
Андрієнко М. Кого слухається м'яч 303
Андрієнко М. Медалі світового гатунку 304
Аніщенко В. Навколишнє середовище і здоров'я людини 216
Астаф'єв О. Українського цвіту – по всьому світу 13

Б

- Баранова Н. Історія одного обрядового символу... 63
Баранова Н. Філософські аспекти обрядів... 64
Барловська А. До питання про родинні пріоритети... 99
Батьківський поріг 14
Безсмертя: Книга пам'яті... 192
Бельман С. Його слухала Європа... 544
Биков К. Таємниці окупаційних часів 193
Бібліотеки Чернігівщини на сторінках преси 652
Білоцвіт О. Скрипка часу 603
Біля витоків і першоджерел 447
Біляшівський М. Брама в країну майстрів 490
Блануца А. Срібне 74
Бобир О. Шлях на Батьківщину триває 583
Бодрухин В. Боротьба Ольговичів... 86
Бойко В. В обіймах радянської парадигми... 312
Бойко В. Реформа управління державними селянами... 133
Бойко В. Чисельність, розселення та соціально-правове становище... 134
Бондаревич Л. Жінка, яка дещо знає 604
Бондаренко В. «А інші осіли по Десні... 206
Боднарук Л. По ним судят об Україне 545
Борзенець В. Коли дерева були малими... 564
Борисенко В. Традиції і життєдіяльність етносу 65
Боровик А. Проблеми становлення українознавства... 168
Боровик А. Ставлення населення до українізації шкіл... 169
Братченко І. Росли два дубка в Альпах 199
Брезкун М. Від Десни до Ельби 200
Брик О. Г. Диво-жінка... 605
Брунь С. Крути – українські Тернопіли 170
Бруслиновський Є. Народний майстер Антон Штепа 565
Буденний В. Шлях до осяяння 606
Буденний В. Щедрий ужинок 631
Будко В. Хворобам не накажеш зачекати 294
Будлянський М. Пальці на руці сильні в кулаці 286
Буймистер В. Тридцять лет музики и света 20
Буняк І. Партизанська Носівщина 194
Бутко М. «Я буду додавати в роботі...» 224
Бутко М. В органів виконавчої влади і прокуратури єдина позиція... 390

Бутко М. Зовнішні економічні зв'язки Чернігівщини 222
Бутко М. Культурна скарбниця Сіверщини 448
Бутко М. Об'єднати зусилля на всіх рівнях влади 341
Бутко М. П. Область нарешті «плюсує» 342
Бутко М. П. Проблеми реформування і розвитку аграрного сектора... 287
Бутко М. П. Чернігівщина – крок у XXI-е століття 343
Бутко М. Розв'язання проблем регіонального розвитку 223
Бутко М. Чернігівщина виходить з «червоного поясу» 313

В

Вавринчук М. На варті безпеки Вітчизни 391
Василевський В. Г. Цей лет душі – високий і легкий 531
Васильченко В. Зовнішня торгівля послугами... 277
Васюта О. «Реєстр Чернігівських границь»... 87
Васюта О. До питання дослідження кобзарства та лірництва... 566
Васюта О. Музеєві-заповіднику Пайлеймона Куліша – бути! 491
Васюта О. Нашій духовності – кобзарську силу 567
Васюта О. П., Лаєвський С. Л. Національну культуру – на вищий рівень 499
Вербицкий А. Широко раскрытые двери 457
Веселова О. М., Марочко В. І., Мовчан О. М. Голодомори в Україні... 182
Весняна повінь 2000 року 217
Вечерський В. Палацово-парковий ансамбль у Качанівці 51
Вечерський В. Трагедія під Крутами 180
Вечоренко П. На перехресті віків 458
Вечоренко П. Періодики в бібліотеках поменшало 459
Викладачі Ніжинської Вищої школи. Ч. 2. 1920-1940 653
Відоняк Н. З когорти кириломефодіївців 17
Віденський Ю. Глаголи долі Кузьми Веремієнка...22
Відкрилася журналістська домівка 512
Візитна картка... 207
Вікторчук М. Вони – з «України» 305
Вікторчук М. Тільки чернігівки будуть представляти... 306
Вірні українству 621
Вісник № 3. Інформаційно-аналітичний огляд стану захисту населення та території Чернігівської області 399
Вісник Чернігівського державного технологічного університету... 431, 432
Вітаємо!... 542
Власенко Г., Адаменко М. Двокрилля 607
Волощак М. «Орієнтація на людину. Підтримка і розвиток» 278
Вольтер. Історія Карла XII 121
Вручені літературні премії імені Михайла Коцюбинського 592
“Втопити” людину у книгах 460
Вчителю, Ви маєте право! 414

Г

Гаврилов В. Медичне обслуговування сільського населення... 295
Гаврилова С. Що збережемо для нащадків? 527
Гайдук С. Кращий тренер України – Микола Зоц 307
Гайдук С. Підписано угоду... 260
Гайдук С. Поліське село... 344
Гайдук С. Час вимагає нового мислення... 345
Гандиш А., Пиріг П. Діяльність Чернігівського губернського земства... 135
Герби Чернігова 68
Герої, лауреати, заслужені працівники... 15
Глотка А. Напередодні завершення навчального року 415
Гоголезнавчі студії 433
Голець В. Кооперативний рух на Північному Лівобережжі... 183
Гомін О. Інформаційний простір прикордоння 400

Гомін О. По-синівськи – до рідного краю 336
Гордон О. Українська поезія з відстані третього тисячоліття 622
Горішняк В., Лавренко А. Чернігівщина... 2
Горобець В. Україна в роки реформ Петра I 100
Гранатович Л. Місто Ніжин з найдавніших часів до 1917 року 654
Гранчак Ю. Хто підриває аграрні перетворення на селі 285
Греки в Ніжині 75
Греченко Г. Справа білих офіцерів 171
Гринь М. П'ятдесят картин у переддень свого п'ятдесятиріччя... 534
Гринь М. Президентська стипендія 19
Гринь М. Час збирати плоди... 541
Гринь М. Школі – 125 416
Гриньова О. Via est vita 261
Гриньова О. Бюджет уточнений, філармонія реорганізована... 360
Гриньова О. Двоголовий орел Чернігівщини 69
Гриньова О. Телефон і радіо – селу 265
Гриньова О. У Варшаві туман, а львівський банкір має руде волосся 264
Гриньова О., Димич А. Програма розвитку і бюджет оптимістичні 225
Грипич В. Г. Невмируща душа театру 553
Грипич В. Грані таланту 554
Грищенко П. Хай душі джереляться 461
Гуржій О. Останні «лицарі свободи»... 101
Гуцал В. Музи краю Сіверського 450

Д

Данилевська Л., Рогоза А. Доля скульптора 533
Данилевська Н., Ткач М. Перетик 66
Даниленко М. Навколо землі 377
Декабристи і Чернігівщина 655
Демченко Т., Кулінська С. «Надзвичайно характерна постать»... 577
День бджоляра 410
Деркач А. Хлестаков – ножниці в руках судьби... 555
Деркач В. День юного красзнавця 462
Дзюба С. Демократи об'єднують зусилля 321
Дзюба С. Збережемо наше багатство! 411
Дзюба С. Золото за ... співи 546
Дзюба С. Коцюбинський, онук Коцюбинського 492
Дзюба С. Найчарівніші, найкращі... 322
Дзюба С. Підручник з німецької 323
Дзюба С. Підтримують реформи, поважають губернатора... 314
Дзюба С. Створено «Новий Чернігів» 324
Дзюба С. Чернігівщина суттєво збільшила експорт своїх товарів до Росії 279
Дзюба Т. Акомодация до часу 608
Діти Чернігівщини 2
Для поліпшення забезпечення продуктами 339
Дмитренко О. «Моя душа – це грузинська мова» 628
Дмитренко О. Розвиток кооперативного руху на Чернігівщині 136
Дмитрієва Р. Стольненській бібліотеці – 100 463
Добробоженко О. Мішші Сеспель – перед вічністю 584
Довгий О. Михайлові Ігнатенку – 80 576
Доманова Г. Чернігівський магістрат... 102
Доповідь про стан навколишнього природного середовища 218
Дорош К. Поетичним рядком і прозою... 627
Дорош К. Сімейне соло... На три голоси 632
Дорошенко І. За монастирськими мурами 643
Дорошенко І. Новосілля міської бібліотеці 464
Дрозденко В. Господарська діяльність Густинського... 644

Дубровський В. Різдво шістдесят років тому... 137
Дубровський В. Уривки зі споминів 138
Дудко І. Слідами Василя Чумака 588
Дудко І. Суцвіття талантів... 520
Дячок В. Устим Кармалюк і Сіверянський край 139

Е

Етнічні спільноти України 656

Є

Єрмоленко М. Відзначили разом 465
Єрмоленко М. Серед богів Олімпу 536

Ж

Жиленко І. Михаїл, князь Чернігівський 88
Жук В. Шапка Мономаха 89
Жулинський М. Духовна епоха в історії України 124

З

Завальний Б. Чернігівські жінки на духовному та соціальному фронті 325
Загальнодержавна програма формування... 213
Засць М. Р. Жарко бувало і в зорянім небі 609
Зайченко В. Твори О. Ф. Саснка в музеях Чернігова 37
Закон України “Про охорону культурної спадщини” 50
Закусило С. Бере на плечі й «Аваль» 237
Закусило С. Біля першоджерел 646
Закусило С. В гостях у столиці... 3
Закусило С. З сусідами по-сусідськи 401
Закусило С. Ой, летіли лебеді...! 402
Закусило С. Тут наша основа основ 208
Закусило С. Чернігівський вівторок... 4
Закусило С. Чернігівщина 226
Закусило С. Щоб не спіткнутися 337
Закусило Т. Державний переворот пішов за кордон 315
Зареєстровано Рух Костенка 326
Заспів 610
Затверджено програму 340
Защеринська Н. Цілісність мистецької натури 535
Звіт про виконання бюджету м. Чернігова 368
Згадаймо чесно ті роки 76
Зезуль С. Мартиролог 184
Зеленська Л. Спогади про родину Коцюбинських... 580
Зеленська О. Проблеми і перспективи розвитку продовольчого комплексу... 227
Зіневич А. У Бахмачі – новий навчальний заклад 417
З історії церкви Різдва Богородиці 645
Зміни і доповнення, що вносяться до Постанови Кабінету Міністрів 272
Знаменні і пам’ятні дати по Чернігівській області на 2000 рік 657
Знаменні і пам’ятні дати по Чернігівській області на 2001 рік 658
Зозуля С. Ніжинське краєзнавче товариство 20-х рр. ХХ ст. 185
Зорова О. Штрихи до портрета українського текстилю 249
Зуб П. Г. Золота спадщина 568

І

Ильин А. Пора начинать работать 378
І відгукнеться «Слово...» в нас 659
Іван Степанович Горбань 25
Івченко О. Кредитна спілка «Чернігівська» – перша ластівка... 238
Ісаєнко О., Мудрицька В. Антимінси та «культи» 493
Ісаченко Н. В. Українська пошта на шляху до європейського рівня 266

К

- Каганова І. Видання 1998-1999 рр. 593
Каганова І. Згадаймо автора «Голгофи» 578
Капустян О. І. Серед лауреатів – «Новий Чернігів» 267
Каранда О., Немченко В. Бюджет – 2000... 362
Каранда О., Немченко В. Головний напрямок зусиль і турбот 361
Каранда О., Тютюнник Є. Зосередити спільні зусилля... 363
Карнабед А. Джерела духовності 52
Карнабед Андрій Антонович 522
Карпенко Ю. Оцінка конкурентної ситуації на ринку... 250
Катренко А. Українські молодіжні гуртки... 140
Качаєв Ю. Д. Особливості територіального розвитку... 239
Квитницький С. Лучшая книга года 466
Киричок І. З історії Ніжинської вищої школи 434
Кирієнко В. Є обнадійливі результати 379
Клим Р. Мікросвіт в'язниці 392
Клименко О. Діяльність Чернігівської друкарні... 103
Клюйко В. ...І суперниця розгубилася 309
Коваленко Д. Іван Забіла та його Хроніка... 119
Коваленко О. Б. Хранителі духовних оберегів 186
Коваленко О. Гетьман Кирило Розумовський... 125
Коваленко О. Забута спадщина 435
Коваленко О. Невідома сторінка наукової діяльності Федора Туманського 131
Коваленко О., Петrenchенко І. Невідома праця кінця XVIII ст. ... 104
Ковалець Я. Свій аграрний факультет 436
Ковалець Я. Світильник церкви 467
Ковалець Я. Сліди на снігу... 468
Ковалець Я. Учень? Ні. Студент! 418
Ковалець Я., Виноградов В. Довгожительці – жити... 296
Коваль Р. Чернігівський Робін Гуд 178
Ковальчук А. С. Релігійно-географічне районування 635
Козаченко М. Співали ангели у залі 547
Козлянский С. Впервые в Чернигове... 528
Козлянский С. Времена, когда кинопрокат занимал второе место... 556
Козлянский С. Сходить в библиотеку стоит... 469
Колесник В. Озирнись на шляху 393
Колесник О. Оплачувані громадські роботи... 229
Колесник С. Початки підприємництва на землях Сіверщини 228
Кондратенко Е. Архитектурно-исторический заповедник... 494
Кондратьев І. До питання про взаємини любецької шляхти... 90
Контурні карти з географії... 5
Корисько А. Пісню на завтра не відкладають 451
Корінь Н. Тут витає дух Гоголя 495
Коронація слова 594
Коропатник Т. Інвестиційний потенціал АПК Чернігівської області 288
Косих В. Акценти: наповнення бюджету... 374
Косих В. Народна ініціатива втілиться у закон 371
Косих В. Про доцільність введення в дію нових тарифів... 375
Косих В. Про невідкладні заходи щодо стабілізації становища... 370
Косих В. Чернігівська перспектива 372
Косих В. Чим живе Чернігів... 376
Костенко І. Вилучення «ідеологічно шкідливої літератури»... 470
Костирев А. Деснянська база стає головною 403
Кохан М. «Обрій» – канал Бобровицький 268
Кохан М. У дарунок землякам 471
Коцюбинський Ю. Чорний яр 611

Кочевих О. Примирити косоварів... 47
Кравченко Т. Благословенна кожна мить 297
Кравченко Т. Памяти Станислава Рыбалкина 629
Кравченко Т., Ігнатенко І. М. До всесвітньої спадщини ЮНЕСКО 53
Кравчук Г. Рівновага між іноземними інвестиціями... 240
Кравчук Ф. Рідне місто моє 523
Кривенко С. Поезія Михайла Могілянського 581
Кривопуск О. Наша сила у єдності і взаємодопомозі 327
Кривошея І. До родоводу М. О. Максимовича 32
Крюкова М. Художник, пензля якого торкнувся ангел 540
Кряж Н. Будівельна галузь і бюджет... 257
Кубрак В. Чернігівському юридичному коледжу – 30 років 419
Кудрявцева З. З фольклористичного доробку... 569
Кудрявцева З. Родина Шишацьких... 166
Кужільний І. Дзвонами віків озивається... 77
Кузнецова В. Благотворительность еврейского купечества... 141
Кузнецова В. Старейшей Черниговской аптеке – более 100 лет 298
Кузуб М. Розквіт держави – провідна ідея козацтва 328
Куриленко В. Півтора археолога – вже музей 496
Куценко П. Зцілення любов'ю... 630
Куценко П. Культура – душа народу... 452
Куценко П. Небесна таїна – в людському серці 570
Куценко П. Підтримка культури – справа не тільки держави 453
Куценко П. Світ повинен бути добрим і красивим: Петру Пікулю – 50 539

Л

Ладижець Г. У високості 557
Лазаренко В. Забезпечення реманентом селянських господарств... 188
Лазаренко В. М. Розвиток індивідуального селянського господарства... 187
Лазаренко В. Тракторний парк у сільському господарстві Чернігівщини 189
Ламанова О. «Анна, Роксолана, Марія...» 497
Лановик Б., Матейко Р., Матисякевич З. Історія України 78
Лапа М. Життя любить не перестану 612
Лапа М. Поцілуйте мене сьогодні 613
Ларіонов П. «Буття невловна мить...» 626
Ларіонов П. В нем много прекрасного 44
Лауреати міжнародної премії журналістів ім. В. Стуса за 1999 рік 634
Лебедев Г. Український архітектурний стиль 524
Лебединська Т. Родовід та родинні зв'язки Апостолів 117
Лемко І. Над «Кобзарем» з калькулятором в руках 589
Ленченко Н. Музей рідкісної книги 498
Леп'яко С. Філон Кміта – Чорнобильський 91
Леус В. Вікно у травневий сад 614
Леус В. Десять миттєвостей 513
Линюк Л. Храм муз... 499
Литвиненко Л. Наша бібліотека 472
Литвиненко Н. Кисіль із чужого крохмалю 251
Литовченко В. Дунін–Борковський... 92
Литовченко В., Мамчур Д. «Ключ до Подесення»...58
Лихачова С. Нащадки Тарновських на Чернігівській землі 162
Личковах В. Василь Юдін... 543
Личковах В. Дім. Поле. Храм 521
Літвінов М. Експериментом – по боргах і обманщиках 274
Література про Чернігівську область за 1997 рік 660
Література про Чернігівську область за 1998 рік 661
Література та культура Полісся 79, 80
Літературно-науковий вістник 662

Лопата В. Десь на дні мого серця 31
Луговський В. В. В інтересах реального власника 289
Лукач В. С. У ногу з часом 437
Луценко О. «Дія» і... Надія 329
Луценко О. Холоди відступають – проблеми залишаються 275
Луценко О. Хто що винен – віддати повинен 346
Луцій С. Конференція молодих учених 412
Льгович Я. Найдавніше мистецтво штурмує місто 529
Любовець О. Боротьбисти і більшовики... 172
Лякіна Р. Солов'ї з XVIII століття 116

М

Мазур А. Дебати бурхливі, але рішення не ухвалили... 380
Мазур А. Обручка Соломона 316
Мазур А. Серце, як дощ 625
Мазур А. Як не з ляхами, то з ким? 280
Макаренко Н. «Мальва» у Монастирищі 420
Макаренко Н. У Липовому цвітуть липи 81
Мамчур Д. Кто защитит украинскую книгу? 514
Манін М. Син древньої землі 394
Марченко І. Вітчизна визнає «формаліста» 633
Матвієнко А. А. М. І. Драгомиров і Україна 26
Матвієнко А. Український етнограф Михайло Левченко 30
Матеріал науково-практичної конференції 438
Матяш І. Вивчення історії архівної справи в Україні 190
Махіна Л. Дарунок російських сестер 647
Мащенко С. Старообрядці на Придесенні 636
Медведська Н. О. Свято хранителів знань 473
Медвідь П. Подвиг і трагедія Миколи Кропив'янського 179
Мекшун Л. Роль Чернігівської земської статистики... 142
Микитась В. Вихованці КМА за межами України 105
Миколаєнко В. «Свою Україну співучу у серці юнацьким несучу» 595
Миколаєнко В. Воїни з погонями «ВВ» 404
Миколаєнко В. Диво-храми у міській квартирі 571
Миколаєнко В. З ювілеєм, двічі Герою! 201
Мисник В. Чернігівщина 70
Митяй М. Завтра починається сьогодні 219
Михайленко В. Осінній стриптиз 615
Мицик Ю. Національно-визвольна війна українського народу... 106
Мицик Ю. Шість гетьманських універсалів XVII-XVIII ст. 107
Міщенко Г. Часопростір Левка Воєдила 23
Мозгова В. Фонди бібліотеки Ніжинського ліцею 474
“Молодая Украина” – деньги или идея? 330
Морозов О. Ніжинський протопоп Максим Филімонович 637
Морозова А. Єврейські навчальні заклади Лівобережної України... 143
Морозова Г. Героїчний син Чернігівської землі... 120
Морозова Г. Єврейські погроми на Чернігівщині... 173
Мостова М. «Книги року» в Чернігові 475
Мусієнко О. М. Комісія з реформування КСП... 290
Муха В. «Десні» – 40 310
Муха Е. Як лікує і як виживає медицина ? 299
Муцький А. Козацька тема в «Сіверянській думці» 515

Н

Назаренко Т. О. Бібліотекарські паляниці 476
Назарко І. Трагічна доля княжни Євпраксії Всеволодівни... 93
Населевець Н. Один із пресвітлого роду... 161
Населевець Н., Ісаєнко О. Редактор – брат редактора «Відомостей» 18

Населення Чернігівської області 6
Науково-методичні основи... 231
Наумов О. Мифические грифоны, отважные леопарды... 71
Нафтогазова геологія та геофізика України 413
Національна академія наук України... 16
Нащадок сонцелюба... 500
Не хлебом единым 477
Небелюк М. Григорій Орлик 123
Некрополі Чернігівщини 59
Нечепя В. Пісня, що стала долею 550.
Немченко В. Плата за землю 381
Нижник Л. Останній гетьман... 126
Нижник Л. 1. Давньоруське коріння 421
Нижник Л. 2. Витоки 422
Німецько-фашистський окупаційний режим на Чернігівщині 195
Новиков Є. М. Україна – не звалище 395

О

Овсієнко М. Даруєм людям мудрість книг 478
Оглоблин О. Максим Мосціпанов 525
Огнівець В., Старченко С. Аналіз економічного стану... 252
Оленівська Л. Гімназія імені П. Куліша в Борзні 423
Олійник О. Книги із Великобританії... 479
Олійник О. Листи Грушевського з Ніжинського держархіву 501
Оліфіренко Л., Бондар В. Організаційно-економічні умови... 291
Омельченко Т. Лірика архітектурного пейзажу 526
Омеляненко Т. І. Вирішує арбітражний суд 396
Онищенко Н. Федір Коломийченко – редактор журналу «Шлях» 191
Оніщенко О. Юридична діяльність Іллі Шрага 167
Опанасенко В. Благодійні справи Чернігівського дворянства 144
Опанасенко В. Экономическое образование – в Нежине! 439
Осадчук В. Лісник чи регент? 424
Осташко О. Жага глибинних проростань 616
Острянка А. Ніжинська історична школа 440

П

Павленко С. «Сіверянський літопис» і його життя 516
Павленко С. Ініціатива чернігівців зацікавила уряд 276
Павленко С. Кредити місту і селу 241
Павленко С. Не кричить! Ми й так вас добре чуємо 269
Павленко С. Не просто Марія 94
Павленко С. Погляд зблизька 196
Павленко С. Тільки по ділу 347
Павленко С. Три книги від депутата 480
Павленко С. Тупикова ситуація 502
Павленко С. Ще рано спочивати на лавках... 242
Павленко С. Щоб не горіло і не падало 397
Павленко С. Як цар вішав Мазепу 558
Павленко С. Чернігівські гривни 60
Панашенко В. Кирило Розумовський 127
Панченко В. Опальний князь 159
Панченко І. Як це було... 209
Первако В. «Наш паровоз, вперед лети!» 262
Передусім – інтереси чернігівців 369
Перелік музеїв, що зберігають рукописні матеріали 503
Петрик А. Ф. Малий бізнес – велике діло 243
Петренко Г. Качанівські студії 54
Петровская В. Чернигов 559

Петровская В. Чернигов : [Театр моды...] 560
Петровский В. Його величність Чернігівський музично-драматичний 561
Петровський В. Уславлений Чернігівський 405
Пиріг П. Чернігівщина у боротьбі з Річчю Посполитою... 108
Пиріг П. Шляхта Чернігівщини... 95
Писарев В., Шандра В. Це – дивний спалах 28
Північне оперативне командування 406
Підгрушний Г. П. Особливості, тенденції та перспективні напрями... 253
Пінчук Т. Мої чотири ректори 441
Плавилі мідь для статуй Свободи 145
Платонов В. Сибіряк з душею запорожця 48
Плющ В. З історії української медицини XVIII ст. 301
Плющ І. С. «Ми всі разом беремо участь у суспільних процесах» 504
Поважаючи релігійні переконання 407
Повідомлення з місць: Чернігівщина 317
Погар. 1115-2000... 83
Подорожуємо бібліотеками України 480а
Пожежі у природних екосистемах області у 2000 році 220
Половець В. Федір Михайлович Уманець 163
Половникова С. Евреи, их культура и религия 505
Половникова С. Останній декабрист Сибіру 153
Польшаков В., Старченко Г. Аналіз господарської діяльності... 254
Попельницька О. Батурич 109
Потапенко С. Антикризисна програма – на контролі 383
Потапенко С. Земля дорога, але... 382
Потапенко С. Пікетова сесія... 385
Потапенко С. Рішення сесії в силі, але не всі 384
Пошта на Чернігівщині 270
Поярков С. “Для мене не проблема заробити...”34
Праута М. Є така професія 481
Про введення в дію тарифів на житлово-комунальні послуги 365
Про вдосконалення системи головних розпорядників коштів... 338
Про внесення змін і доповнень до рішення [Черніг.] міської ради... 367
Про внесення змін і доповнень до рішення сесії обласної ради ... 354
Про зміну меж міста Бобровиця... 204
Про зміну меж міста Прилуки... 205
Про міський бюджет на 2000 рік... 366
Про обласний бюджет на 2000 рік 352
Про обрання голови Верховної Ради України 33
Про порядок встановлення лімітів... 214
Про проведення в Чернігівській області економічного експерименту... 273
Про програму соціально-економічного розвитку області на 2000 рік 351
Про символіку області 349
Про тимчасове використання коштів... 283
Програма поглиблення ринкових перетворень...284, 353
Проніков О. Орієнтир – висококваліфікований фахівець 442
Присяжний Н. Ремствувать дарма і сумувати 591
Пусть О. Я на ключ любов закрию 617
Путеводитель по общественным организациям Черниговщины 331

Р

Райська Л. Родовід твого прізвища 67
Рахно О. Олександр Русов у науковому і громадському житті Чернігівщини 160
Реалістично і конструктивно... 364
Ребенок М. Штрихи до портрета 623
Редько О., Гонта О. Соціальні взаємодії прикордонних регіонів... 7
Ресент О. Нариси з історії української революції 174

Ресент О. Початковий період діяльності Директорії... 175
Резонанс «гарячої» лінії 373
Репан О. Мобілізація козаків Гетьманщини... 110
Реп'ях С. Культурна панорама Сіверського краю 454
Реп'ях С. Мій друг Євген 575
Рибак В. Святкування Дня матері у Чернігові 318
Ринсевич В. Розпорядчі документи сотників... 111
Роговець Л. «Мафія на Сицилії співаків не чіпала» 552
Роговий А. «Я знаю, як це зробити...» 258
Рожко В. Архiepіскоп Варлаам Шишацький ... 132
Рожкова Л. Здійснення політики українізації на Чернігівщині... 176
Романіка М. Велесова премія 620
Романчук Л. «Висота не росте, вона падає» 408
Рудаков М. Живим голосом 46
Руденко М. Иван Драч приїжджал... 517
Руденок В. Благовещенський храм в Чернигове 648
Руденок В. Григорий Милорадович 156
Руденок В. Інок 96
Руденок В. Краткая летопись Чернигова XX ст. 146
Руденок В. Первый Черниговский театр 562
Руденок В. Пещеры Черниговской земли 61
Руденок В. Черниговская почтовая станция 147
Рудик М. Що в імені твоїм мені? 425
Руженцева Є. Нагороди – літераторам ХХІ століття 596
Рута Л. За страх чи за совість? 230

С

Савченко В., Чудновець І. Деякі регіональні аспекти рівня життя населення... 8
Савченко І. Чудеса від ікони Божої матері Іллінської... 649
Савченко О. Економічний розвиток Новгород-Сіверського намісництва 112
Савченко Р. Ума палата... 281
Самойленко Г. В. Михайло Глінка і Україна 24
Самойленко Г. В., Самойленко О. Г. Ніжинська вища школа 443
Самойленко О. Михайло Грушевський і Ніжинська вища школа 444
Сапон В. «Аз», «буки», «віди» роду Солонин 84
Сапон В. «Біблія» як пам'ятка старовини 506
Сапон В. «Селянинь» із пасажу 149
Сапон В. Готель для... класиків 55
Сапон В. До духовних скарбів... 9
Сапон В. Колись було, літали НЛО... 148
Сапон В. На літературному обрії – нові імена 597
Сапон В. Подія, що стала символом вічності 638
Сапон В. Попереду – Сагайдачний 202
Сапон В. Як офіцер гвардії Наполеона... 154
Сапон В. Як чернігівці потрапили до «Запорозців» 530
Сапон В. Якій бути символіці Чернігівщини 72
Сапон В. Якось фельдмаршал Суворов прийшов пішки у Вишеньки 130
Свинарьов В. І. Студентське життя юристів у погонах 426
Сердюк Л. Біля джерел архівної справи на Придесенні 507
Середа П. Серед переможців – чотири наші земляки 598
Середні ціни і тарифи на споживчі товари... 232, 233
Сивовід Т. І., Сурабко Л. Ф. Державний архів Чернігівської області 508
Сидоренко І., Аніщенко В. До питання про моніторинг земель... 292
Сидоренко Т. Иван Величковський... 118
Сидорова В. Новий керівник – нове звучання! 548
Сидорова С. Їжа для розуму і серця 483
Сизоненко А. Говори. Говори 579

Сизьон М. Від бізнес-ідеї до інвестицій 244
Сизьон М. Вісім мільйонів – підприємливим 387
Сизьон М. Люди знають, чого хочуть 386
Симоненко В. УАПЦ на Ніжинщині (20-30-х рр. ХХ ст.) 639
Сиротенко В. «Кохайте щиро правдоньку...» 574
Ситий І. Батурин доби Івана Мазепи 113
Ситий І. До історії українського війська... 114
Ситий І. Перший пароплав на Десні 150
Ситий І. Тасмниці Чернігівських печер 62
Ситник В. П., Патика В. П. Наукове обґрунтування... 293
Сіверська В. Презентовано Центр жіночого бізнесу 245
Сільська школа 427
Скіпочка В. Різьбар 572
Склад комісії по підготовці пропозицій щодо символіки Черніг. обл. 350
Слово прощання 538
Смаль Л. 100 років Великолиственській книгозбірні 484
Соломаха А. На старий новий год в Чернигове состоялась презентація... 518
Соломаха В. Посол китайської літератури 587
Соломко А. Вранці радіо, ввечері – театр 36
Солонікова В. З дарчим написом Максима Рильського... 485
Солонікова В. Заходьте 486
Сонник Є. У рамки лімітів хвороби не втиснеш 332
Сорокин В. А. Чернигов в огне войны 197
Соціально-економічне становище Чернігівської області за 2000 рік 235
Соціально-економічний стан області за 1999 рік 234
Співак С. Чернігів – Меммінген: за плідну співпрацю 319
Співак С. Чернігів-Меммінген 210
Співзвучність 532
Справа академіка К. В. Харламповича 164
Справочник делового партнера 236
Стельмах А. Книга – найдорожчий скарб 487
Степан Данилович Ніс 663
Степанов В. Бюджет обласного центру затверджено 388
Степанов В. Є всі ознаки оздоровлення 389
Степанов В. Подарунки для корвету «Чернігів» 409
Степанова Е., Травкина О. Возрождение на пороге 200-летия 650
Степовик Д. “Свята земля” очима Миколи Стратілата 42
Стешенкова Т. У національній Спілці письменників України 624
Стратілат М. Свята земля 41
Стрілко А. А. Франсіско де Міранда в Україні 122
Студьонова Л. Михайло Булгаков 21
Студьонова Л. Михайло Коцюбинський 155
Студьонова Л. Тепла осінь шістдесят четвертого... 585
Студьонова Л. Чарівник, віртуоз 38
Стус Д., Дзюба С. На здобуття Міжнародної премії журналістів ім. В. Стуса 519
Сугоняко М. Овіяне подихом століть 509
Суховерський В. М. Хай музика підносить наші душі 549
Съездить на стажировку в США?...482

Т

Таран Л. Розсипане намисто Славутича 56
Терещенко О. “Бюджет 2000-го – складний але реальний...” 246
Терещенко О. “Сіверські контракти” еднають підприємців 282
Терещенко О. Біле золото Новгород-Сіверського 255
Терещенко О. Шлях до успіху – відповідальна праця... 348
Тимошко Г. Освіта на межі тисячоліть 428
Ткаченко В. «Гуртуйтесь, земляки!» 10

Торговий дом «Сиверщина» успешно развивает новые направления... 256
Тоцький В. М. «Щоб утриматися на плаву, наш флот пішов на Дунай» 263
Травкіна О. І. Чернігівський колегіум 429
Тукаленко І. «Ното viator» Б. Кістяківський 29
Тютюнник А. Вручено премію «Тріумф» 510, 599
Тютюнник А. У Чернігові нагороджено лауреатів...519

У

У Чернігові – «Бал чемпіонів» 311
У Чернігові буде ще один вуз 445
Уляненко Ф. М. Податкова політика 248
Устинов В. Зберегти для нащадків 57

Ф

Федака С. Похід князя Ігоря... 97
Федоров Ю. М. Наодинці з вогнем 398
Федченко Р. Все, що найкраще в мене є... 618
Флористичний зошит 221
Фоменко В., Хоменко І. До первых петухов 651
Фомічов А. Дзвони століть 455
Фомічов А. Над Десною шумлять віки 73

Х

Хачатурян Р. Життєдайні джерела 488
Хоменко В. Щорса застрелив червоний командир 181
Хоменко І. Короткі рядки мого життя 203
Хорунжий Ю. Григорій Галаган 152
Хорунжий Ю. Рід Тарновських 43
Христенко О., Івашутіна В. Соціальні критерії... 11

Ц

Цалик С. Єлизавета II з роду Розумовських 129
Цалик С. Мисливець на людей... 177
Цалик С. Таємниця «Пікової дами»... 128
Циба О. Нові книги, нові імена 600

Ч

Чепурний В. «Кому свіжий пучечок культури? Недорого » 456
Чередниченко Д. Провісник незалежності 582
Чернігівський інтелектуальний центр 333
Чернігівщина чекає інвестицій 247
Чернігівщино, земле моя... 12
Черныш Г. Зачарований путник 619
Черняков С. Як східнячка допомагала Галичині 157
Черняхівська Г. Внесок чернігівських полковників...115

Ш

Шаповал П. Д. Головне – наполеглива робота, віра у майбутнє держави 357
Шаповал П. Д. Місцевим бюджетам – самостійність 358
Шаповал П. Д. Роботи – багато, резервів – ще більше... 353
Шаповал П. Діяти по совісті і закону 356
Шаповал П. Утвердження місцевого самоврядування... 359
Шара Л. Міське самоврядування на Чернігівщині 151
Шара Л. Роль муніципальних органів у розвитку освіти на Чернігівщині 430
Швидченко А. І. Справи сердечні 300
Шевелів Б. Жандармська розвідка про О. О. та С. Ф. Русових... 165
Шевченко В. Чернігівські стежки Марії Заньковецької 27
Шевченко О. Як звали княгиню Кейкуатову? 590
Ширялин А. Под гитару певал вдохновенно 40
Шитік Л. Незрадлива українська душа 45
Шкварчук В. Отруйне [єврейське] питання 85
Шлапак Є. «Пустун» Яковченко 49

Штанкіна І. Ода гончареві 573
Шудря М. Забілили сніги... 35
Шумилов О. Громадське суспільство в Україні 320
Шумская Т. «Я грела ладони над огнем жизни» 489

Щ

Ще і «Єдина родина» 334
Щоб сприяти розбудові держави 335
Щоденник М. М. Попудренка 198

Ю

Ювілей Василя Нечепи 551
Юлій Романович Коцюбинський 511
Юраш А. Протестантів в Україні стає більше... 640
Юферова З. Як Козицький перемиг Сеницю... 39
Ющенко О. Автографи Івана Цинковського 586

Я

Яковець В. П. Педагогічний університет... 446
Яценко Б. Похід Ігоря Сіверського... 98
Яцюк С. В. З'являться кошти – будівництво продовжимо 259

ГЕОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

А

Айова 207

Б

Батурин 107, 109, 113, 121, 123, 127, 410

Бахмач 417

Березанка Ніжин. р-ну 607

Бихольцохівка Ріпкинського р-ну 23

Бігач Менського р-ну 590

Білорусія 91, 401

Бобровиця 204

Борзна 17, 33, 37

В

Венесуела 122

Вертіївка Ніжинського р-ну 616

Вийербан 199

Вишеньки Коропського р-ну 130, 558

Володькова Дівиця (Червоні Партизани) Носівського р-ну 179, 607

Г

Глухів 107, 301

Городище Менського р-ну 28

Городня 478

Гребля Менського р-ну 60

Д

Десна р. 150, 200

Дігтярі Срібнянського р-ну 152

Е

Ельба р. 200

З

Звеничів Ріпкинського р-ну 77, 203

І

Ічня 20

Ічнянський р-н 420

К

Качанівка Ічнянського р-ну 45, 51, 54, 56, 157

Київ 10, 31, 410

Козари Носівського р-ну 31

Козелець 626

Конотоп Черніг. губ. 26, 30, 120, 124

Короп 615

Корюківка 480а

Косівська Мітровиця 47

Красилівка Козелецького р-ну 132

Крути Ніжинського р-ну 170, 180

Л

Ладинка Чернігівського р-ну 480

Латинська Америка 122

Липове Талалаївського р-ну 81

Лівобережна Україна 133, 134, 143, 187, 188, 295

Локнисте Менського р-ну 476

Любеч Ріпкинського р-ну 90, 96, 582

М

Макіївка Носівського р-ну 41

Мезин Коропського р-ну 496

Меммінген 210, 319

Менський р-н 15
Монастирище Ічнянського р-ну 594
Москва 301, 609
Мотронівка Борзнянського пов. 17, 18

Н

Надинівка Козелецького р-ну 471
Ніжин 13, 56, 75, 153, 191, 207, 424, 437, 464, 470, 472, 488, 495, 546, 564, 575, 582, 643, 647
Ніжинський полк 110, 111, 114, 116, 301
Новгород-Сіверський 32, 35, 112, 206, 208, 255, 509, 525
Носівка 587
Носівщина 194

О

Оленівка Борзнянського р-ну 18
Остер 16, 22, 34, 56, 84, 91, 584

П

Парафіївка Ічнянського р-ну 586
Переходівка Ніжинського пов. 577
Петербург 124, 164, 301
Погар 83
Полісся 64, 79, 80
Придесення 63, 196
Прилуки 19, 49, 152, 205, 416, 547, 596
Прилуцький полк 110, 114
Прилуччина 82, 107, 307
Прохори Ніжинського пов. 191

Р

Рейментарівка Корюківського р-ну 36
Рижики Чернігівського р-ну 48
Річ Посполита 108
Рудівка Прилуцького р-ну 161

С

Сан – Франциско 31
Сахнівка (Ленінівка) Менського р-ну 66
Седнів 651
Семенівський р-н 208
Сибереж Ріпкинського р-ну 623
Смолянка Куликівського р-ну 199
Сновськ 87
Сокиринці Срібнянського р-ну 152
Сосниця 301
Срібне 74
Стародуб 104
Стародубський полк 110, 111, 114, 131
Стольне Менського р-ну 28, 46
Сулещина 295

У

Україна 16, 24, 91, 100, 101, 103, 105, 119, 122, 124, 169, 182, 272, 280, 401

Х

Хоробичі Городнянського р-ну 520

Ч

Чарториги Глухівського пов. 44
Чернігів 26, 29, 37, 38, 47, 49, 52, 55, 62, 68, 73, 93, 94, 103, 118, 137, 138, 141, 146, 149, 156, 165, 190, 200, 201, 202, 209, 210, 211, 216, 244, 250, 258, 263, 269, 271, 280, 296, 301, 314, 315, 334, 347, 393, 397, 418, 421, 435, 490, 497, 502, 583, 596, 646, 650

Чернігівська губернія 142

Чернігівська єпархія 131

Чернігівське князівство 86

Чернігівський полк 110, 111, 114, 117

Чернігівщина 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 25, 30, 38, 39, 40, 50, 57, 58, 59, 61, 65, 67, 69, 70, 72, 76, 78, 87, 95, 100, 105, 108, 116, 118, 126, 133, 136, 145, 148, 151, 154, 160, 166, 169, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 179, 182, 183, 184, 188, 190, 192, 193, 195, 199, 212, 213, 216, 218, 219, 220, 222, 223, 225, 229, 230, 231, 239, 240, 251, 252, 253, 254, 256, 261, 272, 295, 320, 328, 329, 332, 402, 503, 589, 597, 635, 640, 656, 662

Ш

Шестовиця Чернігівського р-ну 58

Щ

Щорс 262

**ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК
(Персоналії)**

А

Абрамович С. В. 116
Абузяров В. 594
Авраменко Г. 311
Антоній Печерський 96
Апостол Д. 107
Апостол І. М. 117
Арват Ф.С. 441

Б

Барсук-Мойсеев Х. 301
Басарія Э. 20
Беляцький О. В. 116
Бжецький Р. 13
Білозерський В. М.17, 18
Білопольський Юхим 301
Білоцвіт О. 596
Блюмкін Я. 177
Богомолець О. О. 16
Божко В. 596
Бойко В. 19
Бондаревський О. 13
Борщ М. 12, 592
Бреус М. 594
Буймистер В. 20
Букатий А. 571
Булгаков М. 21
Бутович П. 99
Бутович С. 99

В

Великохатько Ф. 13
Величковський І. 118
Вербицька О. 532
Веремієнко К. М. 22
Вересай О. 23
Вергелес І. О. 386
Виговський І. 107
Вікторов Г. 199
Вовк Ф. 13
Воєдило Л. 23
Всеволод Ярославич, князь 93

Г

Галаган Г. 152
Галака (І. О. Васильченко) 178
Галковська Н. 620
Глібов Л. 574
Глінка М. 24
Головко Д. А. 14
Горбань І. С. 25
Горбачевський І. І. 153
Григоренко Г. І. 563
Громова В. 593

Д

Делафліз 154

Де Міранда Франсіско 122
Денисенко Г. П. 573
Дериземля А. 311
Деркач В. 304
Дзюба С. 593
Добриця О. 598
Доброліж В. 13
Довгаль С. 13
Дорошенко Н. 13
Драгомиров М. І. 26
Драч І. 517
Дубовий В. С. 533
Дубровський В. В. 13, 137, 138, 190
Дунін-Борковський 92

Є

Євлах М. 564
Євпраксія Всеволодівна, княжна 93

З

Забіла І. 99, 119
Загряжська Н. К. 128
Заньковецька М. 27
Захарченко А. 596
Зоц М. 311

І

Ігнатович Феофіл 131
Ігор, князь 97, 98
Ірх М. С. 200

К

Калиновський А. 13
Каменецький Д. 35
Канюка О. 13
Карталюк І. 139
Качуровський І. 13
Кезля В. 623
Кістяківський Б. О. 29
Кістяківський О. Ф. 140
Кістяківських, родина 28
Кміта-Чернобильський Ф. 91
Коваль В. 596
Козлобаєв О. 315
Коломийченко Ф. 191
Кониський О. 577
Коноваленко С. 624
Корбач І. 12, 592
Королевич О. Д. (Л. Гомін) 578
Костенець В. І. 120
Котляревський І. 124
Коцюбинський М. 155, 168, 579
Коцюбинський Ю. 599
Коцюбинських, родина 580
Кочубей М. 534
Кошелівець І. 13
Крисанов Ю. 593, 625
Кропив'янський М. 179
Крумкач О. Є. 612

Крутень М. 301
Кудряшов Ю. 598
Кучма Л. Д. 9

Л

Лазаревський Ф. 35
Левченко М.М. 30
Лемеш Н. 309
Лизогуб Я. 99
Лисенко Р. 304
Лисий А. 13
Ліндфорс, родина 140
Лукомський В. К. 71
Ляшенко А. Д. 570

М

Мазепа І. 107, 113, 121
Мак О. 13
Макаренко М. 535
Максимович М. О. 32
Малишевський І. 31
Малиш-Федорець М. 13
Марія Михайлівна, княгиня 94
Марченко І. 626
Медвідь П. 592, 598
Мельник В. 585
Мельник Л. 593
Миклашевський С. 99
Милорадович Г. 156
Милорадович Є. (Скоропадська) 157
Михайло, св. князь Чернігівський 88, 159
Михалькевич І. 536
Модзалевський В. Л. 71, 190
Молодчий О. Г. 201
Мороз П. 557
Мстислав, князь 89

О

Одарченко П. 13
Окіншевич Л. 13
Ольговичі 86
Орлик Г. 123

П

Павленко С. 592
Парпура М. Й. 124
Петр В. 13
Петріашвілі Г. 628
Петро І 100, 129
Петрункевич І. І. 158
Пилипець В. 593
Плющ І. С. 9, 33
Повод М. І. 441
Полевик В. І. 568
Поліщук В. 540
Полтава Л. (Пархомович) 13, 582
Полуботок П. 100
Понирка Д. 301
Поярков С. 34
Примаков В. 180

Птуха М. В. 13

Р

Рачинський Г. А. 35

Репнін М. Г. 159

Розов В. 13

Розстальний В. 36

Розумовський К. 125 - 129

Розумовський О. 129

Ростовський Д.(Туптало) 649

Руденко М. 630

Руденко П. 592, 593, 631

Руденок В. 311

Румянцев-Задунайський 130

Русов О. 160, 165

Русова С. Ф. 165

Русових, родина 140

С

Савицький П. 583

Савченко Ф. 13

Сагайдачний Ю. М. 202

Саєнко О. Ф. 37

Саполович Яків 301

Сац І. О. 38

Сениця П. 39

Скоропадський І. 107

Скоропадський П. 174, 177

Соболевський Г. 301

Стахович М. А. 40

Степанюк Б. 592

Стратілат М. 12, 42, 592

Стус В. 519

Суворов О. 130

Судак В. 554

Т

Тарновський В. В. 161

Тарновські 162

Тарновські родина 43, 45

Твердовський О. 13

Терещенко Н. 304. 309

Тичина П. 585

Ткаченки (родина) 632

Ткаченко В. 10

Ткаченко В. 592

Тринчук-Задорожний І. М. 541

Туманський В. І. 44

Туманський Ф. 131

У

Уманець Ф.М. 163

Устименко В. 12, 14, 592

Ф

Філіпов В. Ф. 302

Х

Харлампович К. В. 164

Холодний М. 633

Хоткевич 39

Ч

Честахівський Г. 454
Чирко І. 587

Ш

Шандрук П. 13
Шафонський О. 301
Шевелів Б. М. 165
Шевченко Т. Г. 35, 45
Шекун-Коломийченко М. 191
Шестак Н. П. 46
Шишацький В. 132
Шишацьких, родина 166
Шкварчук В. 598, 634
Шраг І. 167
Штепа К. 13

Щ

Щербаківський В. 13
Щербина Г. 47
Щорс М. 181

Ю

Юркевич М. 13
Ющенко В. А. 4
Ющенко О. 591

Я

Яковенко М. Ф. 49
Яковець В. П. 441
Якубович О. І. 81
Янгель М. К. 48